

STRATEGII MANAGERIALE

MANAGERIAL STRATEGIES

**Revistă editată de
Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Pitești**

Anul V, nr. 2 (16) / 2012

**Editura
Independența Economică**

COLECTIV EDITORIAL:

Prof. univ. dr. Alexandru Puiu – Fondatorul revistei și Președinte al consiliului științific,
Fondatorul Universității „Constantin Brâncoveanu”

Consiliul științific:

Raymundas Kalesnykas – International School of Law and Business, Vilnius, Lituania
Vergil Voineagu – Președinte, INS
Dumitru Miron, ASE București
Viorel Lefter, ASE București
Victor Manole, ASE București
Ovidiu Puiu, Universitatea „Constantin Brancoveanu”
Ion Scurtu, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Marius Gust, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Dumitru Ciucur, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Iuliana Ciochină, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Radu Pârvu, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Elena Enache, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Mihaela Asandei, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Silvia Dugan, Universitatea „Constantin Brancoveanu”
Nicolae Grădinaru, Universitatea „Constantin Brancoveanu”
Dorian Rais, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Gabriela Rusu-Păsărin, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Camelia Vechiu, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”
Ene Sebastian, Universitatea „Constantin Brâncoveanu”

CONSILIUL EDITORIAL:

Redactor Șef:

Dan Micudă

Redactori:

Cristina Șerbanică
Cristian Morozan
Razvan Decuseară

Georgiana Mândreci (Referent limba engleză)
Cristinel Munteanu (Referent limba română)

Lucia Negrilă (editare/tehnoredactare)

**Autorii își asumă deplina responsabilitate
în ceea ce privește materialele publicate.**

© Editura „Independența Economică”, 2012

Pitești, Calea Bascovului nr. 2A

Tel./Fax: 0248/21.64.27

Editură acreditată de către C.N.C.S.I.S.

Niciun material nu poate fi reprodus fără permisiunea scrisă a Editurii.

ISSN 1844 - 668X

CUPRINS

UNIVERSITIES' REGIONAL ENGAGEMENT IN ROMANIA. THE IMPACT OF THE EU FUNDING.....	5
Ovidiu, Puiu	5
Cristina, Șerbănică.....	5
IMPLICAREA REGIONALĂ A UNIVERSITĂȚILOR ÎN ROMÂNIA. IMPACTUL FONDURILOR EUROPENE.....	12
Ovidiu, Puiu, ...	12
Cristina, Șerbănică.....	12
ADMINISTRATION AND LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT CASE STUDY: Valcea COUNTY	19
Aurelia-Camelia, Marin	19
ADMINISTRARE LOCALĂ ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ STUDIU DE CAZ: JUDEȚUL VÂLCEA	26
Aurelia-Camelia, Marin.....	26
USING STATISTICAL SURVEY IN ECONOMICS	34
Delia, Teselios	34
Mihaela, Albici	34
UTILIZAREA SONDAJULUI STATISTIC ÎN ECONOMIE.....	40
Delia, Teselios	40
Mihaela, Albici	40
ANALYSIS OF A MEDIA EVENT. CASE STUDY: EUROVISION 2012.....	46
Nicoleta, Ciacu	46
Tănase, Tasente.....	46
CARACTERISTICILE UNUI MEDIA EVENT. STUDIU DE CAZ: EUROVISION 2012.....	52
Nicoleta, Ciacu	52
Tănase, Tasente.....	52

FREE ZONES IN ROMANIA – success or failure?.....	58
Elena, Enache.....	58
Zonele libere din România – succes sau eșec?	67
Elena, Enache.....	67
Human rights – a concept with universal meanings.....	76
Isabela, Stancea.....	76
Drepturile omului – un concept cu valențe universale.....	85
Isabela, Stancea.....	85

UNIVERSITIES' REGIONAL ENGAGEMENT IN ROMANIA. THE IMPACT OF THE EU FUNDING

Ovidiu, Puiu¹
Cristina, Șerbănică²

Abstract: *This study traces some important advancements in fostering universities' regional engagement at the European level, through strengthening research activities, promoting enterprise, contributing to the development of regional human capital and skills and supporting regional regeneration and smart specialisation. At the same time, the study highlights the contribution of European funding to supporting Romanian universities' missions in the eight development regions and gives some preliminary impacts of these funds on universities' outputs. As resulted from the analysis, structural funds are by far the most important external funding source for Romanian universities, as they represent, on average, more than 22% of universities' total income. Nonetheless, one can easily notice the uneven distribution of funds by regions and the real danger associated with increasing regional disparities instead of leveraging them. Policy implications are presented in the final part of the study.*

Keywords: *universities' regional engagement, smart specialisation, European funding, (Romanian) development regions*

JEL Code: O3, R58

1. Introduction. The EU Framework for universities' regional engagement

As centres of knowledge, expertise and learning, higher education institutions can drive economic development in the territories where they are located; they can bring talented people into innovative environments and harness regional strengths on a global scale; they can foster an open exchange of knowledge, staff and expertise. They can also act as the centre of a knowledge network or cluster serving the local economy and society, if local and regional authorities implement smart specialisation strategies to concentrate resources on key priorities and maximise impact.

(EC Communication, 2011)

According to *The EU Agenda for the modernization of Europe's higher education institutions*, linking universities, research and business for excellence and regional development is a key issue for Member States and higher education institutions (EC Communication, 2011). In this respect, governments are placing increased emphasis on universities' regional mission: for example, in England, there are explicit funding streams promoting regional engagement, while in Finland universities have a formal responsibility to develop relationships with regional stakeholders (Benneworth, 2010). Although universities' regional engagement is not a novel requirement, there appears to be something new in the nature of the new public role, especially given the transition from elite to mass higher education. This situation led to a number of important reforms, such as using marketization and new public management to increase universities' responsiveness to external demands (Pinheiro et al., 2012). Similarly, starting 2013, the U-Multirank - the new ranking system for all European universities - will include universities' regional engagement as one of the main five dimensions in evaluation, together with education, research, knowledge transfer and internationalization. It should be noted here the fact that up to now - the regional engagement role of universities has not been included in rankings;

---

¹ PhD Professor, Constantin Brâncoveanu University, secretariat.rector@univcb.ro.

² PhD Lecturer, Constantin Brâncoveanu University, cristina.serbanica@univcb.ro; cpantelica@yahoo.co.uk – Contact person.

from now on, all European universities will be asked to report on their progress regarding (1) graduates working in the region, (2) income from regional/ local sources, (3) regional joint research publications, (4) research contracts with regional business and (5) student internships in local/ regional enterprises (van Vught and Ziegele, 2011).

At the EU level, *Europe 2020 Strategy*, particularly through its *Innovation Union* flagship initiative, reinforces the role of universities in regional development (EC COM 2010/ 546). To this end, the European Commission's practical guide for *Connecting Universities to Regional Growth* identifies at least four mechanisms by which universities can highly contribute to regional development: to enhance regional innovation through their research activities, to promote enterprise, business development and growth, to contribute to the development of regional human capital and skills and to improve social equality through regeneration and cultural development (EC, 2011). Similarly, the European Centre for Strategic Management of Universities identified the main drivers for regional engagement. Consequently, in addition to their role in training and educating students, universities are able to make a major contribution to regional development through their actions relating to: (i) entrepreneurship, spin offs, collaborative R&D projects, (ii) leveraging knowledge from technology transfer, consulting, people placements, (iii) managing local infrastructure, including (pre)incubators, science parks, laboratories shared with regional players, (iv) active participation in clusters and networks, (v) promoting internationalisation by transferring the regional know-how to operators in other regions or countries and (vi) supporting areas that do not have a university, notably by conducting research activities on their behalf (ESMU, 2012).

More recently, at the EU level there is a strong emphasis on universities' involvement in the designing of national/regional innovation strategies for smart specialisation. In this respect, the European Commission's *Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation* stresses the fact that *universities are a critical 'asset' of the region, mainly in the less developed regions where private sector may be weak or relatively small, with low levels of research and development activity*. Therefore, universities dealing with economics, public policy and administration, as well as those dealing with specific policy areas (such as industry, health, agriculture, environment and culture) are expected to provide public authorities and private sectors with strategic advice, as well as experts to work directly on regional development priorities (EC, 2012).

As regarding Romania, despite the fact that universities' third mission is in its very incipient stage, with only few universities consolidating their technology transfer and commercial infrastructure and personnel (Ranga, 2011), there are some clear steps towards regional engagement. As for example, Constantin Brâncoveanu University in Pitești has included the contribution to regional development in its mission statement and has made important efforts to put this objective into practice: The Centre for Regional and International Studies in Pitești has conducted more than 50 research contracts with regional partners and has drafted the Development strategies for three municipalities in Romania; similarly the University has highly integrated the enterprise dimension in the curricula of all study programs and has promoted the Counselling and Career Centre as a real interface for student placements and mobility within the region.

In order to meet all European and regional expectations, Romanian universities should be provided with consistent human and financial resources, and the European funding programmes – covered by this study - are providential in this respect.

2. Research method

The aim of the study is to highlight the contribution of European funding to supporting Romanian universities' missions. To this end, three types of funds are considered for the analysis: (1) structural funds, (2) funds attracted from the EU's Framework Programme for Research and Technological Development (FP7, the main funding programme created by the EU to encourage research in the European Research Area) and (3) funds from other EU programmes (such as the EU's Programmes for Lifelong Learning, Competitiveness and Innovation etc.).

The data were made publicly available by the Romanian Ministry for Education in 2011, following the first national exercise for the classification and ranking of Romanian universities and their study programmes. Therefore, the analysis was based on universities' self-reported data for 2008, 2009 and 2010. In total, there were 90 accredited public and private universities that were subjected to evaluation; of these, only 66 (73%) have succeeded in attracting funds from at least one of the sources mentioned above (structural funds, FP7 and other EU programmes), so we only selected these universities for the analysis. Furthermore, we have tried to identify some preliminary impacts of these funds on various types of universities' outputs in research, knowledge transfer, human capital and community development, using a simple correlation analysis. Although it is still early to assess the total impacts of the EU funds, as many of the EU funding programmes are still in progress or are expected to have a long-term effect, we highlight a number of preliminary conclusions and tendencies in the final part of the study.

3. Research results

At least two important evolutions can be observed in the *Figure no. 1* that draw the distribution of the total European funds attracted by Romanian universities between 2008 and 2010. In 2010, Romanian universities have succeeded in attracting about 268 million € from structural funds, seven times more than in 2008 and four times more than in 2009. Second, the funds attracted from the Framework Programme and other EU programmes are much lower than those from structural funds and the difference goes higher with the years. One can easily observe that both the funds from Framework Programme and the EU Programmes dropped in 2009, but they increased by 30% in 2010.

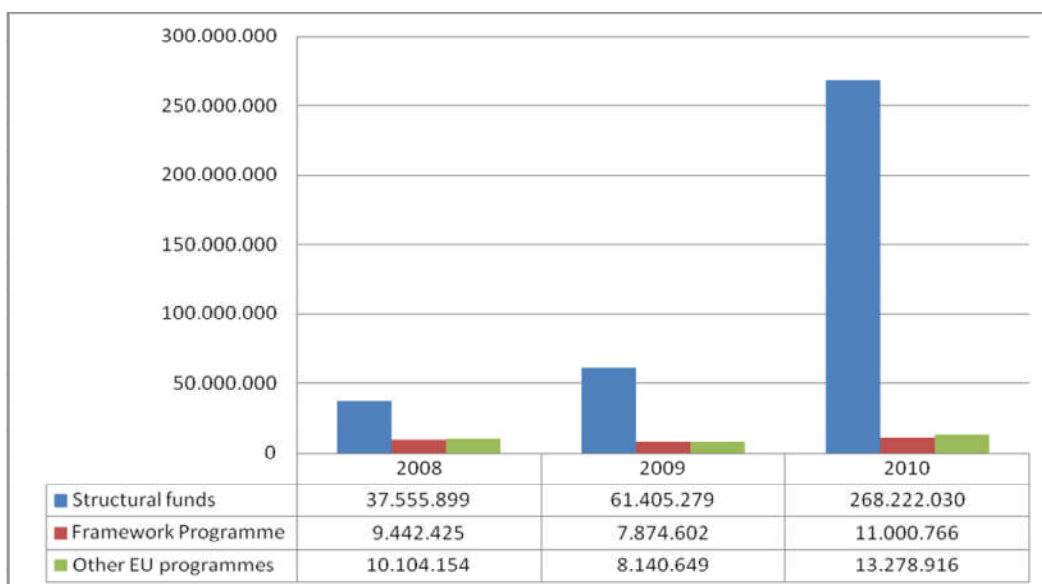
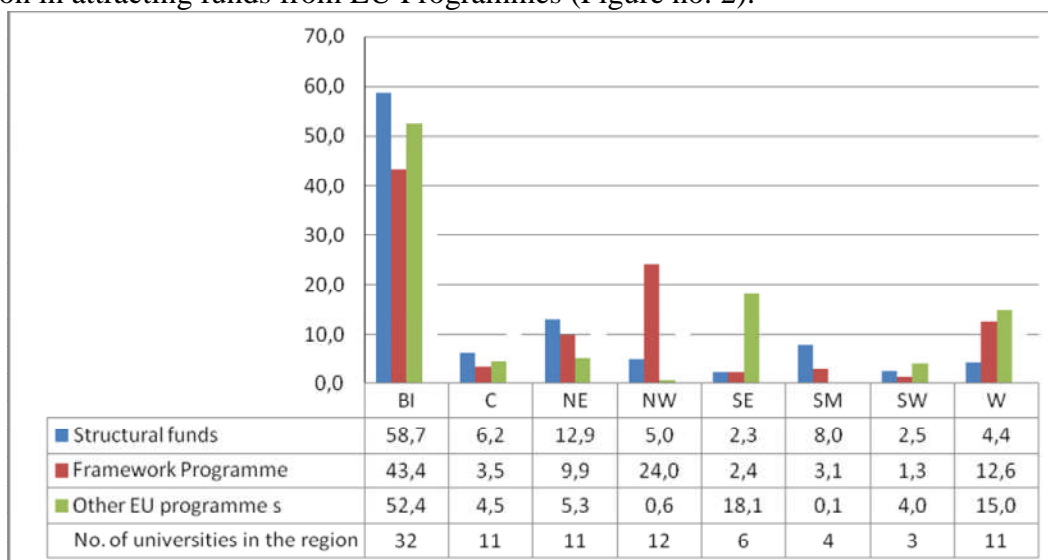

Figure no. 1. Total European funds attracted by Romanian universities (€)

At the regional level, Bucharest Ilfov was the most successful region in attracting all types of European funds, but the figures should be interpreted carefully, as the capital region hosts more than one third of Romanian universities. The North East region comes second for structural funds, while South Muntenia comes third, even though it only hosts four universities. As regarding the Framework Programme funds, one can observe the high concentration in those regions with advanced-research oriented universities, namely North West, West and North East. Finally, the South East region is the most successful non-core region in attracting funds from EU Programmes (Figure no. 2).

*BI – Bucharest Ilfov, C – Centre, NE – North East, NW – North West, SE – South East, SM – South Muntenia, SW – South West, W – West

Figure no. 2. The distribution of European funds by regions, 2010 (% in total funding per type of source)

Table no. 1 presents a comparative analysis between European funds and other types of funds attracted from public Romanian and foreign programmes or private sources (private Romanian funds, private foreign funds, contract agreements that were not obtained through competitions and funds gained from the commercialization of university products). To make the data comparable, we standardized their values and represented them as percent in total universities' income. This time, the high distance between structural funds and other types of funds is clearly represented: structural funds brought in more than 22% of universities' total income and they are by far the most important funding source. The income generated from commercial activities comes second, and the public Romanian funds for research and development come third, while the other types of funds – except for the funds attracted from European programmes - count each for less than 1% in total universities' income.

Table no.1. Comparison with other types of external funding (% in total universities' income)

Structural funds	EU Framework Programme	EU Programmes	Public RO funds	Private RO funds	Public foreign funds_	Private foreign funds_	Contract research	Commercial income_
22,4341	0,5281	3,1986	4,2560	0,3929	0,3050	0,0907	1,915	6,3738

By region, structural funds weighted more in the budget of universities from South East and South Muntenia, but represented less than 10% in the total income of universities from North West, South East or Centre (Figure no. 3).

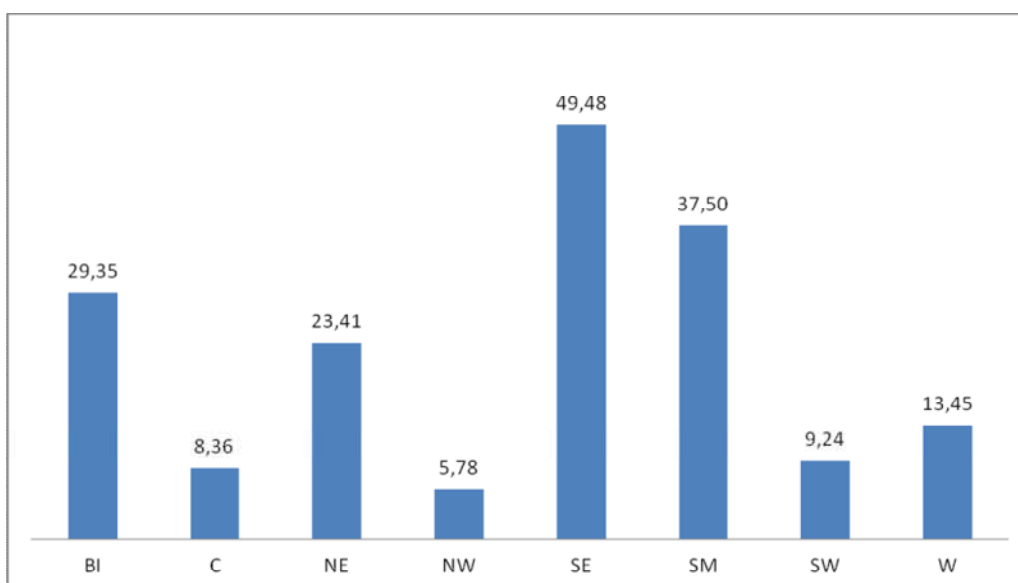

Figure no. 3. Structural funds by regions as % in total universities' income, 2010

Finally, in order to highlight some preliminary impacts of the EU funds on universities' outputs, we correlated their values with different quantitative variables describing universities' potential for research, enterprise, human capital and community involvement (Table no. 2 and Table no. 3).

As regarding universities' research, the scientific production measured by scientific articles that were indexed by Thomson Reuters database and the release of new products and services were encouraged by all European programmes, with the Framework Programme being on top. On the other hand, patent applications at Romanian Patent Office and the income generated from their licensing activities or from the commercialization of other products and services are correlated only with structural and Framework Programme's funds, as both of them have some specific research and knowledge transfer axes. Unfortunately, none of the EU Programmes have succeeded in fostering universities' potential to apply for patents at the European Patent Office or to create spin-offs and there is possibly still a long way for Romanian universities to be able to generate such high-level outputs.

Table no. 2. Correlation analysis: EU funds and Research & Enterprise outputs

RESEARCH & ENTERPRISE OUTPUTS	Structural Funds	Framework Programme 7	EU programmes
Number of ISI articles	0.608**	0.695**	0.439**
Patents at Romania Patent Office	0.570**	0.516**	0.312*
Patents at the European Patent Office	0.220	0.256*	0.207
New products and services	0.383**	0.542**	0.379**
Number of spinoffs	0.010	0.056	0.026
Commercial income	0.524**	0.528**	0.278*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level

As regarding Human Capital function, the correlations between the European funds and the number of PhD students, as well as the number of Continuous Development Programmes' graduates are significant for all the programmes, with the Framework Programme being again on top. For the Community dimension, universities' self-reported data only included the number of partnerships with business, public institutions and Nongovernmental Organizations (NGOs). In this respect, as it results from the Correlation matrix, fostering the links between universities and business was a priority for all the programmes. Nonetheless, for the links between universities, public institutions and NGOs we can conclude that the impact was feeble, except for the EU programmes.

Table no. 3. Correlation analysis: EU funds and Human Capital & Community outputs

HUMAN CAPITAL & COMMUNITY OUTPUTS	Structural Funds	Framework Programme 7	EU programmes
Number of PhD students	0.585 ^{**}	0.706 ^{**}	.372 ^{**}
Number of Continuous Development Programmes' graduates	0.549 ^{**}	0.563 ^{**}	0.440 ^{**}
Number of partnerships with business	0.542 ^{**}	0.534 ^{**}	0.508 ^{**}
Number of partnerships with public institutions	0.330 ^{**}	0.390 ^{**}	0.520 ^{**}
Number of partnerships with NGOs	0.336 ^{**}	0.309 [*]	0.358 ^{**}

^{**}. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

^{*} Correlation is significant at the 0.05 level

Conclusions and policy implications

In order to meet all the expectations, universities rely on external funding sources, of which the European programmes are the most preminent. To assess the impact of the EU programmes on Romanian universities, our study proposed a descriptive analysis of the current situation in attracting funds from structural funds, Framework Programme and other European programmes, but also made some inferences on the impacts on universities' outputs. Study's main conclusions are synthesised below:

- 27 % of Romanian accredited universities have not attracted European funds; the rest attracted 268.222.030 € from structural funds, 11000766 € from Framework programme and 13278916 € from other European programmes in 2010;

- Structural funds are by far the most important funding source for Romanian universities, as they represent, on average, more than 22% in universities' total income. Therefore, we can conclude that a cut in this type of funds could seriously affect universities' current budgets and implicitly their ongoing activities.

- Structural funds are positively correlated with almost all type of universities' outputs, except for spin-offs and patent applications at the European Patent Office. In this respect, policy makers should seriously run a cause and effect analysis and look for the appropriate measures to stimulate them.

- Finally, one can easily observe the uneven distribution of funds by regions and the real danger of increasing regional disparities instead of leveraging them. Nevertheless, the case is clearly explained by the uneven distribution of universities across the regions. To this topic, policy makers should look carefully to solutions that fairly balance Romanian regions' knowledge creation potential.

As previously mentioned, the results of our study can only be seen as preliminary, as many programmes are still in progress or are expected to generate long-term impacts.

Moreover, despite the accuracy given by quantitative and measurable data, qualitative impacts should also be assessed, as they are at least as valuable.

Acknowledgement

This work was cofinanced by the European Social Fund through The Sectorial Operational Programme Human Resources Development 2007-2013, project number POSDRU/1.5/S/59184 “Performance and excellence in postdoctoral research in Romanian economic science domain.”

Bibliography

Benneworth, Paul (2010). *University engagement and regional innovation*. Centre for Higher Education Policy Studies, University of Twente, The Netherlands

EC Communication (2010). *Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union*, Brussels, 6.10.2010

EC Communication (2011). *Connecting Universities to Regional Growth: A Practical Guide*. A guide to help improve the contribution of universities to regional development, with a view to strengthening economic, social and territorial cohesion, in a sustainable way, Brussels, September 2011

EC Communication (2011). *Supporting growth and jobs – an agenda for the modernisation of Europe’s higher education systems*, Brussels, 20.9.2011

EC (2012). *Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations (RIS 3)*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, May 2012

ESMU (2012). *EU-Drivers: Universities’ involvement in regional smart specialisation strategy*, Background report, Second Annual Conference, Brussels, 1st December, 2011

Pinheiro, R., Benneworth, P. and Jones, G. (2012). *Universities and regional development. A critical assessment of tensions and contradictions*. Routledge: USA and Canada

Ranga, M. (2011). *Erawatch country report 2010: Romania*. ERAWATCH Network – Triple Helix Research Group BVBA

Van Vught, F. and Ziegele, F. (2011). *Design and Testing the Feasibility of a Multidimensional Global University Ranking Final Report*, Consortium for Higher Education and Research Performance Assessment CHERPA - Network June 2011

IMPLICAREA REGIONALĂ A UNIVERSITĂȚILOR ÎN ROMÂNIA. IMPACTUL FONDURILOR EUROPENE

Ovidiu, Puiu¹,
Cristina, Șerbănică²

Rezumat: *Prezentul studiu trece în revistă o serie de evoluții la nivel European legate de implicarea regională a universităților prin consolidarea activităților de cercetare, promovarea spiritului antreprenorial, contribuția la dezvoltarea capitalului uman și sprijinul pentru regenerarea regională și specializarea inteligentă. În același timp, studiul evidențiază contribuția fondurilor europene la sprijinirea misiunii universităților din România în cele opt regiuni de dezvoltare și prezintă unele rezultate preliminare privind impactul acestor fonduri asupra performanțelor universităților. Așa cum rezultă din analiza efectuată, fondurile structurale sunt de departe cea mai importantă sursă de finanțare externă pentru universitățile din România, ele reprezentând, în medie, mai mult de 22% din bugetul total de venituri al universităților. Cu toate acestea, analiza relevă distribuția neuniformă a acestor fonduri pe regiuni de dezvoltare, situație însoțită de pericolul real de creștere a disparităților regionale. Implicațiile la nivel decizional sunt prezentate în partea finală a studiului.*

Cuvinte - cheie: *implicarea regională a universităților, specializare inteligentă, fonduri europene, regiuni de dezvoltare*

Coduri JEL: *O3, R58*

1. Introducere. Cadrul European al implicării regionale a universităților

Ca centre de cunoaștere, expertiză și învățare, instituțiile de învățământ superior pot genera dezvoltare economică în teritoriile în care își desfășoară activitatea; ele pot atrage resurse umane calificate în mediile inovative și pot promova atuurile regionale la scală globală; instituțiile de învățământ superior pot permanentiza schimbul deschis de cunoștințe, personal și expertiză. De asemenea, ele pot acționa ca noduri ale unor rețele sau clustere, deservind astfel economia și societatea locală în momentul în care autoritățile regionale implementează strategii de specializare inteligentă pentru a concentra resursele cheie și a maximiza rezultatele.

(EC Communication, 2011)

Conform Agendei Europene pentru Modernizarea Instituțiilor de Învățământ din Europa, consolidarea legăturilor dintre universități, institute de cercetare și mediu de afaceri pentru excelență și dezvoltare regională este o temă-cheie pentru Statele Membre și instituțiile de învățământ superior (EC Communication, 2011). În acest sens, guvernele acordă o atenție sporită misiunii regionale a universităților: spre exemplu, în Anglia există un program de finanțare special conceput pentru susținerea implicării regionale a universităților, în timp ce în Finlanda universitățile sunt obligate să dezvolte relații cu beneficiarii regionali (Benneworth, 2010). Cu toate că implicarea regională nu este o misiune nouă pentru universități, schimbări importante au fost generate de noul rol al universităților în spațiul public, în special în contextul tranziției la învățământul de masă. Această situație a determinat introducerea anumitor reforme, precum noul management public prin care se intenționează creșterea capacității universităților de a răspunde cerințelor externe (Pinheiro et al., 2012). În mod similar, începând cu anul 2013, noul sistem de ierarhizare a universităților din Uniunea Europeană – U-Multirank – va lua în

---

1 Profesor universitar doctor, Universitatea “Constantin Brâncoveanu” din Pitești, secretariat.rector@univcb.ro.

2 Lector universitar doctor, Universitatea “Constantin Brâncoveanu” din Pitești, cristina.serbanica@univcb.ro; cpantelica@yahoo.co.uk – Persoană de contact.

considerare implicarea regională ca dimensiune cheie în evaluare, alături de dimensiunile clasice: educație, cercetare, transfer de cunoștințe și internaționalizare. De menționat este faptul că U-Multirank este primul sistem de ierarhizare care ia în considerare implicarea regională: de acum înainte, universitățile vor raporta performanțele legate de (1) absolvenți angajați în regiune, (2) venituri obținute din surse locale/ regionale, (3) publicații realizate în echipe mixte cercetători – oameni de afaceri, (4) contracte de afaceri cu companii din regiune și (5) stagii de practică în întreprinderi locale (van Vught and Ziegele, 2011).

La nivelul Uniunii Europene, *Strategia Europa 2020*, în mod special prin inițiativa *Uniunea Inovării*, reiterează rolul universităților în dezvoltarea regională (EC COM 2010/546). În acest sens, Ghidul practic al Comisiei Europene privind *Implicarea universităților în creșterea regională* identifică patru mecanisme prin care universitățile pot contribui la dezvoltarea regională: îmbunătățirea inovării regionale prin activitățile de cercetare, promovarea spiritului antreprenorial și a dezvoltării mediului de afaceri, contribuția la dezvoltarea capitalului uman la nivel regional și îmbunătățirea egalității sociale prin regenerare și dezvoltare culturală (EC, 2011). În mod similar, Centrul European pentru Managementul Strategic al Universităților a identificat factorii determinanți ai implicării regionale. Prin urmare, complementar rolului de educare și pregătire a studenților, universitățile sunt așteptate să contribuie la dezvoltarea regională prin activitățile legate de: (i) antreprenariat, creare de spin-off-uri, proiecte comune de cercetare – dezvoltare; (ii) mobilizarea cunoștințelor prin transfer de tehnologie, consultanță, mobilitatea personalului; (iii) managementul infrastructurii locale, inclusiv al incubatoarelor, parcurilor științifice, laboratoarelor de cercetare; (iv) participare activă în clustere și rețele; (v) promovarea internaționalizării prin transfer de know-how către alte regiuni sau țări; (vi) sprijinirea zonelor care nu găzduiesc o universitate, în special prin implicarea în activități de cercetare în numele acestora (ESMU, 2012).

Recent, la nivelul Uniunii Europene, un interes deosebit este generat de implicarea universităților în conceperea strategiilor de inovare naționale/regionale pentru specializarea inteligentă. În acest sens, *Ghidul pentru Strategiile de Cercetare și Inovare pentru specializarea inteligentă* subliniază faptul că *universitățile sunt un activ cheie al regiunilor, în special în zonele în care sectorul privat este slab dezvoltat, iar activitățile de cercetare-dezvoltare sunt sporadice*. De aceea, universitățile care oferă programe de studii în economie, politici publice, administrație, precum și cele specializate în domenii precum sănătate, industrie, agricultură, mediu sau cultură – sunt așteptate să ofere consultanță autorităților publice și mediului privat, precum și experților care stabilesc prioritățile de dezvoltare regională (EC, 2012).

În ceea ce privește România, în ciuda faptului că cea de-a treia misiune este într-un stadiu de început, în condițiile în care doar puține universități au propriile oficii de transfer de cunoștințe și personal specializat (Ranga, 2011), există o serie de evidențe concrete de implicare regională. Spre exemplu, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești a inclus contribuția la dezvoltarea regională în declarația de misiune și a făcut pași siguri pentru punerea acesteia în practică. Astfel, Centrul de Studii Regionale și Internaționale din Pitești a derulat peste 50 de contracte de cercetare cu parteneri regionali și a conceput *Strategiile de Dezvoltare Regională* pentru trei municipii din România; în același timp, Universitatea a integrat dimensiunea antreprenorială în curricula tuturor programelor de studii și a transformat Centrul de Consiliere și Informare în Carieră într-un punct de legătură cu mediul de afaceri pentru plasamente de studenți și mobilitate în cadrul regiunii.

Pentru a satisface așteptările europene și regionale, universitățile din România au nevoie de consistente resurse umane și financiare, iar programele europene de finanțare – care fac obiectul acestui studiu – sunt providențiale în acest sens.

2. Metoda de cercetare

Scopul prezentului studiu este acela de a evidenția contribuția fondurilor europene la sprijinirea misiunii universităților din România. În acest sens, analiza ia în considerare trei tipuri de programe de finanțare: (1) fonduri structurale, (2) fonduri atrase din Programul Cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Dezvoltare Tehnologică (FP7, principalul program European pentru sprijinirea cercetării în Aria Europeană a Cercetării) și (3) fonduri din alte programe europene (de exemplu, din programele pentru învățare pe tot parcursul vieții, programele de Competitivitate și Inovare etc.)

Datele empirice au fost făcute publice de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în anul 2011, urmare a primului exercițiu național pentru clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii din România. Analiza a fost bazată astfel pe datele financiare declarate de către universități pentru anii 2008, 2009 și 2010. 90 de universități publice și private acreditate au fost supuse evaluării; dintre acestea, doar 66 (73%) au reușit să atragă fonduri din cel puțin unul din programele europene menționate anterior (fonduri structurale, Programul Cadru al UE și alte programe europene), iar aceste universități au fost selectate pentru analiză. Dincolo de analiza descriptivă, studiul și-a propus să identifice o serie de efecte preliminare ale acestor programe asupra diferitelor tipuri de rezultate obținute de către universități în cercetare, transfer de cunoștințe, capital uman și dezvoltare comunitară, folosind analiza simplă de corelație. Cu toate că este încă devreme pentru estimarea impactului acestor tipuri de fonduri asupra universităților – având în vedere faptul că multe programe sunt încă în derulare sau pot produce efecte pe termen lung –, prezentul studiu evidențiază o serie de concluzii preliminare și tendințe în această direcție.

3. Rezultatele cercetării

Figura nr. 1 prezintă cel puțin două evoluții importante în distribuția fondurilor europene atrase de către universitățile din România în perioada 2008 și 2010. În anul 2010, universitățile din România au reușit să atragă aproximativ 268 de milioane de euro din fonduri structurale, de șapte ori mai mult decât în 2008 și de patru ori mai mult comparativ cu anul 2009. În al doilea rând, fondurile atrase din Programul Cadru al UE și alte programe europene sunt vizibil mai mici decât cele provenind din fonduri structurale, iar diferența se mărește în timp. Din figura alăturată se poate observa faptul că atât fondurile din Programul Cadru al UE, cât și cele din alte programe europene au scăzut drastic în anul 2009, dar au revenit cu o creștere de aproximativ 30% în anul 2010.

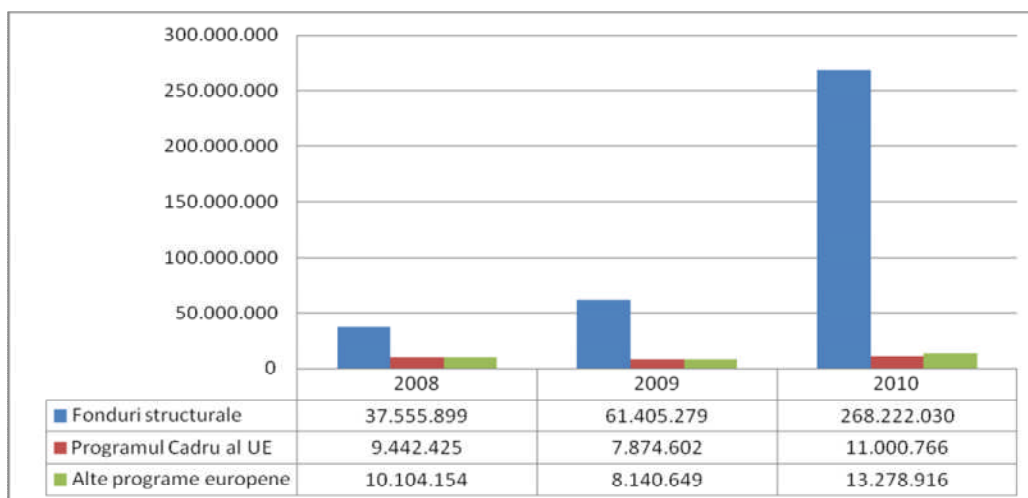
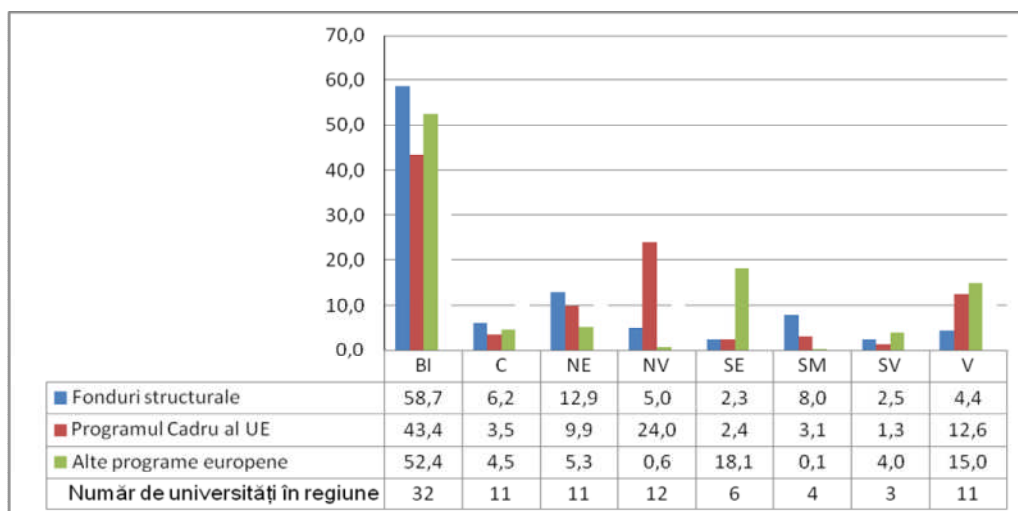

Figura nr. 1. Fonduri europene atrase de către universitățile din România (€)

La nivel regional, București Ilfov a fost cea mai eficientă regiune în atragerea tuturor tipurilor de fonduri europene, dar cifrele trebuie interpretate cu precauție, având în vedere

faptul că regiunea-capitală găzduiește mai mult de o treime din numărul total al universităților din România. Regiunea Nord Est se află pe locul secund în ierarhia națională, în timp ce regiunea Sud Muntenia ocupă poziția a treia, în ciuda faptului că ea găzduiește doar patru universități. În ceea ce privește fondurile atrase din Programul Cadru al UE, se poate observa o mare concentrare a acestora în regiunile care găzduiesc centre universitare de cercetare avansată – Nord Vest (Cluj Napoca), Nord Est (Iași) și Vest (Timișoara) În fine, regiunea Sud Est este liderul național (din afara capitalei) în atragerea fondurilor din ale programe europene (Figura nr. 2).

*BI – București Ilfov, C – Centru, NE – Nord Est, NV – Nord Vest, SE – Sud Est, SM – Sud Muntenia, SV – Sud Vest, V – Vest

Figura nr. 2. Distribuția fondurilor europene pe regiuni în anul 2010 (din finanțarea națională totală)

Tabelul nr. 1 prezintă o analiză comparativă a fondurilor europene cu alte tipuri de fonduri atrase de către universitățile din România din surse publice și private din țară și din străinătate, precum și din contracte cu mediul de afaceri și din activități de comercializare a serviciilor și produselor proprii. Pentru a face datele comparabile, s-a recurs la standardizarea acestora și la reprezentarea ca procent din bugetul total de venituri al universităților. De această dată, diferențe vizibile apar între diversele tipuri de finanțare: fondurile structurale au generat 22% din veniturile totale, fiind cea mai importantă sursă de finanțare externă pentru universitățile din România. Veniturile realizate din activități comerciale, cele atrase din bugetul public pentru cercetare – dezvoltare și din alte programe europene ocupă locurile următoare în ierarhia surselor de finanțare, în timp ce celelalte tipuri de surse reprezintă mai puțin de 1% în bugetul total de venituri al universităților.

Tabelul nr.1. Analiză comparativă între sursele de finanțare externă (% în bugetul total de venituri al universităților)

Fonduri structurale	Program Cadru al UE	Alte programe europene	Fonduri publice din țară	Fonduri private din țară	Fonduri publice din străinătate	Fonduri private din străinătate	Cercetare pe bază de contract	Venituri comerciale
22,4341	0,5281	3,1986	4,2560	0,3929	0,3050	0,0907	1,915	6,3738

La nivel de regiune, fondurile structurale au avut o pondere mai mare în bugetul total de venituri al universităților din Sud Est și Sud Muntenia, dar au reprezentat mai puțin de 10% din venituri pentru universitățile din Nord Vest, Sud Est și Centru (Figura nr. 3).

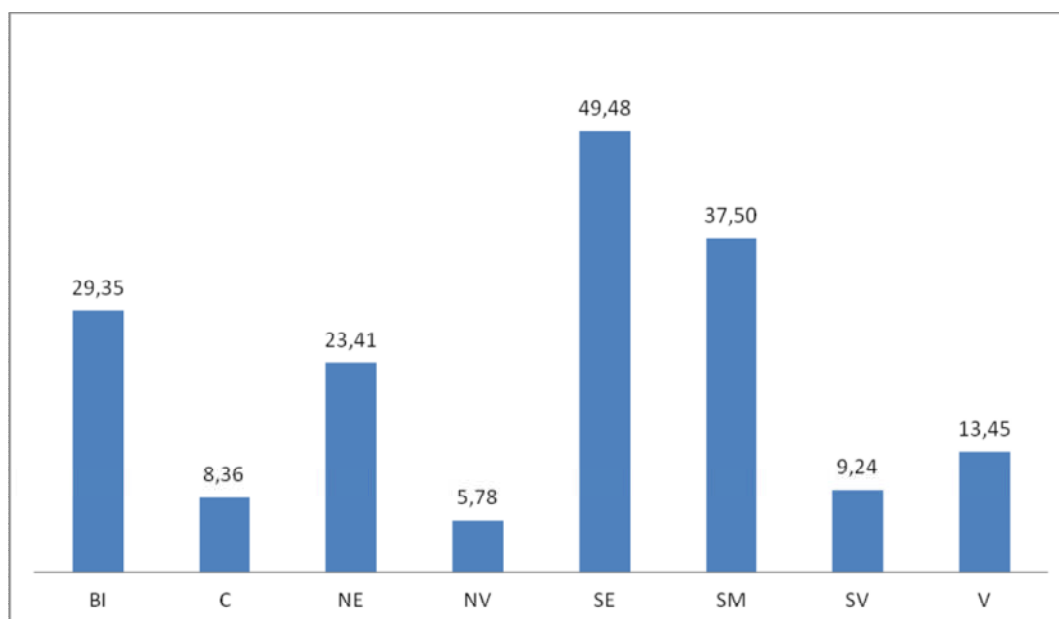

Figura nr. 3. Fondurile structurale la nivel regional ca % în bugetul total de venituri al universităților, 2010

În cele din urmă, pentru a evidenția o serie de efecte preliminare ale fondurilor europene asupra performanțelor universităților în cercetare, antreprenariat, dezvoltarea capitalului uman și implicare în comunitate, s-a recurs la analiza de corelație simplă (Tabelul nr. 2 și Tabelul nr. 3).

În ceea ce privește activitatea de cercetare și antreprenariat, se pot observa corelații semnificative între toate tipurile de fonduri europene și producția științifică măsurată prin articole indexate Thompson Reuters (ISI) și crearea de noi produse și servicii, Programul Cadru al UE generând cei mai mari coeficienți de corelație. Pe de altă parte, numărul de cereri de brevete depuse la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) și veniturile realizate din activități de comercializare – sunt corelate doar cu fondurile structurale și cu cele ale Programului Cadru, întrucât ambele tipuri de programe au axe specifice pentru cercetare și transfer de cunoștințe. Din nefericire, niciun tip de program european nu este asociat semnificativ cu numărul de cereri de brevete depuse la Oficiul European pentru Brevete (EPO) sau cu numărul de spin-off-uri create de universități, iar astfel de performanțe trebuie să fie încurajate pe termen lung.

Tabelul nr. 2. Analiză de corelație: fondurile europene și performanțele în cercetare și antreprenariat

PERFORMANȚE ÎN CERCETARE ȘI ANTREPRENORIAT	Fonduri structurale	Programul Cadru al UE	Alte programe europene
Număr de articole ISI	0.608**	0.695**	0.439**
Brevete OSIM	0.570**	0.516**	0.312*
Brevete EPO	0.220	0.256*	0.207
Noi produse și servicii	0.383**	0.542**	0.379**
Număr de spin-off-uri	0.010	0.056	0.026
Venituri din activități comerciale	0.524**	0.528**	0.278*

** Corelație semnificativă la pragul de 0.01.

* Corelație semnificativă la pragul de 0.05.

În ceea ce privește dimensiunea Capital uman, se pot observa corelații semnificative între toate tipurile de programe europene, numărul de doctoranzi și numărul de absolvenți ai cursurilor de dezvoltare profesională continuă, Programul Cadru al UE situându-se din nou într-o poziție de top. Pentru dimensiunea Implicare comunitară, datele raportate de către universități au inclus numărul de parteneriate cu mediul de afaceri, instituții publice și organizații non-guvernamentale (ONG-uri). În acest sens, așa cum rezultă din Matricea corelațiilor, întărirea legăturilor universitate – mediu de afaceri a fost o prioritate pentru toate cele trei tipuri de surse europene. Cu toate acestea, efectele asupra dinamizării relației universități – instituții publice – ONG-uri au fost slabe, excepție făcând categoria „alte programe europene”.

Tabelul nr. 3. Analiză de corelație: fondurile europene și performanțele în dezvoltarea capitalului uman și implicarea comunitară

PERFORMANȚE ÎN DEZVOLTAREA CAPITALULUI UMAN ȘI IMPLICARE COMUNITARĂ	Fonduri structurale	Programul Cadru al UE	Alte programe europene
Număr de doctoranzi	0.585**	0.706**	0.372**
Număr de absolvenți ai cursurilor de dezvoltare profesională continuă	0.549**	0.563**	0.440**
Număr de parteneriate cu mediul de afaceri	0.542**	0.534**	0.508**
Număr de parteneriate cu instituții publice	0.330**	0.390**	0.520**
Număr de parteneriate cu ONG-uri	0.336**	0.309*	0.358**

** Corelație semnificativă la pragul de 0.01.

* Corelație semnificativă la pragul de 0.05.

Concluzii și implicații politice

Pentru a satisface toate așteptările descrise de acest studiu, universitățile au nevoie de resurse externe, iar fondurile europene sunt providențiale în acest sens. Prezentul studiu a propus o analiză descriptivă a situației curente în atragerea de fonduri structurale, fonduri din Programul Cadru al UE și din alte programe europene, și, în același timp, a prezentat o serie de inferențe care denotă efectele acestora asupra performanțelor universităților. Principalele concluzii ale studiului pot fi sintetizate astfel:

- 27 % dintre universitățile acreditate din România nu au reușit să atragă fonduri europene; celelalte universități au reușit să atragă 268.222.030 € din fonduri structurale, 11000766 € din Programul Cadru al UE și 13278916 € din alte programe europene în anul 2010;

- Fondurile structurale sunt de departe cea mai importantă sursă de finanțare pentru universitățile din România, ele reprezentând mai mult de 22% din bugetul total de venituri al universităților. Tocmai din acest motiv, tăierea finanțării comunitare va afecta serios bugetul universităților și implicit activitățile acestora.

- Fondurile structurale sunt pozitiv corelate cu majoritatea tipurilor de performanțe ale universităților, dar au efecte minime asupra cererilor de brevete la Oficiul European de Brevete și creării de spin-off-uri. În acest sens, decidenții politici trebuie să realizeze analize cauze – efect și să identifice acele măsuri care pot stimula acest tip de rezultate.

- În fine, analiza a evidențiat o distribuție inegală a fondurilor la nivelul regiunilor de dezvoltare și riscurile asociate creșterii disparităților regionale, mai ales din cauza repartizării neomogene a universităților pe teritoriul țării. Pentru această situație, factorii de decizie trebuie să găsească soluții de echilibrare a potențialului regiunilor de creare de cunoștințe.

Așa cum s-a menționat anterior, rezultatele prezentului studiu sunt doar unele preliminare, întrucât multe dintre programele avute în vedere sunt încă în desfășurare sau

au efecte pe termen lung. Mai mult decât atât, evidențele cantitative, în ciuda acurateții lor, trebuie completate de evidențe calitative, care sunt cel puțin la fel de importante.

Acknowledgement

Această lucrare a fost cofinanțată din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Proiect numărul POSDRU/1.5/S/59184 „Performanță și excelență în cercetarea postdoctorală în domeniul științelor economice din România

Bibliografie

Benneworth, Paul (2010). *University engagement and regional innovation*. Centre for Higher Education Policy Studies, University of Twente, The Netherlands

EC Communication (2010). *Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union*, Brussels, 6.10.2010

EC Communication (2011). *Connecting Universities to Regional Growth: A Practical Guide*. A guide to help improve the contribution of universities to regional development, with a view to strengthening economic, social and territorial cohesion, in a sustainable way, Brussels, September 2011

EC Communication (2011). *Supporting growth and jobs – an agenda for the modernisation of Europe's higher education systems*, Brussels, 20.9.2011

EC (2012). *Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations (RIS 3)*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, May 2012

ESMU (2012). *EU-Drivers: Universities' involvement in regional smart specialisation strategy*, Background report, Second Annual Conference, Brussels, 1st December, 2011

Pinheiro, R., Benneworth, P. and Jones, G. (2012). *Universities and regional development. A critical assessment of tensions and contradictions*. Routledge: USA and Canada

Ranga, M. (2011). *Erawatch country report 2010: Romania*. ERAWATCH Network – Triple Helix Research Group bvba

Van Vught, F. and Ziegele, F. (2011). *Design and Testing the Feasibility of a Multidimensional Global University Ranking Final Report*, Consortium for Higher Education and Research Performance Assessment CHERPA - Network June 2011

ADMINISTRATION AND LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

CASE STUDY: VALCEA COUNTY

Aurelia-Camelia, Marin¹

Abstract: *The involvement of the local governments is one of the key issues and challenges for the development of each region, and, not least, for the development of Romania as EU member state. The main purpose of this paper is to identify the main factors influencing the administrative capacity of the local authorities in Romania, especially those in Valcea County, to provide the economic operators and the citizens with a favorable environment for conducting economic activities and a high level of life standard. For instance, I shall follow the development of several economic indicators relevant for the economic development and involvement opportunities of the local government in order to improve the economic situation specific to this county. As research methods in this paper I have used classification, synthesis, static and dynamic comparative analysis, methods of induction and deduction, graphical representation of the events and phenomena investigated in an attempt to provide an explanation of the problems that should be convincing, theoretically.*

Key words: *economic development, public administration, sustainable development, local governance, macroeconomic indicators.*

JEL Classification: *H 11.*

1. Introduction

Globalization, but also the occurrence of the current economic crisis in our country have influenced the authorities to be more involved in the local economic development. Thus, in recent years, a number of experts, both theorists and practitioners in Romania, “expressed a real interest in addressing the local economic development phenomenon” (Profiroiu, 1998: p.27). Once this concept appeared, a number of new terms has been introduced and developed, terms such as: local economy, local community, local economic development factors, local initiatives, local decisions, local services, local projects and others.

Among the works that aimed at the research of local economic development and administrative involvement I can quote “Management in local public administration” by Tudor Pendiuc (2003). Another relevant work in this area is “Regional economy - local economy. Concepts and practical actions in European vision” by Dorel Sporiş and Mihai Constantinescu (2006).

The book “Public services and local development” (2008) by Dragoş Dincă aims to identify the mechanisms underlying the relationship between public services-local development, and also the methods through which the public services contribute to local development. Moreover, Lucica Matei and Stoica Angelescu (2009) in the book “Local Development. Concepts and mechanisms” present local development as a management, social and economic process, which produces both qualitative and quantitative accumulations in order to increase social and individual welfare in a certain area.

The harmonious combination of the economic aspect with the administrative aspect is found in the work “Theoretical and empirical models of local development” by Ani Matei, Stoica Angelescu and Savulescu Carmen (2009), a work that highlights, based on econometric models, the development of Brăila city.

The interest shown by these specialists resulted in defining the “local economic development”, and less of the one of “local economy”. Therefore, based on the opinion of more researchers in the field, local economic development is “a global integration strategy of the social and economic objectives for the socio-economic revitalization of a community” (Council for Urban Economic Development, 1998, p.24). Based on this definition, I can say that joining the forces of all the legal representatives both from the

---

¹ PhD, Constantin Brâncoveanu University, cameliamarin81@yahoo.com.

public sector and the private and social one to efficiently use the natural, human, technical, and financial resources will create new jobs and implicitly to that community's economic revitalization. As we can see, cities are engines of growth, thus growth itself is rooted locally. Each local authority should be aimed at increasing competitiveness, it needs to ensure the sustainable growth of the community it leads. By local economic development we understand gathering all the forces to support economic the activities specific to the area in order to get income at the local budgets and to ensure the an appropriate living standard for the citizens, worthy of the period in which we live.

The role of the local authorities is to support entrepreneurial activity in the area by all the legal means at their disposal, but also by providing an adequate infrastructure. Another milestone in the development of this concept in our country is "the manifestation of the territorial decentralization and deconcentration phenomena of the public services" (Profiroiu, et al, 1998: p.7). There is not a small number of people, both theorists and practitioners, who support that local economic development aims to reduce poverty. The economic growth of an area occurs only when all who have decision-making power, but also executive power, work together to support that community, to ensure a decent living standard for the citizens, especially to the poor and marginalized ones by creating jobs. If the economic activity in the area is thriving and if the people have a decent living standard, we can say that we are in the growth phase of the local economy.

2. Research Methodology

The research methods consist of the systematic and comparative analysis and in the comprehensive approach of the topic investigated, according to the set purposes and objectives. This research is based on different types of databases and it uses various methods in an attempt to provide an explanation of the issues that are, theoretically speaking, persuasive. In this paper I have used methods such as: classification, synthesis, static and dynamic comparative analysis, methods of induction and deduction, graphical representation of the events and phenomena investigated. The investigation of certain economic phenomena may have scientific sounding only if we use mathematical and statistical tools, and they are always accompanied by a sound deductive analytical logic.

For instance, the favorite character of the research is the quantitative one. This is given by the use of official statistics taken from official sites, but also provided by Vâlcea County Statistics Agency. In addition to these statistics I have used graphs and tables frequently used as methods in the quantitative research, their main advantage being that they are easy to interpret and understand (Bryman, 2001, pp. 222-225).

3. The economic situation of Vâlcea County

The economic factor is the variable component which includes the business and investment environment, the funding programs, the adoption of fiscal strategies at local level, micro and macro-economic policies. The creation of programs able to attract structural funds related to the efficient use of the already used ones may increase the economic performance of public administration. All the components forming the economic life of Vâlcea County make up the *economic environment* of this county.

By economic factors, we understand the distribution method of resources in society. The representatives of each local administration, and also that of Vâlcea County should consider the GDP growth, the division into sectors of the local economy, the development level of each branch, they must make sure they have a budget surplus, not a deficit. The local economy may be also influenced by the economic phenomena at national level and even internationally, that is why the local authorities should take notice of the inflation rate, the interest rates, the effects of the economic crisis, taxation, the employment of labor, price trends, evolution and distribution of income on social categories, the population's indebtedness and others.

In order to notice the economic development possibilities of Vâlcea County, I considered necessary an analysis of some relevant statistical indicators. The GDP, which is a synthetic indicator best characterizes the development of a territory, and in case of Vâlcea County it is also the basis for more in-depth socio-economic analyses. In this study I aim at analyzing the gross domestic product in Vâlcea County in the 2007-2011 period.

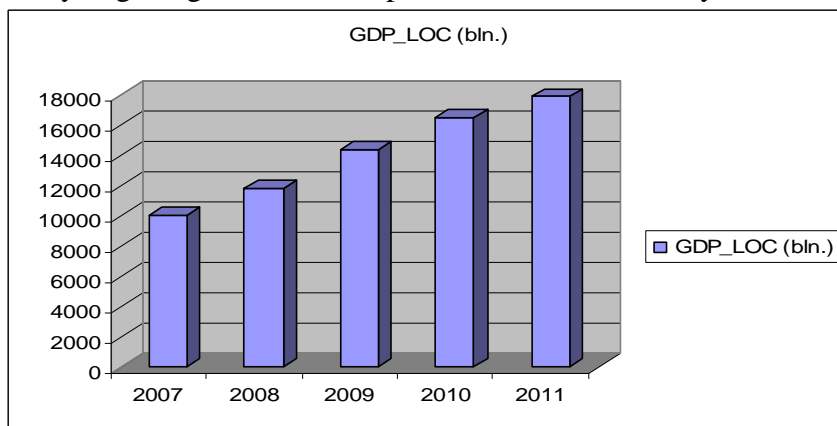

Chart no. 1 Evolution of GDP per capita in Vâlcea County

As it can be seen in the chart above, the GDP per capita in the period investigated has an increasing trend. The manufacturing industry, the revenue from real estate, renting and services mainly performed for enterprises and the agriculture are the main economic sectors from Vâlcea County that led to the growth of the GDP in this County in the investigated period. An important contribution to the positive development of this indicator has been attributed, since 2007, to the income from real estate, renting and services mainly performed to companies, which have managed even to double in the investigated period. The revenues from the manufacturing industry decreased from 1813.30 million in 2009 to 1414.90 million in 2010, but this did not lead to a decrease in the GDP because other sectors of the economy, such as the income from trade, transportation and construction, were able to compensate for this decrease.

Regarding the salaries, there is an increase in this indicator, as shown by chart no. 2.

The average gross salary increased from 832 lei, respectively the net one of 639 lei in 2005, to 1586 lei, respectively 1176 lei net. An important contribution is given both by the employees' salaries from the extractive industry and by those in the public service companies in the County that register double values as compared to the county average wage and which compensate the salaries of those who perform a trade activity or who work in services whose net income was of 708 lei in 2009.

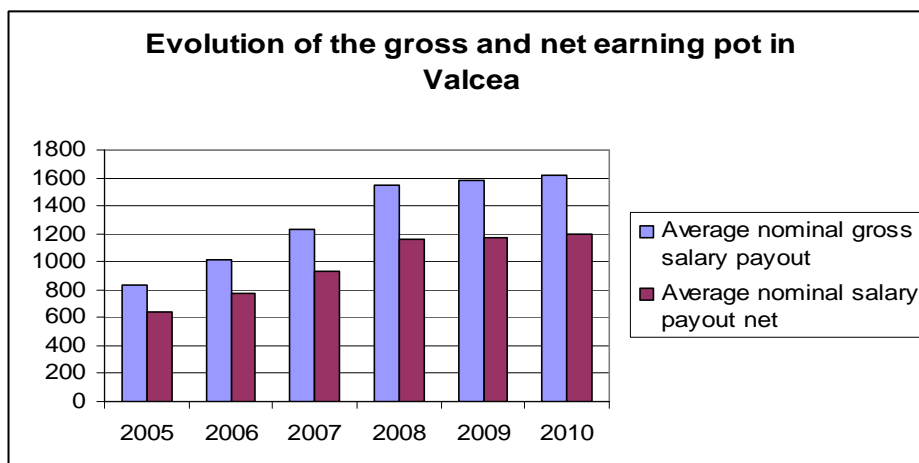

Chart no. 2 Evolution of the average gross and net salary in Valcea

An important role in determining the economic situation of Vâlcea County belongs to the evolution of loaning. Thus, I have conducted a survey which identified the idea that between December 2005 and October 2011, the number of people who used a bank loan almost tripled, rising from 353.80 people to 833.8 people. This increase is due to the relaxed lending policy that was used by banks, offering loans “only by providing an ID”. The same situation occurs among economic agents, but also in other companies, such as insurance companies. As it can be seen in the chart below, both the population and businesses preferred to borrow in foreign currency.

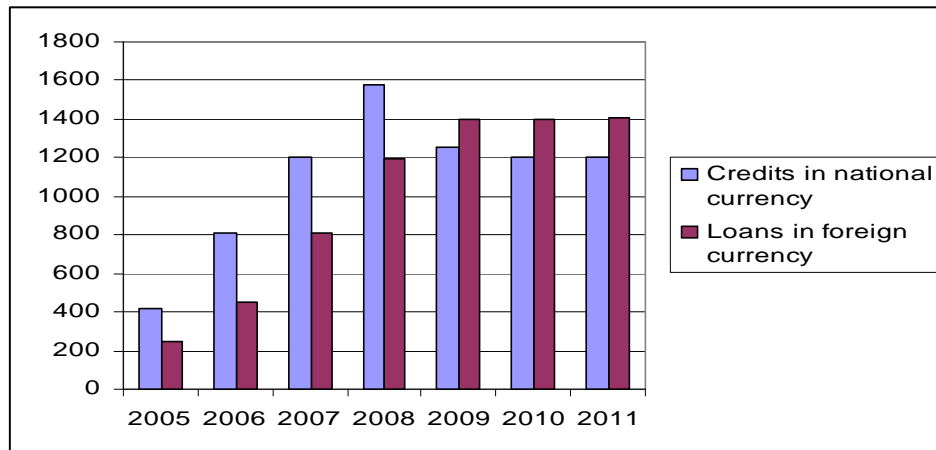

Chart no. 3 Evolution of loans in domestic and foreign currency in Vâlcea County

Foreign currency loans were not at all favorable for the population, and neither for businesses, because the current economic crisis devalued the national currency. Normally, loans must be made in the currency in which we earn revenue. Thus, as a result of the increase amounts to be repaid, both because of higher interest rates and because of depreciation of the national currency and because of the salary decrease, we notice an increase in arrears to banks.

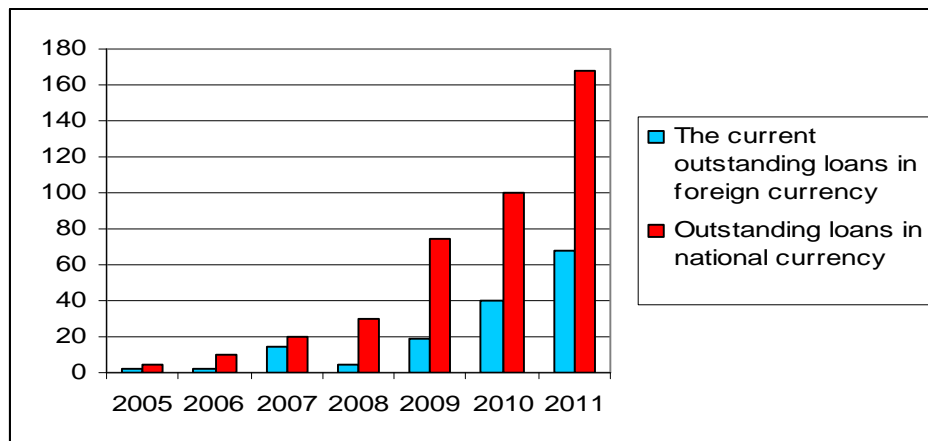

Chart no. 4 Evolution of the population's loan debts

The economic and financial crisis of the past three years has led our country to be within the top 12 countries in the world with bad credits, being the second last. A consequence of this unfavorable situation is the increase of unemployment, but also of the income, the most affected being those in the public sector whose incomes have been reduced considerably in recent years as a result of the austerity measures promoted by the government.

As it can be seen in the graph above, since 2009 these growths of the arrears have increased in the Vâlcea County as well, but as shown in the same graph, the largest debts are recorded for credits in lei. This is due both to the increase in unemployment, reduction of the population's income, but also to the ease with which people took out loans, as I have noted above the getting of a loan "only by providing an ID".

Thus, I can say that both the population of Vâlcea County and the economic agents entirely felt and still feel the effects of the current economic crisis, with negative effects on the County's development opportunities.

4. Social analysis of Vâlcea County

By social environment (Ionică, 2006, p.41) we understand all the elements that define society, assigning it its own system of values, traditions, customs and rules that lead to a particular ethical, moral and cultural behavior for its members. There are not few cases in which the social factor, together with the economic one, represents the rationale for the analyses on consumer behavior, education and professional training, quality of life and cultural developments, social dimension, representing an influence factor on the strategic direction of the local communities' development. The cultural factors exert a broad and profound exogenous influence on the behavior of the people from Vâlcea County in society. Local public authorities are concerned with the cultural aspect in that they signed partnerships with the Philharmonic, the theater and the County library. Thus, the authorities from Vâlcea County sponsor the cultural events for the citizens to enjoy the fruits of the County's cultural life cost-effectively, given the current economic crisis conditions. In my opinion, it is necessary that every citizen of the County enjoys a relaxing oasis. The educational factors and, in particular, education contribute directly to enhancing the level of culture and change in the mentality of the society's members, which is reflected in the relations between the citizens and the local public administration.

In Vâlcea County, each village has its own school and the high schools are located so that each student can attend its classes. In terms of universities, the County has a good position as well, with two private universities, a state university and five subsidiaries of renowned public and private universities in the country. Regarding the number of people attending a type of educational institution, I have presented the situation in Vâlcea County in the following chart:

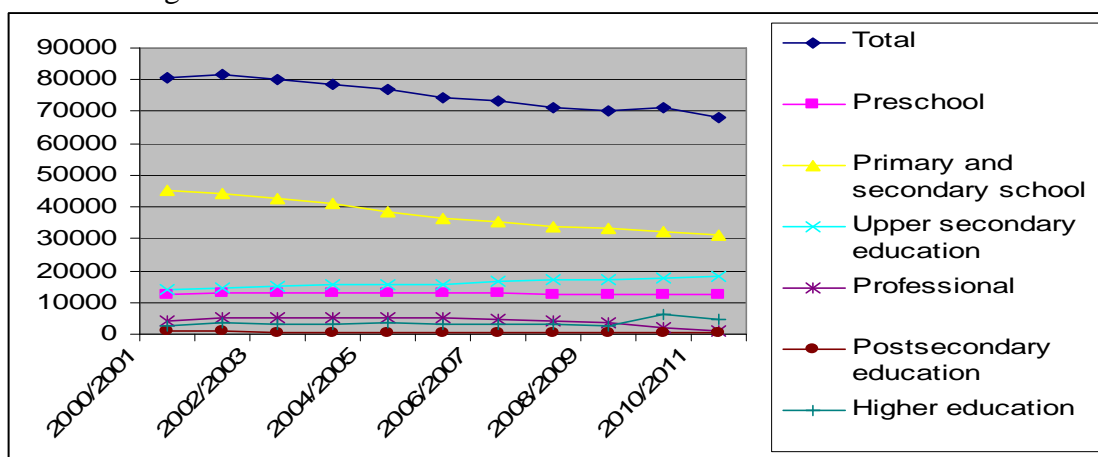

Chart no. 5 The situation of the people attending a type of educational institution

I have also noticed a national problem in Vâlcea County related to the mismatch between the skills acquired by the graduates of vocational schools, high schools and universities, on the one hand, and the jobs available on the labor market, on the other hand.

Companies do not pay enough attention to graduates or even to students in order to train them and for future employment. Because of the lack of a partnership between the educational institutions and companies, the firms in the County do not spare the recruitment of qualified human resources. There are less and less practical agreements signed between most high schools, universities from Vâlcea and local companies. Therefore, local firms, instead of benefiting from these advantages, are forced to invest in human resources.

By social factors we understand the harmonious combination of the demographic environment with the increasingly fierce trend of protecting the environment and the quality of life, that is to say of sustainable development. Currently, both theoretically and practically, the quality of life is increasingly emphasised, which is considered to be very important for the next generations. In the current period, our country, because of the economic crisis and implicitly because of losing more and more jobs, an increasingly larger number of people live in poverty, being at times forced to give up what we consider essential services (utilities, especially adequate heating, sewage). Their number is increasing and, at the same time, it exceeds the EU average.

External migration of the population, but also the increase in mortality compared to the birth rate, combined with the policy of the communist period, explain the growing aging of the population and implicitly the decrease of active population in Vâlcea County after the 1990s.

In 2009, the natural increase was negative, registering 1181 people. The current demographic evolution has a negative impact on the economic factor because in some areas of the county the depopulation phenomenon occurs, which affects the development of the County.

The demographic decline caused by migration brings a number of advantages, but also a direct loss and damage in the age structure. The category of the economic benefits of migration for labor in the previous years includes the reduction of unemployment, improvement of the living standards, the housing boom and the boom in the sales of equipment and supplies for equipping them, in the number of cars, creating jobs, stimulating consumption, in the context in which a proportion of the household income returns to their country of origin. If labor migration is a temporary solution, in the future there will be a marked aging of the population who will no longer be able to support the economic development of the County. Migration is a phenomenon that affects the County's development possibilities, because the population covered by this phenomenon received "free education", the state has invested in its education and the fruits of this investment are collected by other countries. The massive migration occurred in the less developed areas (the rural areas and the small towns) causing imbalances and even territorial depopulation, especially because it has not been compensated by birth. In my opinion, the current global economic crisis will not cause the massive return of the labor force, because of the lack in Vâlcea County, as well as nationwide, of jobs to absorb those working abroad. A recent concern is the fact that migrants usually prefer to keep their savings in the migration countries.

I ask myself the question "How can we maximize the development potential?" In fact, what should the government, the local authorities, the private sector, the social sector and not least the migrants do? In my opinion a solution would be to promote sustainable development in the countries of origin, in the present situation in Romania, by overcoming the economic model based on consumption; it is also necessary to support efficient circular migration and ensuring that both benefits and costs are managed fairly. It is also necessary to attract the migrants' savings and transfers to the official institutions of financial intermediation and to productive investments in the countries of origin. In fact, I think it is

important for Romania to support migrants in reaching personal savings goals instead of promoting policies and practices which effectively prevent this. I consider necessary the development and testing of replicable and sustainable business models that will be able to overcome the current borders in services, savings and investments. As a result, the population, as mentioned above, is an important factor in the local development.

Conclusions

Lately, the economic growth has been discussed, a phenomenon that does not bring welfare to the citizens, does not provide them a better social status, but covers only the favorable development of certain macroeconomic indicators. For example, the concern of the central authorities and also of the local ones is important for the economic development of each country, thereby, of each area.

As we all know, the financial resources of the local public administration are largely made up of taxes and duties paid by businesses and, implicitly, by the population. And, as such, if the income from wages or profits record growth, they will also increase the financial resources of each local community. On payment of such fees, the economic agents as well as the population benefit from the public services. Consequently, the local authorities have to worry about the increase in the number of companies that pay taxes and duties, the increase in the number of people employed, social stability and not least improvement in the environmental conditions of the local community. All these must be carried out by the local public administration, which is the local authority that benefits from administrative autonomy, whose role is to take initiatives in local economic development. Therefore, a leader must know that a community needs investment, not just assistance.

Bibliography

1. Bryman, Alan (2001). *Social research methods*, Oxford University Press
2. Council for Urban Economic Development (1998), *Local Economic Development*
3. Dorel Constantinescu, Sporiş Mihai (2006), *Regional Economics - local economy. Concepts and practical actions in European Vision*, Publishing Economic Independence, Pitesti
4. Dincă Dragos (2008), *Public services and local development*, Lumina LEX, Bucharest
5. Direction of Statistics Valcea (2010, 2011), *Statistical Yearbook of Valcea County*
6. Ioncica Maria (coordinator) (2006), *Economy services. Theoretical approaches and practical implications*, Uranus Publishing House, Bucharest
7. Matei, Ani, Anghelescu, Stoica, Savulescu, Carmen (2009), *Theoretical and empirical models of local development*, Economic Publishing House, Bucharest
8. Matei Lucica, Stoica Anghelescu (2009), *Local Development – Concepts and Mechanisms*, Economic Publishing House, Bucharest
9. Pendiuc Tudor (2003), *Management in local government*, Economic Independence Publishing, Pitesti
10. Pendiuc Tudor (2011), *Management of local government and local development*, Economic Independence Publishing House, Pitesti
11. Profiroiu Alina, Racoviceanu Sorina, Țărălungă Nicholas (1998), *Local Economic Development*, Economic Publishing House, Bucharest
12. Profiroiu Marius, *Strategic management of local* (1998), Economic Publishing House, Bucharest

ADMINISTRARE LOCALĂ ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ

STUDIU DE CAZ: JUDEȚUL VÂLCEA

Aurelia-Camelia, Marin¹

Rezumat: Implicarea autorităților publice locale reprezintă una dintre problemele și provocările cheie pentru dezvoltarea fiecărei regiuni și, nu în ultimul rând, pentru dezvoltarea României ca țară membră a Uniunii Europene. Scopul principal al acestei lucrări este de a identifica principalii factori care influențează capacitatea administrativă a autorităților locale din România, cu precădere a celor din județul Vâlcea, de a asigura agenților economici și cetățenilor un mediu prielnic desfășurării activităților economice și un nivel al calității vieții ridicat. Bunăoară, voi urmări evoluția câtorva indicatori economici relevanți pentru dezvoltarea economică și posibilitățile de implicare ale administrației locale în vederea îmbunătățirii situației economice specifice acestui județ. Ca metode de cercetare, în lucrare am folosit clasificarea, sinteza, analiza comparativă statică și dinamică, metodele inducției și deducției, reprezentarea grafică a evenimentelor și fenomenelor investigate, în încercarea de a furniza o explicație a problematicii care să fie, din punct de vedere teoretic, convingătoare.

Cuvinte cheie: dezvoltare economică, administrație publică, dezvoltare durabilă, administrare locali, indicatori macroeconomici.

Clasificarea JEL: H11

1. Introducere

Globalizarea, dar și apariția crizei economice actuale au influențat autoritățile din țara noastră să se implice mai mult în dezvoltarea economică locală. Astfel, în ultima perioadă, o serie de specialiști, atât teoreticieni, cât și practicieni din România, „au manifestat un real interes în abordarea fenomenului dezvoltării economice locale” (Profiroiu, 1998: 27). Odată ce a apărut acest concept, au fost introduși și dezvoltați o serie de termeni noi cum ar fi: economie locală, comunitate locală, factori de dezvoltare economică locală, inițiative locale, decizii locale, servicii locale, proiecte locale și alții.

Printre lucrările care au avut ca scop cercetarea dezvoltării economice locale și implicarea administrativă, amintesc lucrarea *Management în administrația publică locală* a lui Tudor Pendiuc (2003). Relevantă în acest domeniu este și lucrarea *Economie regională – economie locală. Concepte și acțiuni practice în viziune europeană* a lui Dorel Constantinescu și Mihai Sporiș (2006).

Lucrarea *Servicii publice și dezvoltare locală* (2008) a lui Dragoș Dincă își propune identificarea mecanismelor ce stau la baza relației dintre serviciile publice-dezvoltarea locală, dar și modalitățile prin care serviciile publice contribuie la dezvoltarea locală.

De asemenea, Lucica Matei și Stoica Anghelescu (2009) în lucrarea *Dezvoltarea locală. Concepte și mecanisme* prezintă dezvoltarea locală ca fiind un proces administrativ, social și economic, care produce atât acumulări calitative, cât și cantitative în scopul creșterii bunăstării sociale și individuale într-un anumit areal.

Îmbinarea armonioasă a economicului cu administrativul o regăsim și în lucrarea *Modele teoretice și empirice ale dezvoltării locale* a autorilor Ani Matei, Stoica Anghelescu și Carmen Săvulescu (2009), lucrare ce scoate în evidență pe baza unor modele econometrice gradul de dezvoltare al municipiului Brăila.

Interesul pe care l-au manifestat acești specialiști s-a concretizat în definirea „dezvoltării economice locale”, și mai puțin a celui de „economie locală”. Prin urmare, în concepția mai multor cercetători în domeniu, dezvoltarea economică locală este „o strategie globală de integrare a obiectivelor sociale și economice în scopul revitalizării socio-economice a unei colectivități” (Consiliul pentru dezvoltare economică urbană,

---

¹ Asist. univ. dr., Universitatea “Constantin Brancoveanu Pitesti, cameliamarin81@yahoo.com.

1998, p. 24). Pornind de la această definiție, pot spune că unirea forțelor tuturor reprezentanților legali atât din sectoarele publice, cât și private și sociale pentru a utiliza eficient resursele naturale, umane, tehnice, dar și financiare vor duce la crearea de noi locuri de muncă și implicit la revitalizarea economiei colectivității respective. După cum putem observa, orașele sunt motoare ale creșterii, ca atare creșterea economică își are rădăcinile la nivel local. Fiecare autoritate locală trebuie să urmărească creșterea competitivității, adică să asigure o creștere durabilă a colectivității pe care o conduce. Prin dezvoltare economică locală înțelegem adunarea tuturor forțelor în scopul susținerii activităților economice specifice zonei pentru a obține venituri la bugetele locale și a asigura cetățenilor un trai corespunzător, demn de perioada în care trăim.

Autoritățile locale au rolul de a sprijini activitatea întreprinzătorilor din zonă prin toate mijloacele legale de care dispun, dar și prin asigurarea unei infrastructuri corespunzătoare. Un alt punct de reper în apariția acestui concept în țara noastră îl constituie „manifestarea fenomenelor de descentralizare teritorială și desconcentrare a serviciilor publice” (Profiroiu et al. 1998: 7). Nu sunt puțini cei care susțin, atât teoreticeni, cât și practicieni că dezvoltarea economică locală urmărește reducerea sărăciei. Creșterea economiei unei zone are loc numai în momentul în care toți cei care au putere de decizie, dar și de execuție muncesc împreună pentru a sprijini colectivitatea respectivă, de a le asigura un trai decent cetățenilor, în special celor săraci și marginalizați prin crearea de locuri de muncă. Dacă activitatea economică din zonă este înfloritoare și dacă cetățenii duc un trai decent, atunci putem spune că ne aflăm în faza de creștere a economiei locale.

2. Metodologia cercetării

Metodele de cercetare constau în analiza sistemică, comparativă și în abordarea complexă a temei cercetate, în funcție de scopurile și obiectivele propuse. Această cercetare este bazată pe diferite tipuri de baze de date, și folosește diverse metode în încercarea de a furniza o explicație a problematicii care să fie, din punct de vedere teoretic, convingătoare. În lucrare au fost utilizate metode, precum: clasificarea, sinteza, analiza comparativă statică și dinamică, metodele inducției și deducției, reprezentarea grafică a evenimentelor și fenomenelor investigate. Cercetarea unor fenomene economice poate avea rezonanță științifică, doar dacă utilizăm instrumente matematice și statistice, iar acestea sunt însoțite în permanență de o logică analitică deductivă sănătoasă.

Bunăoară, caracterul predilect al cercetării este cel cantitativ. Acest aspect este dat de utilizarea datelor statistice oficiale preluate de pe site-uri oficiale, dar și furnizate de Direcția Județeană de Statistică Vâlcea. Pe lângă aceste date statistice am folosit grafice și tabele utilizate frecvent ca metode în cercetarea cantitativă, principalul lor avantaj fiind acela că sunt ușor de interpretat și de înțeles (Bryman, 2001, pp. 222-225).

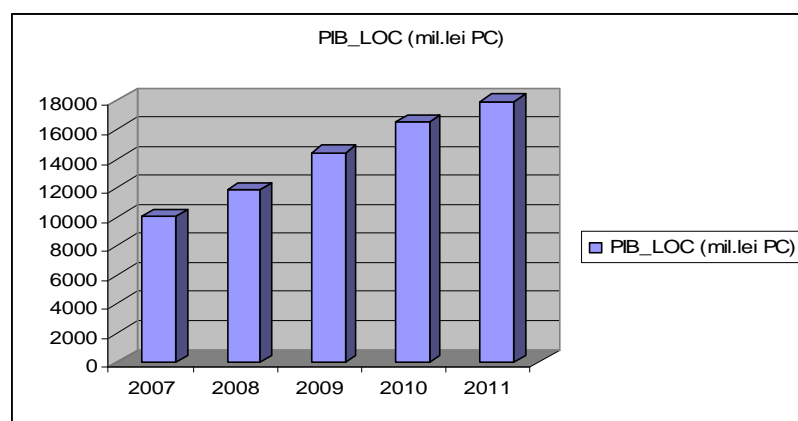
3. Situația economică a județului Vâlcea

În ceea ce privește factorul economic reprezintă componenta variabilă care include mediul de afaceri și investițional, programele de finanțare, adoptarea unor strategii fiscale la nivel local, politicile micro și macro-economice. Crearea de programe capabile să atragă fondurile structurale corelată cu utilizarea eficientă a celor deja atrase pot crește performanța economică a administrației publice. Totalitatea componentelor vieții economice a județului Vâlcea alcătuiește *mediul economic* al acestui județ.

Prin factorii economici înțelegem modalitatea de distribuire a resurselor în societate. Reprezentanții fiecărei administrații locale, și de altfel și cea a județului Vâlcea, trebuie să aibă în vedere evoluția PIB-ului, împărțirea pe ramuri a economiei locale, nivelul de dezvoltare a fiecărei ramuri, trebuie să se îngrijească de realizarea unui buget excedentar,

nu deficitar. Economia locală poate fi influențată și de fenomenele economice de la nivel național și chiar internațional, de aceea autoritățile locale trebuie să urmărească rata inflației, ratele dobânzilor, efectele crizelor economice, fiscalitatea, gradul de ocupare a forței de muncă, evoluția prețurilor, evoluția și distribuția veniturilor pe categorii sociale, gradul de îndatorare a populației și altele.

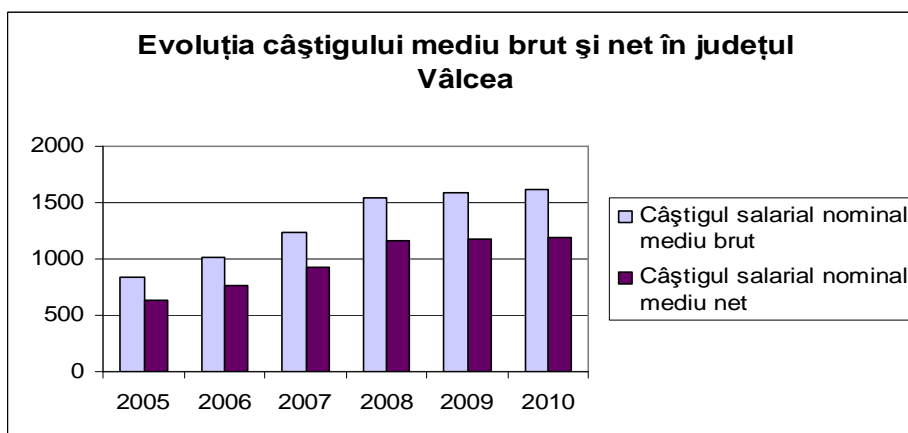
În scopul observării posibilităților de dezvoltare din punct de vedere economic ale județului Vâlcea am considerat necesară o analiză a unor indicatori statistici relevanți. Produsul intern brut, care este un indicator sintetic caracterizează cel mai bine nivelul de dezvoltare al unui teritoriu, iar în cazul de față al județului Vâlcea, fiind totodată baza pentru analizele socio-economice mai aprofundate. În studiul de față mi-am propus analiza produsului intern brut la nivelul județului Vâlcea în perioada 2007-2011.

Graficul nr. 1. Evoluția PIB-ului pe locuitor în județul Vâlcea

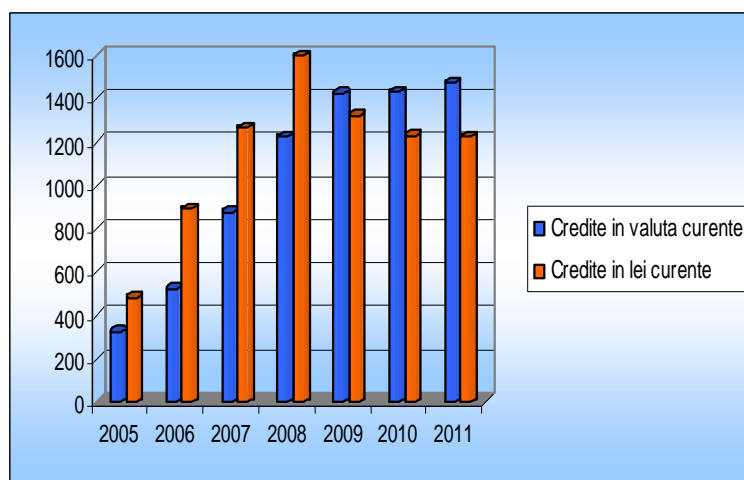
După cum se poate observa din graficul de mai sus, PIB-ul pe locuitor în perioada analizată are o evoluție crescătoare. Industria prelucrătoare, veniturile din tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate preponderent întreprinderilor și agricultura sunt principalele ramuri ale economiei vâlcene care au dus la creșterea PIB-ului în acest județ în perioada analizată. O contribuție importantă la evoluția pozitivă a acestui indicator au avut-o, începând cu anul 2007, veniturile din tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate mai ales întreprinderilor, care au reușit să se dubleze chiar în perioada analizată. Veniturile din industria prelucrătoare au scăzut de la 1813,30 mil. lei în anul 2009, la 1414,90 mil. lei în anul 2010, însă acest lucru nu a dus la scăderea PIB-ului pentru că alte ramuri ale economiei, precum veniturile din comerț, transporturi și construcții, au reușit să compenseze această scădere.

În ceea ce privește câștigul salarial, se observă o creștere a acestui indicator, după cum reiese din graficul nr. 2. Câștigul salarial mediu brut a crescut de la 832 lei, respectiv cel net de 639 lei în anul 2005 la 1586, respectiv 1176 lei net. O contribuție importantă este dată atât de salariile angajaților din industria extractivă, cât și a celor din societățile de servicii publice din județ, care înregistrează valori duble față de media pe județ și care compensează salariile celor care prestează o activitate de comerț sau care lucrează în servicii, al căror câștig net a fost de 708 lei în anul 2009.

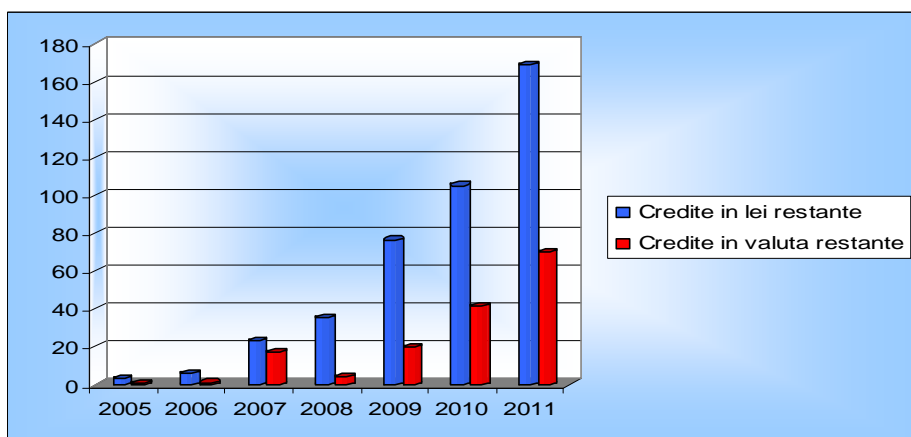
Graficul nr. 2. Evoluția câștigului mediu brut și net în județul Vâlcea

Un rol important în stabilirea situației economice a județului Vâlcea o are și evoluția creditării. Astfel, am realizat o analiză din care se desprinde ideea că în perioada decembrie 2005-octombrie 2011, numărul populației care a recurs la un împrumut bancar aproape că s-a triplat, crescând de la 353,80 persoane la 833,8 persoane. Această creștere se datorează politicii relaxate de creditare pe care au folosit-o băncile, acordând credite „doar cu buletinul”. Aceeași situație apare și în rândul agenților economici, dar și a altor societăți, cum ar fi cele de asigurări. După cum se poate observa din graficul următor, atât populația, cât și agenții economici au preferat să se împrumute în valută.

Graficul nr. 3. Evoluția creditelor în lei și în valută în județul Vâlcea

Împrumuturile în monedă străină nu au fost deloc favorabile pentru populație, dar nici pentru agenții economici, deoarece pe fondul crizei economice actuale moneda națională s-a devalorizat. În mod normal, creditele trebuie realizate în moneda în care ne obținem veniturile. Astfel, ca urmare a creșterii sumelor de rambursat, atât datorită creșterii dobânzilor, cât și datorită devalorizării monedei naționale și pe fondul scăderii salariilor, observăm o creștere a restanțelor către instituțiile bancare.

Graficul nr. 4. Evoluția restanțelor populației la credite

Criza economică și financiară din ultimii trei ani a făcut ca și țara noastră să se situeze în topul primelor 12 state din lume cu credite neperformante, aflându-se pe penultimul loc. O consecință a acestei situații nefavorabile este reprezentată de creșterea șomajului, dar și a veniturilor, cei mai afectați fiind cei din domeniul public ale căror venituri s-au redus considerabil în ultima perioadă ca urmare a măsurilor de austeritate promovate de guvern.

După cum se poate observa în graficul de mai sus, începând cu anul 2009 s-au accentuat aceste creșteri ale restanțelor și la nivelul județului Vâlcea, însă, după cum reiese din același grafic cele mai mari restanțe se înregistrează la creditele în lei. Această situație se datorează atât creșterii șomajului, a reducerii veniturilor populației, cât și ușurinței cu care populația a contractat creditele, după cum am remarcat mai sus de tipul „Credit doar cu buletinul”.

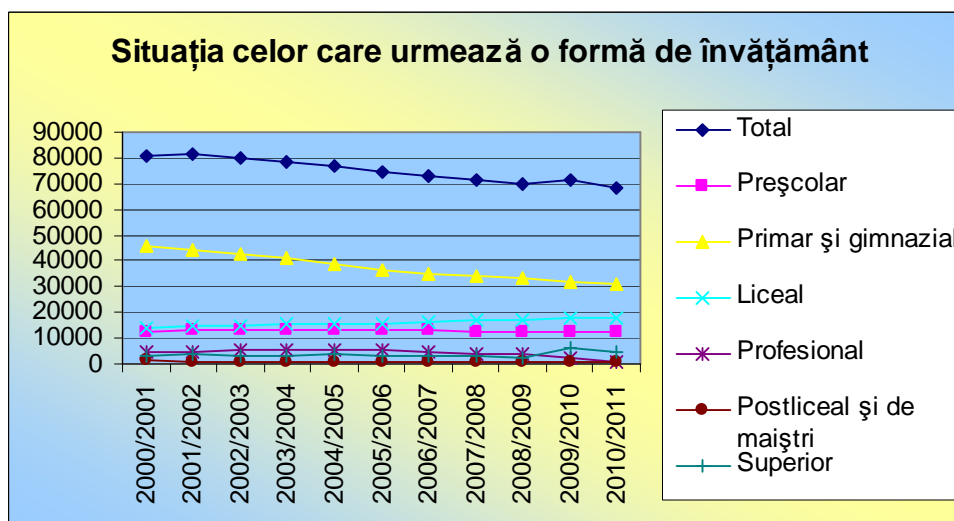
Astfel, pot spune că, atât populația județului Vâlcea, cât și agenții economici au resimțit din plin și încă mai resimt în continuare efectele crizei economice actuale, având efecte negative asupra posibilităților de dezvoltare a județului.

4. Analiza socială a județului Vâlcea

Prin mediul social (Ionică, 2006, p. 41) înțelegem ansamblul elementelor care definesc societatea, îi conferă un sistem propriu de valori, tradiții, obiceiuri și norme care conduc către un anumit comportament etic, moral și cultural pentru membrii săi. Nu sunt puține cazurile în care factorul social, alături de cel economic, constituie baza de fundamentare a analizelor privind comportamentul de consum, educație și formare profesională, calitatea vieții și evoluțiile culturale, dimensiunea socială, reprezentând un factor cu influență asupra orientării strategice a dezvoltării comunităților locale. Factorii culturali exercită o extinsă și profundă influență de natură exogenă asupra comportamentului vâlcenilor în societate. Autoritățile publice locale se preocupă de aspectul cultural, prin faptul că au încheiate parteneriate cu filarmonica, cu teatrul și cu biblioteca județeană. Astfel, autoritățile vâlcene sponsorizează manifestările culturale din județ, pentru ca cetățenii să beneficieze de roadele culturale ale județului la costuri avantajoase, având în vedere condițiile de criză economică actuală. În viziunea mea, este necesar ca fiecare cetățean al județului să beneficieze de o oază de relaxare. Factorii educaționali și, în special, învățământul contribuie direct la amplificarea nivelului de cultură și schimbare a mentalității membrilor societății, care se reflectă în relațiile dintre cetățeni și administrația publică locală.

În județul Vâlcea, fiecare localitate are școală proprie, iar liceele sunt localizate, astfel încât fiecare elev să poată să-i frecventeze cursurile. Nici la capitolul universități,

județul nu stă rău deloc, având 2 universități particulare, o universitate de stat și 5 filiale ale unor renumite universități de stat și particulare din țară. În ceea ce privește numărul celor care urmează cursurile unei unități de învățământ, situația la nivelul județului Vâlcea am prezentat-o în graficul următor:

Graficul nr. 5. Situația celor care urmează o formă de învățământ

O problemă remarcată la nivel național, pe care am observat-o și eu la nivelul județului Vâlcea, este dată de neconcordanța dintre calificările obținute de absolvenții de școli profesionale, licee și universități, pe de o parte, și locurile disponibile pe piața muncii, pe de altă parte.

Comaniile nu acordă suficientă atenție absolvenților de facultăți sau chiar studenților, în vederea pregătirii lor și angajării ulterioare. Datorită inexistenței unui parteneriat între instituțiile de învățământ și companii, firmele din județ nu menajează terenul recrutării de resurse umane calificate. Se încheie din ce în ce mai puține convenții de practică între majoritatea liceelor, universităților vâlcene și societățile de pe plan local. Din acest motiv, firmele de la nivel local, în loc să beneficieze de aceste avantaje, se văd obligate să investească în resursele umane.

Prin factorii sociali înțelegem îmbinarea armonioasă a mediului demografic cu tendința tot mai acerbă de protejare a mediului înconjurător și a calității vieții, adică a dezvoltării durabile. În momentul actual, atât în plan teoretic, cât și practic se pune din ce în ce mai mult accentul pe calitatea vieții, care se consideră a fi foarte importantă pentru cei care ne vor urma. În perioada actuală, în țara noastră, pe fondul crizei economice și implicit a pierderii locului de muncă, tot mai multe persoane trăiesc la limita sărăciei, văzându-se uneori nevoite să renunțe la servicii considerate esențiale (utilități, mai ales încălzire adecvată, canalizare). Numărul acestora este în creștere și, în același timp, depășește media uniunii europene.

Migrația externă a populației, dar și creșterea ratei mortalității în comparație cu cea a natalității, combinate cu politica din perioada comunistă, explică îmbătrânirea accentuată și implicit scăderea numărului populației active din județul Vâlcea, după anii 1990.

În anul 2009, sporul natural a fost negativ, înregistrând 1181 persoane. Evoluția demografică actuală are un impact negativ asupra factorului economic, datorită faptului că în unele zone ale județului se produce depopularea, ceea ce afectează dezvoltarea județului.

Declinul demografic, determinat de migrație aduce o serie de avantaje, dar și o pierdere directă și o deteriorare în timp a structurii pe vârste. În categoria avantajelor economice ale migrației pentru muncă în anii anteriori intră reducerea șomajului,

îmbunătățirea nivelului de trai, explozia construcției de locuințe și a vânzărilor de echipamente și bunuri destinate dotării acestora, a numărului de autoturisme, crearea de locuri de muncă, stimularea consumului, în condițiile în care o parte din veniturile populației se întorc în țara de origine.

Dacă migrația forței de muncă reprezintă o soluție temporară, în viitor va avea loc o îmbătrânire accentuată a populației, care nu va mai putea sprijini dezvoltarea economică a județului. Migrația este un fenomen care afectează posibilitățile de dezvoltare ale județului, datorită faptului că populația cuprinsă de acest fenomen a beneficiat de „instrucție gratuită”, statul a investit în educarea ei, iar roadele muncii sunt culese de alte țări. Migrația masivă s-a înregistrat în zonele mai puțin dezvoltate (mediul rural și în orașele mici), producând dezechilibre și chiar depopulări în profil teritorial, mai cu seamă datorită faptului că aceasta nu a fost compensată de natalitate. În opinia mea, actuala criză economică mondială nu va determina reîntoarcerea masivă a forței de muncă, din cauza inexistenței în județul Vâlcea, dar nici la nivel național a unor locuri de muncă care să-i poată absorbi pe cei ce lucrează peste hotare. Un lucru îngrijorător în ultima perioadă este dat de faptul că migranții preferă, de obicei, să-și păstreze economiile în țările de migrație. Îmi pun întrebarea „Cum am putea să maximizăm potențialul de dezvoltare?”. De fapt, ce ar trebui să facă guvernul, autoritățile locale, sectorul privat, sectorul social și nu în ultimul rând migranții. După părerea mea o soluție ar fi promovarea dezvoltării sustenabile în țările de origine, în situația de față în România, prin depășirea modelului economic bazat pe consum; de asemenea, este necesară sprijinirea migrației circulare eficiente și asigurarea faptului că atât beneficiile, cât și costurile sunt gestionate în mod echitabil. Este totodată necesară atragerea economiilor și transferurilor migranților către instituțiile oficiale de intermediere financiară și către investiții productive în țările de origine. De fapt, eu cred că este important ca România să sprijine migranții în atingerea obiectivelor personale de economisire, în loc să promoveze politici și practici care împiedică efectiv acest lucru. Consider necesare dezvoltarea și testarea de modele de business replicabile și durabile care vor putea depăși frontierele actuale în domeniul serviciilor, economiilor și investițiilor. Drept urmare, populația, așa cum am mai menționat, constituie un factor important în dezvoltarea locală.

Concluzii

În ultima perioadă se discută de creștere economică, fenomen ce nu aduce bunăstare cetățenilor, nu le asigură o stare socială mai bună, ci are în vedere doar evoluția favorabilă a unor indicatori macroeconomici. Bunăoară, este foarte importantă preocuparea autorităților centrale, dar și locale, pentru dezvoltarea economică a fiecărei țări, implicit a fiecărei localități.

După cum știm cu toții, resursele financiare ale administrației publice locale se constituie în mare parte din impozitele și taxele plătite de agenții economici și, implicit, de populație. Și, ca atare, dacă veniturile din salarii sau din profituri înregistrează creșteri, vor crește și resursele financiare ale fiecărei colectivități locale. În schimbul plății acestor taxe, agenții economici, dar și populația beneficiază de servicii publice.

Drept urmare, pe autoritățile locale trebuie să le preocupe creșterea numărului de firme plătitoare de taxe și impozite, creșterea numărului persoanelor ocupate, stabilitatea socială și nu în ultimul rând îmbunătățirea condițiilor de mediu ale colectivităților locale. Toate acestea trebuie duse la îndeplinire de administrația publică locală, care este autoritatea locală ce beneficiază de autonomie administrativă, al cărei rol este de a lua inițiative în dezvoltarea economică locală. Ca atare, un leader trebuie să știe că o comunitate are nevoie de investiții, nu numai de ajutoare.

Bibliografie

1. Bryman, Alan (2001), *Social research methods*, Oxford University Press
2. Consiliul pentru dezvoltare economică urbană (1998), *Dezvoltarea economică locală*
3. Constantinescu Dorel, Sporiș Mihai (2006), *Economie regională – economie locală. Concepte și acțiuni practice în viziune europeană*, Editura Independența Economică, Pitești
4. Dincă Dragoș (2008), *Servicii publice și dezvoltare locală*, Editura Lumina Lrx, București
5. Direcția Județeană de Statistică Vâlcea (2010, 2011), *Anuarul Statistic al Județului Vâlcea*
6. Ionică Maria, (coordonator) (2006), *Economia serviciilor. Abordări teoretice și implicații practice*, Editura Uranus, București
7. Matei, Ani, Anghelescu, Stoica, Săvulescu, Carmen (2009), *Modele teoretice și empirice ale dezvoltării locale*, Editura Economică, București
8. Matei Lucica, Stoica Angelescu (2009), *Dezvoltarea locală, Concepte și mecanisme*, Editura Economică, București
9. Pendiuc, Tudor (2003), *Management în administrația publică locală*, Editura Independența Economică, Pitești
10. Pendiuc, Tudor (2011), *Managementul administrației publice locale și dezvoltarea locală*, Editura Independența Economică, Pitești
11. Profiroiu Alina, Racoviceanu Sorina, Țărâlungă Nicolae (1998), *Dezvoltarea economică locală*, Editura Economică, București
12. Profiroiu Marius (1998), *Managementul strategic al colectivităților locale*, Editura Economică, București

USING STATISTICAL SURVEY IN ECONOMICS

Delia, Teselios¹
Mihaela, Albici²

Abstract: *Statistical survey is an effective method of statistical investigation that involves gathering quantitative data, which is often preferred in statistical reports due to the information which can be obtained regarding the entire population studied by observing a part of it. Therefore, because of the information provided, polls are used in many research areas. In economics, statistics are used in the decision making process in choosing competitive strategies in the analysis of certain economic phenomena, the formulation of forecasts. The economic study presented in this paper has the role of illustrating how a simple random sampling is used to analyze the existing parking spaces situation in a given locality.*

Key words: *survey, standard deviation, standard score, mean.*

Classification JEL: *C10, C13.*

1. Introduction

The progress in the last 20 years, reflected on the concept of “information society” which was gradually accepted in academia both in political and economic areas, contributed to the development and deepening techniques used in economic statistics. The phenomena which produced radical changes (still in progress) in terms of increased demand for economic statistical information are [14]:

- changes occurred in the production processes thanks to the new information and communication technologies;
- globalization of social and economic systems;
- the concepts of “knowledge economy” and “digital economy”.

The sources of obtaining statistical data, next to methods such as censuses, statistical reports, and statistical surveys represent a rapidly growing variant. Due to the efficiency and economy in obtaining data, the survey method is among the preferred procedures in gathering data. In a market economy based on private property, the survey is the predominant form of obtaining statistical data at the expense of statistical reports – a specific form of centrally planned economies [13].

Moreover, the need to obtain information with maximum efficiency, led to an expansion of using the statistical sampling method as a form of partial observation. In some practical situations the statistical survey is the only method of obtaining information. This is the case where the exhaustive research is being unreasonable, because of destructive nature of the research method – for example in controlling product quality, or uneconomic because of the high costs involved for the inclusion of all community units.

2. Research Sample

The selective research involves the collection and processing of the data related to a part of the general community and the results extend to the whole object of knowledge to achieve a satisfactory characterization. It is necessary for the analyzed part (sample, sample selection) to be representative, e.g. to reproduce at a reduced scale the essential features of the entire population [1].

The survey is a form of statistical survey conducted on a representative part of the population (general community) studied.

---

¹PhD Lecturer, Constantin Brâncoveanu University, delia_teselios@yahoo.com.

² PhD Lecturer, Constantin Brâncoveanu University, mturmacu@yahoo.com.

All statements and conclusions based on the data from a survey are not deterministic, having the nature of statistical statements and are therefore carried out under a certain probability of a given confidence level. The advantage of the survey method is that the level of this probability and of the errors is controllable and can be statistically estimated.

This type of method offers variants of survey and sampling techniques differentiated and adapted to different types of populations in order to ensure the randomness of the sampling units and, in the end, the sample is representative.

In a sample research, by two kinds of communities facing each other – the total community we want to know and the sample we record – meet a number of pair terms that have the same methodological content, but differ in terms of the information included.

The total community is also called female population or statistics reference population, native population, general population, and it represents all the component units of a community subject to statistical research. Defining the population (the total community) is done by listing all the component units. Their totality make up the volume of the community and it is denoted by N .

The partial community extracted from the total community in order to be observed is known under different names, depending on the scope of the survey research, namely: selection, sample, sampling, population observed. The sample represents a subset of units drawn from a community we want to know.

The definition of the sample is done by listing the component units of the extracted subassembly and observed from the population size N . The volume of the sample is denoted by n . The sample volume, mainly because of cost-related issues, is much smaller than the size of the population from which it has been extracted, for instance in the case of partial observation there is the following equation: $n < N$. If $n = N$, the case of complete observation.

The observed variable may be *quantitative* (individual income, number of employees of a company) or *qualitative*. The values of one X value are x_i .

Defining the statistical population requires, on the one hand, the statistical delimitation of the population, and on the other hand, checking the population's degree of homogeneity.

Checking the population's degree of homogeneity consists of the analysis of the variation of its characteristics definition, an operation which may be performed based on the data from a previous total observation or the data from surveys held successively. Checking homogeneity of the population is a prerequisite of the correct choice of the sampling procedures.

The results obtained based on the survey data are extrapolated to the whole population size. Extending the results from "part" to "total" does not have a deterministic nature, but a probabilistic one, so they are at risk of being wrong [3]. The advantage of the survey method is not so much eliminating the errors, but especially in their pre-sizing and the "control" of the statements' probability. The advantages of the survey research can be viewed in terms of costs, speed of obtaining the results, knowledge of difficult-to-access communities, etc.

Selective research is cheaper, quicker and more accurate because it is made on a small number of items, and its results can be checked if necessary by another selective survey or by a complete research. The advantage in terms of costs arises from the fact that in a survey research the material, human resources and time costs are reduced compared to a total observation. Related to the human costs, by observing only a part of the community – a representative sample, the workload is reduced and may be covered by a small number of people, usually a specialized staff, thus enhancing the quality of the registration [1].

3. Economic Study

In order to make an analysis on the actual situation of the parking lots, a city hall performs a simple random sampling, choosing a representative sample of 30 parking lots of all 150 existing parking lots. The data resulted from the analysis are presented in Table 1.

Observation: the data from Table 1 have an illustrative role.

Table No. 1. Data from the survey

Parking	Parking capacity (spaces/parking)	Parking	Parking capacity (spaces/parking)
1	30	16	30
2	32	17	65
3	35	18	74
4	40	19	71
5	48	20	45
6	71	21	89
7	65	22	80
8	90	23	35
9	87	24	30
10	52	25	50
11	85	26	70
12	50	27	32
13	72	28	67
14	83	29	60
15	50	30	64

Source: Created by the author

In the first phase, the available data is to be collated.

In order to achieve this, we will note with x the grouping characteristic (parking capacity) and calculate the amplitude variation characteristic.

$$A_x = x_{\max} - x_{\min} = 90 - 30 = 60 \text{ spaces} \quad (1)$$

With the help of Sturges's formula we first determine the group number ranges (variation) (noted with M) and then the group size range (variation) (denoted by d).

$$M = 1 + 3.22 * \log n, \quad n = \text{number of measurements realized} \quad (2)$$

$$\Rightarrow M = 1 + 3.22 * \log 30 = 5.756 \approx 6$$

$$d = \frac{A_x}{M} = \frac{60}{6} = 10 \text{ spaces} \quad (3)$$

Between $x_{\max}$ and $x_{\min}$ values, taking into consideration the values calculated M and d , the interval groups are set.

We centralized the data obtained in Table 2, where we consider the closed intervals to the left and the open ones to the right.

Table No.2. Systematic data

Variation intervals of the parking capacity (spaces/parking)	Number of parking spaces
30-40	7
40-50	3
50-60	4
60-70	5
70-80	5
80-90	6

Source: Created by the author

The systematic data are represented by the following histogram.

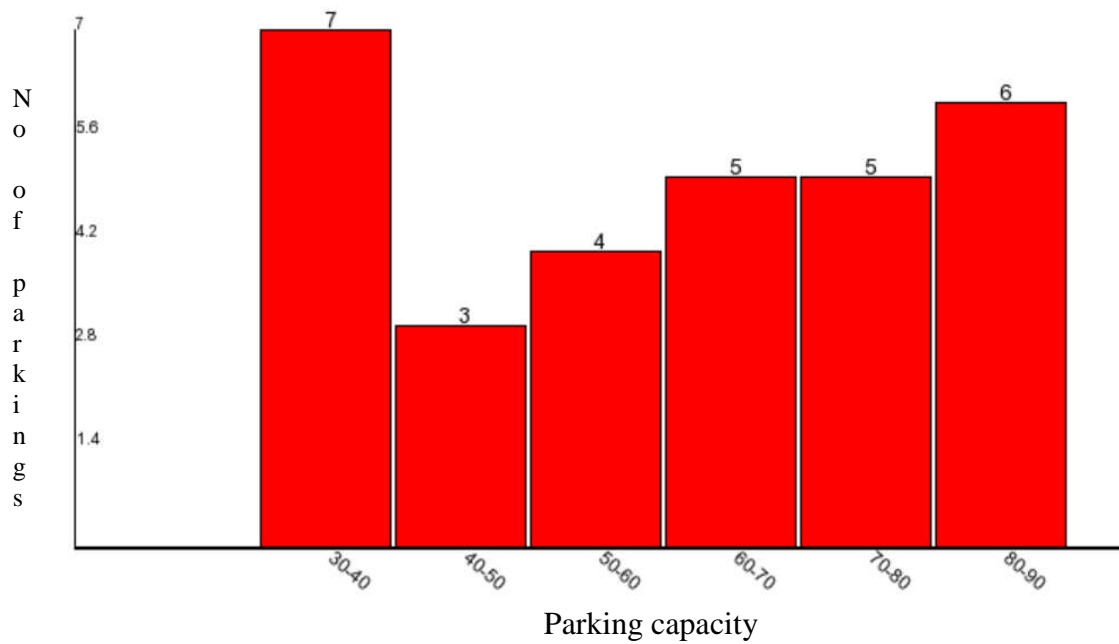

Figure 1. Graphical representation of data collated

Source: Created by the author

We calculate the average value in the sample, using the formula:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^6 x_i n_i}{\sum_{i=1}^6 n_i} \quad (4)$$

and determine if it is representative for the selection community under review.

Table No. 3. Values used in the sample average formula

	x_i	n_i	$x_i * n_i$
	35	7	245
	45	3	135
	55	4	220
	65	5	325
	75	5	375
	85	6	510
Total	360	30	1810

Source: Created by the author

According to the calculations from Table 3,

$$\bar{x} = \frac{1810}{30} = 60, (3) \text{ spaces/parking} \quad (5)$$

In order to determine the scatter degree of the data around the central value, we compute the standard deviation, measured here in spaces/parking.

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^6 (x_i - \bar{x})^2 \cdot n_i}{\sum_{i=1}^6 n_i}} = 18.39 \text{ spaces/parking, where } \sigma^2 = \text{dispersion. (6)}$$

In other words, the lower limit of the normal variation of the data is 41.94 and the maximum limit is 78.72. By approximation, we can say that there are between 42 and 79 spaces/parking.

The coefficient of variation is

$$v = \frac{\sigma}{\bar{x}} \cdot 100 \approx 30\% \quad (7)$$

Therefore, the analyzed selection community is homogeneous and the average $\bar{x} \approx 60$ spaces/parking is representative for the collectivity.

To the extent to which only a sample of the population was analyzed, the confidence interval must be determined, using the properties of the normal law (Gauss's law).

To calculate the confidence interval of the mean, we apply the following formula:

$$\bar{x} - z_{\alpha} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \leq \mu \leq \bar{x} + z_{\alpha} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}}, \quad (8)$$

where μ = real average and z_{α} = materiality

For a symmetrical test, generally used for computing the error, the normal law values are different for different significance thresholds.

Table no. 4 Standard Scores

	1%	5%	10%	20%
z_{α}	2.57	1.96	1.64	1.28

Source: Made by the author using z-score counter available at <http://www.measuringusability.com/pcalcz.php>

$$60.3 - 1.96 \cdot \frac{18.39}{\sqrt{30}} \leq \mu \leq 60.3 + 1.96 \cdot \frac{18.39}{\sqrt{30}}$$

$$\Leftrightarrow 53.71 \leq \mu \leq 66.88 \text{ spaces/parking.} \quad (9)$$

4. Conclusions

The result obtained signifies that the real average of the parking spaces has 95% chances to be in the interval [54,67] spaces.

If we want the maximum permissible error to be reduced to three-quarters (from 6.58 to 4.93) and the results obtained to be guaranteed with a 99% probability ($z_{\alpha}=2.57$), the sample selected must have a larger volume.

We calculate this new volume using the formula:

$$n^* = \frac{(2.57)^2 \cdot \sigma^2}{(4.93)^2} = \frac{6.60 \cdot 338.22}{24.35} = 91.74 \approx 92 \text{ parkings (10)}$$

Bibliography

1. Albici M. (2010), *Statistică economică. Matematici aplicate în economie*, Editura Universitaria, Craiova
2. Biji E., Baron T. (1991), ș.a, *Statistică teoretică și economică*, Editura Didactică și Pedagogică, București

3. Isaic-Maniu A. (2001), *Tehnica sondajelor și anchetelor*, Editura Independența Economică, Pitești
4. Isaic-Maniu A., Korka M., Mitruț C., Voineagu V. (1998), *Statistică*, Editura Independența Economică, Brăila
5. Isaic-Maniu A., Mitruț C., Voineagu V., *Statistică generală*, disponibilă la <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/>
6. Popa, M., *Scoruri standard. Curba normala (Gauss)*, disponibilă la http://www.mpopa.ro/statistica_licenta/St1_05_z_gauss.pdf
7. Porojan D. (1993), *Statistică și teoria sondajului*, Editura Șansa
8. Rotariu T., Iluț P. (1997), *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*, Editura Polirom, Iași
9. Voineagu, V., Mitrut, C., ș.a, *Statistică*, disponibilă la <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/>
10. <http://math.tutorvista.com/statistics/z-score-table.html#>
11. <https://statistics.laerd.com/statistical-guides/standard-score.php>
12. <http://www.measuringusability.com/pcalcz.php>
13. <http://simionmija.wordpress.com/2009/10/02/sondajul-statistic/>
14. <http://www.oecd.org/std/41746710.pdf>

UTILIZAREA SONDAJULUI STATISTIC IN ECONOMIE

Delia, Teselios¹
Mihaela, Albici²

Rezumat: Sondajul statistic reprezintă o metodă eficientă de investigare statistică, care implică colectarea datelor cantitative, acesta fiind de multe ori preferat rapoartelor statistice datorită informațiilor care se pot obține despre întreaga colectivitate cercetată, prin observarea unei părți a acesteia. Datorită informațiilor oferite, sondajele sunt folosite în foarte multe domenii de cercetare. În economie, statistica este utilizată în procesul de luare a deciziilor, în alegerea unor strategii competitive, în analiza anumitor fenomene economice, în formularea de previziuni. Studiul economic prezentat în această lucrare are rolul de a ilustra modalitatea prin care un sondaj aleator simplu este folosit în analiza privind situația locurilor de parcare existente într-o anumită localitate.

Cuvinte cheie: sondaj, medie, deviație standard, scor standard.

Clasificarea JEL: C10, C13.

1. Introducere

Progresul din ultimii 20 de ani, când conceptul de „societate informațională” a fost acceptat treptat atât în mediul universitar, cât și în cel politic și economic, a contribuit la dezvoltarea și aprofundarea tehnicilor utilizate în statistica economică. Fenomenele care au produs schimbări radicale (încă în curs de desfășurare) în ceea ce privește creșterea cererii de informații statistice economice sunt [14]:

- transformările survenite în procesele de producție datorită noilor tehnologii de informații și comunicații;
- globalizarea sistemelor economice și sociale;
- conceptele de „economie a cunoașterii” și „economie digitală”.

Între sursele de obținere a datelor statistice, alături de procedee precum recensămintele, rapoartele statistice, sondajele statistice constituie o variantă aflată în plină dezvoltare. Datorită operativității, a economicității obținerii datelor, metoda sondajului se află printre procedeele preferate în obținerea datelor. Într-o economie de piață bazată pe proprietatea privată, sondajul este forma preponderentă de obținere a datelor statistice în dauna rapoartelor statistice – formă specifică economiilor centralizate [13].

Necesitatea obținerii de informații, cu maximă operativitate, a condus la o extindere a utilizării metodei sondajului statistic ca formă a observării parțiale. În unele situații practice sondajul statistic este singura metodă de obținere a informațiilor. Este vorba despre cazul în care cercetarea exhaustivă este fie nerațională, datorită caracterului distructiv al metodei de cercetare – de exemplu, în controlul calității produselor, fie neeconomică din cauza costurilor mari antrenate de cuprinderea tuturor unităților colectivității.

2. Cercetarea prin sondaj

Cercetarea selectivă presupune culegerea și prelucrarea datelor referitoare la o parte a colectivității generale, iar rezultatele obținute se extind asupra întregului obiect al cunoașterii pentru a obține o caracterizare satisfăcătoare. Este necesar ca partea observată (eșantion, mostră, probă, selecție) să fie reprezentativă, adică să reproducă la scară redusă trăsăturile esențiale ale întregii colectivități [1].

Sondajul este o formă a cercetării statistice realizată pe baza unei părți reprezentative din populația (colectivitatea generală) studiată.

¹ Lector univ. dr., Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, delia_teselios@yahoo.com.

² Lector univ. dr., Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, mturmacu@yahoo.com.

Toate afirmațiile, concluziile stabilite pe baza datelor provenite dintr-un sondaj nu sunt de tip determinist, ele având caracterul unor afirmații statistice, fiind deci efectuate în condițiile unei anumite probabilități, ale unui anumit nivel de încredere. Avantajul metodei sondajului constă în faptul că nivelul acestei probabilități și al erorilor este controlabil și posibil de estimat statistic.

Metoda sondajului oferă variante și tehnici de prelevare diferențiate și adaptate diferitelor tipuri de populații, astfel încât să se asigure caracterul aleator al prelevării unităților și, în final, reprezentativitatea eșantionului.

Într-o cercetare prin sondaj, confruntându-se două tipuri de colectivități – colectivitatea totală pe care vrem să o cunoaștem și eșantionul pe care îl înregistrăm –, se întâlnesc o serie de termeni perechi care au același conținut metodologic, dar diferă din punctul de vedere al informației cuprinse.

Colectivitatea totală mai este numită și populație mamă sau populație statistică de referință, populație originală, populație generală, și reprezintă ansamblul unităților componente ale unei colectivități care face obiectul cercetării statistice. Definirea populației (colectivității totale) se face prin enumerarea tuturor unităților componente. Ansamblul acestora formează volumul colectivității și se notează cu N .

Colectivitatea parțială extrasă din colectivitatea totală în scopul observării este cunoscută sub diferite denumiri, în funcție de domeniul de aplicabilitate al cercetării prin sondaj, și anume: selecție, eșantion, mostră, probă, populație observată. Eșantionul reprezintă un subansamblu de unități extrase dintr-o colectivitate pe care dorim să o cunoaștem.

Definirea eșantionului se face prin enumerarea unităților componente ale subansamblului extras și observat din populația de volum N . Volumul eșantionului se notează cu n . Volumul eșantionului, din motive de cost în principal, este mult mai mic decât volumul populației din care este extras, adică în cazul observării parțiale are loc relația: $n < N$. Dacă $n = N$, este cazul unei observări exhaustive.

Variabila observată poate fi *cantitativă* (venitul indivizilor, numărul angajaților unei firme) sau *calitativă*. Valorile unei caracteristici X sunt x_i .

Definirea populației statistice cere, pe de o parte, delimitarea statistică a populației, iar, pe de altă parte, verificarea gradului de omogenitate a populației.

Verificarea gradului de omogenitate a populației constă în analiza indicatorilor variației caracteristicilor de definire a acesteia, operație ce se poate efectua pe baza datelor oferite de o observare totală anterioară sau a datelor rezultate din mai multe sondaje organizate succesiv. Verificarea omogenității populației este o condiție necesară alegerii corecte a procedurilor de eșantionare.

Rezultatele obținute pe baza datelor de sondaj se extrapolează la dimensiunea întregii populații. Extinderea rezultatelor de la „parte” la „întreg” nu are însă caracter determinist, ci probabilist, deci, sunt supuse unui risc de a fi eronate [3]. Avantajul metodei sondajului constă nu atât în eliminarea erorilor, cât, mai ales, în predimensionarea lor și a „controlului” probabilității afirmațiilor. Avantajele cercetării prin sondaj pot fi privite din punctul de vedere al costului, al rapidității obținerii rezultatelor, al cunoașterii unor colectivități greu accesibile etc.

Cercetarea selectivă este mai ieftină, mai operativă și mai exactă pentru că se face pe un număr redus de elemente, iar rezultatele ei pot fi verificate dacă este necesar prin altă cercetare selectivă sau printr-o cercetare totală. Avantajul din punctul de vedere al costului derivă din faptul că într-o cercetare prin sondaj cheltuielile materiale, umane și de timp sunt mai reduse comparativ cu o observare totală. Referitor la cheltuielile umane, observându-se numai o parte din colectivitate – un eșantion reprezentativ, volumul de

muncă se reduce și poate fi acoperit de un număr mic de persoane, de regulă, un personal de specialitate, sporind prin aceasta și calitatea înregistrării [1].

3. Studiu economic

În vederea realizării unei analize privind situația reală a locurilor de parcare, primăria unei localități efectuează un sondaj aleator simplu, alegând un eșantion reprezentativ de 30 de parcări din totalul parcărilor amenajate existente în număr de 150. Datele rezultate sunt prezentate în tabelul 1.

Observație: Datele din tabelul 1 au doar rol ilustrativ.

Tabelul nr. 1. Datele obținute în urma sondajului

Parcare	Capacitate de parcare (locuri/parcare)	Parcare	Capacitate de parcare (locuri/parcare)
1	30	16	30
2	32	17	65
3	35	18	74
4	40	19	71
5	48	20	45
6	71	21	89
7	65	22	80
8	90	23	35
9	87	24	30
10	52	25	50
11	85	26	70
12	50	27	32
13	72	28	67
14	83	29	60
15	50	30	64

Sursa: Creat de autor

În prima fază, datele disponibile urmează să fie sistematizate.

Pentru realizarea acestui lucru, se notează cu x caracteristica de grupare (capacitatea de parcare) și se calculează amplitudinea variației caracteristicii.

$$A_x = x_{\max} - x_{\min} = 90 - 30 = 60 \text{ locuri} \quad (1)$$

Cu ajutorul formulei lui Sturges determinăm mai întâi numărul intervalelor de grupare (de variație) (notat M) și apoi mărimea intervalului de grupare (de variație) (notată d).

$$M = 1 + 3.22 * \log n, \quad n = \text{numărul măsurătorilor efectuate} \quad (2)$$

$$\Rightarrow M = 1 + 3.22 * \log 30 = 5.756 \approx 6$$

$$d = \frac{A_x}{M} = \frac{60}{6} = 10 \text{ locuri} \quad (3)$$

Între valorile $x_{\max}$ și $x_{\min}$, ținând cont de valorile calculate M și d , se stabilesc intervalele de grupare.

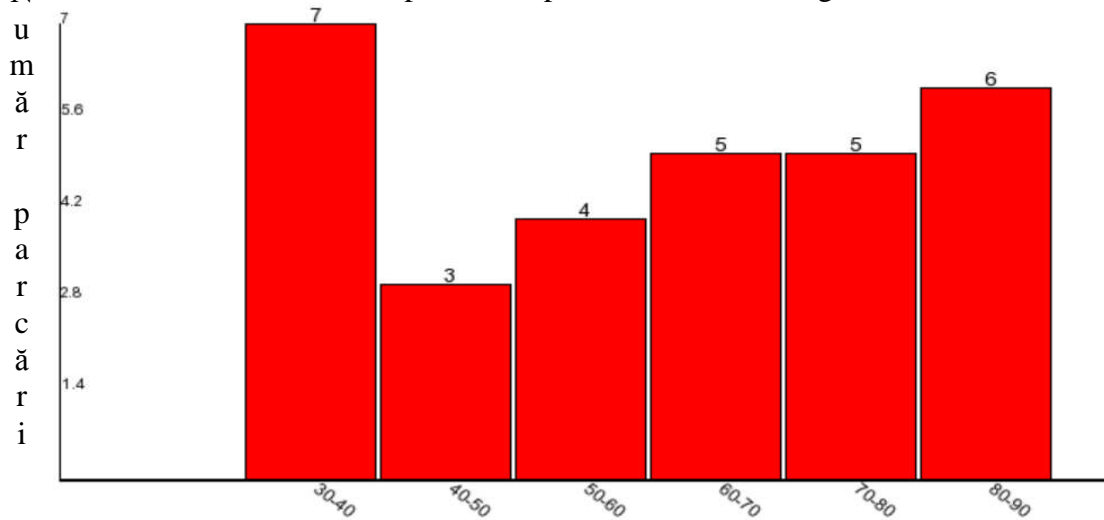
Centralizăm datele obținute în tabelul 2, unde considerăm intervale închise la stânga și deschise la dreapta.

Tabelul nr. 2. Datele sistematizate

Intervale de variație a capacității de parcare (locuri/parcare)	Număr de parcări amenajate
30-40	7
40-50	3
50-60	4
60-70	5
70-80	5
80-90	6

Sursa: Creat de autor

N Datele sistematizate sunt reprezentate prin următoarea histogramă.

Sursa: Creat de autor

Capacitate de parcare

Figura 1. Reprezentarea grafică a datelor sistematizate

Calculăm valoarea medie în eşantion, folosind formula

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^6 x_i n_i}{\sum_{i=1}^6 n_i} \quad (4)$$

și stabilim dacă aceasta este reprezentativă pentru colectivitatea de selecție analizată.

Tabelul nr. 3. Valori utilizate în formula mediei în eşantion

	x_i	n_i	$x_i * n_i$
	35	7	245
	45	3	135
	55	4	220
	65	5	325
	75	5	375
	85	6	510
Total	360	30	1810

Sursa: Calcule efectuate de autor

Conform calculelor prezentate în tabelul 3,

$$\bar{x} = \frac{1810}{30} = 60, (3) \text{ locuri/parcare} \quad (5)$$

Pentru a determina gradul de împrăștiere al datelor în jurul valorii centrale, calculăm deviația standard, măsurată aici în locuri/parcare.

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^6 (x_i - \bar{x})^2 \cdot n_i}{\sum_{i=1}^6 n_i}} = 18.39 \text{ locuri/parcare, unde } \sigma^2 = \text{dispersia.} \quad (6)$$

Cu alte cuvinte, limita minimă a variației normale a datelor este 41.94, iar limita maximă 78.72. Aproximând, putem afirma că există între 42 și 79 locuri/parcare.

Coeficientul de variație este

$$v = \frac{\sigma}{\bar{x}} \cdot 100 \approx 30\% \quad (7)$$

Prin urmare, colectivitatea de selecție analizată este omogenă și media $\bar{x} \approx 60$ locuri/parcare este reprezentativă pentru colectivitate.

În măsura în care doar un eșantion din populație a fost analizat, se impune determinarea intervalului de încredere, folosind proprietățile legii normale (legea lui Gauss).

Pentru a calcula intervalul de încredere al mediei aplicăm formula:

$$\bar{x} - z_{\alpha} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \leq \mu \leq \bar{x} + z_{\alpha} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}}, \quad (8)$$

unde μ = media reală și z_{α} = pragul de semnificație

Pentru un test simetric, utilizat în general pentru calculul marjei de eroare, valorile legii normale sunt diferite pentru praguri de semnificație diferite.

Tabelul nr. 4. Scoruri standard

	1%	5%	10%	20%
z_{α}	2.57	1.96	1.64	1.28

Sursa: Realizat de autor folosind calculatorul z-score disponibil la <http://www.measuringusability.com/pcalcz.php>

$$60.3 - 1.96 \cdot \frac{18.39}{\sqrt{30}} \leq \mu \leq 60.3 + 1.96 \cdot \frac{18.39}{\sqrt{30}}$$

$$\Leftrightarrow 53.71 \leq \mu \leq 66.88 \text{ locuri/parcare.} \quad (9)$$

4. Concluzii

Rezultatul obținut semnifică faptul că media reală a locurilor de parcare pe ansamblul parcărilor are 95% șanse să se afle în intervalul [54,67] locuri.

Dacă se dorește ca eroarea maximă admisibilă să fie redusă la trei sferturi (de la 6.58 la 4.93) iar rezultatele obținute să fie garantate cu o probabilitate de 99% ($z_{\alpha} = 2.57$), eșantionul selectat trebuie să aibă un volum mai mare.

Calculăm acest nou volum cu ajutorul relației:

$$n^* = \frac{(2.57)^2 \cdot \sigma^2}{(4.93)^2} = \frac{6.60 \cdot 338.22}{24.35} = 91.74 \approx 92 \text{ parcări} \quad (10)$$

Bibliografie

1. Albici M. (2010), *Statistică economică. Matematici aplicate în economie*, Editura Universitaria, Craiova
2. Biji E., Baron T. (1991), ș.a, *Statistică teoretică și economică*, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Isaic-Maniu A. (2001), *Tehnica sondajelor și anchetelor*, Editura Independența Economică, Pitești
4. Isaic-Maniu A., Korca M., Mitruț C., Voineagu V. (1998), *Statistică*, Editura Independența Economică, Brăila
5. Isaic-Maniu A., Mitruț C., Voineagu V., *Statistică generală*, disponibilă la <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/>
6. Popa, M., *Scoruri standard. Curba normala (Gauss)*, disponibilă la http://www.mpopa.ro/statistica_licenta/St1_05_z_gauss.pdf
7. Porojan D. (1993), *Statistică și teoria sondajului*, Editura Șansa
8. Rotariu T., Iluț P. (1997), *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*, Editura Polirom, Iași
9. Voineagu, V., Mitrut, C., ș.a, *Statistică*, disponibilă la <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/>
10. <http://math.tutorvista.com/statistics/z-score-table.html#>
11. <https://statistics.laerd.com/statistical-guides/standard-score.php>
12. <http://www.measuringusability.com/pcalcz.php>
13. <http://simionmija.wordpress.com/2009/10/02/sondajul-statistic/>
14. <http://www.oecd.org/std/41746710.pdf>

ANALYSIS OF A MEDIA EVENT. CASE STUDY: EUROVISION 2012

Nicoleta, Ciacu¹
Tănase, Tasente²

Abstract: *The objective of the study is to identify the characteristics of a media event and to analyze the specific features of a major event in Europe, the Eurovision Song Contest. The research design was based on the theoretical presentation of the media event concept related to the interpretation of the specific features of this year's edition. This case study starts from framing the event into the restorative event category because the event itself is the result of an over-exposure, both pre and post event and especially during it. Another aspect that gives Eurovision the label of a "media event" comes from its interrupting nature. That is given by the mobilization of the public who abandoned their daily activities and participated at the event on the ground, in Baku, or in front of the TV. The anticipated nature of the event is reflected in the frequency with which it has taken place from 1956 to present and in its over-exposure as well, being the longest running program in the television history, with the largest international audience of the non-sporting broadcasts.*

Keywords: *media events, Eurovision, journalistic tone, Romanian media, the social status of journalists*

JEL classification: Z

1. Media events. Definition, typologies, hypostasis, characteristics

In order to build a relevant analysis, we should define, in the first instance, the concept of "media event" from many perspectives and according to many approaches, as well as the fundamental features of this concept and the two instances in which this phenomenon occurs in the public and media.

In 1992, Elihu Katz and Daniel Dayan were the first to propose the "media events" phrase, in the book called "*Media Events: The Live Broadcasting of History*". Defining the concept was the basis of an extensive study conducted by the two researchers. They started from the assumption according to which there are two main categories of news in the media: the routine ones and the non-routine ones. The former refers to the ordinary events that do not have a big impact on the public and the non-routine ones are related to the news with a big social impact that interrupt the normal journalistic activities and trigger extraordinary media coverage (the breaking news).

In a certain approach, media events are defined as "*those public events that are widely covered by the media and trigger processes of social mobilization and (sometimes) political action because of such an exposure*" (Coman, M, 2003). Moreover, in another approach, media events are considered to be an "*acceleration of the ordinary and of the history upsetting a state of the world by introducing a new state of novelty, unexpected and turbulence to it. Generally, it is considered that a revolution, by its instant brutality or by the murder of a personality, leads to some historical events*" (Lardellier, P., 2003).

Viewed in terms of the hypostasis in which this phenomenon occurs in the public and in the media, there are two major directions: the *restorative events* and the *transformative events*.

The *restorative events* are the result of an excessive media exposure of some common public ceremonies that are familiar to a wider audience. Also, another characteristic is given by the generally accepted meanings that confirm the already existing socio-political structures, norms, values and the already established symbols.

---

¹ Assistant PhD candidate, „Constantin Brâncoveanu” University of Pitești, Faculty of Administrative and Communication Sciences Brâila, nicoleta_ciacu@yahoo.com.

² Assistant PhD candidate, „Andrei Șaguna” University of Constanța, Faculty of Communication and Political Sciences

The *transformative events* are achieved by the fusion of some relatively disparate ceremonial segments which are more related to the attitudes in the political or diplomatic meetings with certain media genres.

From the perspective of the media institutions, the *media events* generate (Coman, M., 2011):

a) Presentations of events or facts, at a form level, in a way completely different from the usual reports. The event is prepared by numerous advertisements, it is anticipated.

b) Changes in the journalistic tone. The event is presented in a formal manner and more subjectively than objectively.

c) Privileging the narrative structures, the messages and the scenes presented as a show. Unity is suggested both among the participants at the events and among those watching the scenes broadcast.

d) Changes in the social status of journalists. The journalists replace the courts and officials that usually mediated the entire transmission throughout the event.

By classifying the concept of *media event*, D. Dayan and E. Katz believe that there are 3 divisions, seen both as actual facts of history and types of media, as follows: Confrontations, Conquests and Consecrations.

2. Methodology

By using Google, we have selected the articles that have reflected the Eurovision Song Contest in the traditional media and in the online media. The monitoring of these articles was made from January (the selection of the candidates who would represent Romania at Eurovision) to the end of May 2012 (May 26, 2012 was the date on which the Eurovision finals took place) and 8 articles were selected for this purpose.

In order to include in our analysis all the media sources that have made references to this event, we have selected articles from newspapers such as Gândul, Evenimentul Zilei, Jurnalul Național, Ziuă Veche and from websites such as www.unica.ro, www.realitatea.net, www.protv.ro, www.b1tv.ro.

The selection criteria of these articles focused on the existence of the constitutive elements of a media event into a revealed form: changes in the journalistic tone, presentations of events or facts, at a form level, in a way completely different from the usual reports, privileging the narrative structures, the messages and the scenes presented as a show, respectively the changes in the social status of journalists. The analysis of the articles also took into account the hypostasis in which the media events occur in the public space and in the media: the restorative events or the transformative events, in terms of the typologies of the media events (Confrontations, Conquests and Consecrations) and also in terms of the interrupting and anticipated characteristics of the media event.

3. Case study: Eurovision 2012

3.1. Description of the event

Eurovision Song Contest is a European pop music festival to which some countries in Asia and North Africa joined as well, in addition to some European countries. The first edition of the festival was held in May 1956 in Lugano, Switzerland, and the latest edition was held in May 2012, in the capital of Azerbaijan, Baku.

Moreover, Eurovision is considered the longest running program in the television history, with the largest international audience of the non-sporting broadcasts.

The European Broadcasting Union, an organization founded in 1950 by 23 representatives of the European television, came up with the idea of Eurovision in 1955. “*It was a very ambitious project for those times – the satellite television had not been invented yet, and Europe no longer had any such kind of event that would bring countries together. Nevertheless, it was a success*”. (Gândul, Wednesday, 11 January 2012).

Only seven countries participated in the first year - Belgium, France, Germany, Italy, Netherlands, Switzerland and Luxembourg, but the contest was watched by four million viewers in seven countries - a record for that time. The Romanian Television, a member of the EBU, has been the organizer of the national selection and has participated in the European competition since 1993.

3.2. Restorative event

The biggest controversy that has been created around this contest was the criteria for voting, political rather than related to the quality of the music. For example, in 2008, and in other editions as well, many countries have voted on regional considerations, giving maximum points to their geographical neighbors in particular. Also, the countries of the former Soviet bloc have voted each other and so have done the former Yugoslavian states. In the edition of this year, 2012, there was also plenty of controversy on the political criteria for voting. This is an additional argument for choosing this event which we will keep under review in this research.

Undoubtedly, this media event can easily fall into the *restorative event* category, and that because the event itself, not necessarily this edition, is the result of an over-exposure, both pre and post event and especially during it. Also, Eurovision is an event that gathers several cultures and the public is familiar with it, and it also has some generally accepted meanings which, offering no surprise, confirm the already existing social and political structures, norms, values and the already established symbols.

There were some issues related to both the security of the event and the national security even before the start of the event. Thus, according to Realitatea TV Channel, *“the Azerbaijani authorities announced, on Wednesday, that they foiled a series of terror attacks that were to take place during this year’s edition of the Eurovision Song Contest held in Baku, and arrested 40 people, according to the National Security Ministry, quoted by AFP. [...] ‘The attack was designed to be held in the concert hall where the competition took place, and there were also another four attacks planed against President Ilham Aliev, police stations, hotels where foreigners were housed and against some places of worship,’ said the Ministry of Azerbaijan”* (Realitatea TV Channel, Wednesday, May 30, 2012).

3.3. Changes in the journalistic tone and in the social status of journalists

In the period before the final competition, another controversy held the headlines in the Romanian newspapers. Thus, Adevărul Newspaper headlined in an article: *“Finals with political nepotism at Eurovision in Baku. The groom of the President of Azerbaijan wants to conquer Europe.”* Right in the *intro* of the news we can be noticed the change in the journalistic tone by which the event is presented in a formal manner and more subjectively than objectively: *“Azerbaijan has prepared, for the more than 100 million viewers, a show that exceeds not only the imagination of many, but the good taste also.”*

This article also refers to the controversy mentioned in the title: *“As the final act, after the performance of the 26 finalists, it will be on the stage Emin the <<Incredible>>, in the true sense of the word.” This <<incredible>> is not any Azerbaijani manelist* but “the biggest star of the country, known abroad, in Russia and in the UK.” These are the words with which the singer Emin is presented to the public and will be made an international star overnight, thanks to the benevolence of the organizing committee. Due to his musical talent, the incredible Emin would probably have missed any qualification to the national selection for Eurovision. This is not only my point of view, but also of many European media representatives. In martial rhythms with traditional touch, the concert hall is lit with*

---

* A Romanian singer who performs a specific gipsy genre of music called “manele”.

torches while the stage is lit with a crown of lights around which a lot of shadows gather. When everyone would have expected Michael Jackson to appear, an artist was lowered from the hall ceiling and his name does not say much to anyone except to the Azerbaijani, Russians and some Brits. Arrived on the scene, he performs, in an absolutely insignificant voice, a little song that wants itself a hit, not even pop, not even rock, with little chance to rank among the top 20 if it were a finalist song". (Adevărul Newspaper, Saturday, May 26, 2012). By means of this example, it can be noticed that the journalistic tone glides easily from an objective one to a subjective one and the involvement of the journalists is a deep one, replacing the role of the courts or officials, such as the judges of this competition or the general public who participates in voting the winner.

Another example on the change in the journalistic tone and on the journalists replacing the courts can be noticed in an article published in the Ghimpele Newspaper (Saturday, 26 May 2012), citing the Associated Press British news agency. The British journalists catalogue the Romanian song *Zaleilah*, sung by the Mandinga band as a "jumble" with Cuban trumpets, salsa and bagpipes, resembling to a "gypsy frenzy".

Also, in an editorial published in the *Jurnalul Național Newspaper*, the author, led by a highly subjectivism and in a less common language, says "I dare say it is a performance that we ranked the 12th place in the European Championship musical Chart. Let's say it right! They hardly raised money not to miss Baku [...] and they started promoting the song in Europe very late. For some time now, we do not respect our neighbors and each time Eurovision starts, we expect declarations of friendship to be materialized in points. It is commonplace to state, in 2012, that the Eurovision votes reflect a geopolitical record! That has not happened since yesterday or today. It happened as well when Romania took the silver medal with *Lumința Anghel and Sistem Band*, in 2005, or in 2010, with *Paula Seling and Ovi*. It is good, however, to mention that this arrangement is not exclusive. Value matters as well. If we have had a song really to convey something, besides "Zaleilah", and even to be liked by our European neighbors, more votes would have come in number, even if Romania has not deigned to maintain diplomatic relations with its neighbors." (*Jurnalul Național Newspaper*, Sunday, May 27, 2012).

On the other hand, the Public Television in Romania, not only replaced the court or officials, but also publicly rebuked the neighbor states that they have not acquiesced to vote on geopolitical criteria, confirming once again the less objective sense given by a media event to the journalists: "TVR considers our neighbors from Bulgaria, Hungary and Ukraine to be cheeky for having jumped Romania at the distribution points." (*Ziua Veche Newspaper*, Sunday, May 27, 2012).

3.4. The interrupting and anticipated characteristics of the media event

Another aspect that gives Eurovision the label of a "media event" comes from its interrupting nature. That is given by the mobilization of the public who abandoned their daily activities and participated at the event on the ground, in Baku, or in front of the TV. Also, officials, celebrities, even prime ministers or presidents of states have stopped their regular activities to take part in this event.

The anticipated nature of the event can be noticed both in the frequency with which this event has taken place – annually since 1956 – and in its over-exposure as well, being the longest running program in the television history, with the largest international audience of the non-sporting broadcasts. (www.unica.ro, Friday, 25 May 2012). This year also, the event generated a *rating* record to the station that broadcast it live, TVR 1 Channel.

The final broadcast was preceded by a special edition at 9:20 p.m. presented by Gianina Corondan and Leonard Miron. In the show called "On the way to Baku", they

released details about the preparation of Romania for Eurovision and exclusively presented backstage images of Eurovision.

Approximately 2.3 million Romanians, of which nearly 1.5 million in the urban area, viewed the performance of the Romanian representatives live, on Saturday, May 26, 2012. Moreover, the performance of the *Mandinga Band* was the most watched moment on TVR 1 Channel, but the public channel was on the first place for the entire duration of the broadcast, between 10⁰⁰ pm and 1²⁴ am.

The average ratings throughout the contest were of 1.64 million Romanians, of which 1.13 million in the urban area, resulting in 10.8 rating points (www.paginademedia.ro, Monday, 27 May 2012).

3.5. Confrontations, Conquests and Consecrations – the typologies of the media event

If we refer to the 3 typologies supported on the *media event* by D. Dayan and E. Katz, Confrontations, Conquests and Consecrations, we can state that Eurovision, as reflected in the media, falls into all the three sections. Journalists underline the competitiveness of the event, often using terms like “confrontation” or “battle”, “*Mandinga fall in battle. Who are the opponents of Romania tonight? Do you think we have chances?*” (Pro TV Channel, Saturday, May 26, 2012).

The print media also highlighted the “conquering” nature of the performances of this competition opponents in the relationship to the public, “*As ambitious as Russia’s choice for Eurovision 2012 seemed to be, it seems to have been equally inspired. The band designated by Russians to represent them in the contest in Baku conquered not only the Balkna public, but many of the Europeans who voted for it and got it up in the second position of the chart*”. (Evenimentul Zilei Newspaper, Sunday, May 27, 2012).

Relating to the latter type of *media event*, the one of Consecrations, we can notice that this feature is common in the national media. “*In terms of music, Loreen released <<The Snake>> single, but nevertheless, her true consecration was to be in 2011. Last year, she participated in the national selection of Eurovision in Sweden with the song “My Heart is Refusing Me”. Ranked fourth in the semifinal, the song reached the ninth place in the Swedish charts. But the song with which she was appreciated in Eurovision this year brought her good luck right from the start. “Euphoria” helped Loreen to become a star. Immediately after the release of the song, it topped the national charts in Sweden and Finland, 3rd in Estonia and 4th in Norway*”. (B1 TV Channel, Sunday, May 27, 2012).

3. Conclusions

In conclusion, by its amplitude and impact at the European and international level, by mobilizing the media and especially the public (viewer or attending the event) beyond example, by the ability of the event to generate a collective feeling of belonging to a group, by the subjective tone of the journalists and the changes in their social status by means of which they replace courts and officials, by the exuberance, the anticipated and interrupting nature of the event, we can state that *Eurovision* falls into the structures of a *media event*.

Bibliography

Books

1. Coman, M. (2008). *Media events - theoretical perspectives and case studies*. Bucharest: University of Bucharest Publishing House, pp. 18-19
2. Coman M., (2003). *Mass media, mit și ritual. O perspectivă antropologică*. Iași: Polirom, p 59
3. Dayan, D., Katz, E., (1992), *Media Events: the live broadcasting of history*. Cambridge: Harvard University Press.
4. Lardellier, P., (2003), *The connection ritual theory*, Bucharest: Tritonic, p 138

Internet (url)

1. Adevărul Newspaper, 2012. *Finals with political nepotism at Eurovision in Baku. The groom of the President of Azerbaijan wants to conquer Europe.* [online] Available at: <http://www.adevarul.ro/life/vedete/Final_cu_nepotism_politic_la_Eurovisionul_de_la_Baku_Ginerele_presedintelui_Azerbaijanului_vrea_sa_cucereasca_Europa_0_707329411.html> [Accessed 12th July, 2012]
2. B1 TV, (2012). *Eurovision Winner 2012, Swedish Loreen has Moroccan origins.* [online] Available at: <<http://www.b1.ro/stiri/monden/castigatoarea-finalei-eurovision-2012-suedezaloreen-are-origini-marocane-29084.html>> [Accessed 12th July, 2012]
3. Evenimentul Zilei Newspaper, (2012), Alina, Dan, *Buranovskiye Babushka, grandmothers who charmed Eurovision,* [online] Available at: <http://www.evz.ro/detalii/stiri/eurovision-2012buranovskiye-babushki-bunicutele-care-au-fermecat-eurovisionul-983498.html>, [Accessed 12th July, 2012]
4. Gândul Newspaper, (2012), *TVR budget for Eurovision 2012: EUR 200,000* [online] Available at: <http://www.gandul.info/magazin/bugetul-tvr-pentru-eurovision-2012-200-000-deuro-9141627>, [Accessed 10th July, 2012]
5. Ghimpele Newspaper, Ramona, Tomescu, *Eurovision 2012 The song sung by Mandinga described as gypsy frenzy,* [online] Available at: <http://www.ghimpele.ro/2012/05/finala-eurovision-2012-piesa-cantata-de-mandinga-descrisa-drept-frenezie-tiganeasca/> [Accessed 10th July, 2012]
6. Jurnalul Național Newspaper, Dana, Iordache, *Eurovision 2012, on the bright side,* [online] Available at: <http://m.jurnalul.ro/cultura/muzica/eurovision-2012-jumatatea-plina-apaharului-613905.html>, [Accessed 15th July, 2012]
7. Paginademedia.ro, (2012), Petrișor, Obae, *Nearly 23 million have seen Romanian Eurovision Mandinga. TVR1, first with transmission* [online] Available at: <http://www.paginademedia.ro/2012/05/aproape-23-milioane-de-romani-au-vazut-o-pe-mandinga-la-eurovision-tvr-1-pe-primul-loc-cu-transmisia/>, [Accessed 12th July, 2012]
8. Realitatea, (2012), *Eurovision 2012: Mandinga was in danger, Azeris have thwarted an attack. 40 terrorists arrested* [online] Available at: http://www.realitatea.net/eurovision-2012-mandinga-a-fost-in-pericol-azerii-au-dejucat-un-atentat-40-de-teroristi-are_947539.html, [Accessed 12th July, 2012]
9. ProTV, (2012), *Eurovision 2012 - Final: Mandinga go into battle. Who are the opponents Romania tonight. Do you think our chances?* [online] Available at: <http://www.protv.ro/stiri/eurovision-2012-mandinga-in-marea-finala-cine-sunt-adversarii-romaniei-in-seara-asta-crezi-ca-avem-sanse.html>, [Accessed 12th July, 2012]
10. Unica, (2012), Erika, Chivu, *Eurovision 2012: the most interesting things in the history of the competition* [online] Available at: <http://www.unica.ro/detalii-articole/articole/eurovision-2012-lucruri-interesante-istoria-concursului-20220.html>, [Accessed 12th July, 2012]
11. Ziuaveche, (2012), *Eurovision 2012 Mandinga: TVR beat cheek neighbors Bulgaria, Hungary and Ukraine* [online] Available at: <http://www.ziuaveche.ro/magazin-2/life/eurovision-2012-mandinga-tvr-bate-obrazul-vecinilor-din-bulgaria-ungaria-si-ucraina-96792.html>, [Accessed 12th July, 2012]

CARACTERISTICILE UNUI MEDIA EVENT. STUDIU DE CAZ: EUROVISION 2012

Nicoleta, Ciacu¹
Tănase, Tasente²

Rezumat: *Obiectivele studiului sunt identificarea caracteristicilor unui media event și analizarea particularităților unui eveniment de amploare din Europa, concursul muzical Eurovision. Designul cercetării s-a bazat pe prezentarea teoretică a conceptului de media event corelată cu interpretarea particularităților ediției din acest an. În studiul de caz se pornește de la o încadrare a evenimentului în categoria restorative event, deoarece evenimentul în sine reprezintă rezultatul unei hiper-mediatizări, atât precât și post eveniment, dar mai ales în timpul acestuia. Un alt aspect care conferă eticheta de „media event” Eurovision-ului este dat de caracterul interuptiv. Acesta este dat de mobilizări din partea publicului care și-a abandonat activitățile cotidiene și a participat, de la fața locului, din Baku, sau din fața televizoarelor la eveniment. Caracterul anticipat al evenimentului se regăsește în frecvența cu care s-a desfășurat această manifestare din 1956 până în prezent, dar și în hiper-mediatizarea lui, fiind cel mai longeviv program din istoria televiziunii, cu cele mai mari audiențe internaționale dintre transmisiunile ne-sportive.*

Cuvinte cheie: *media events, eurovision, tonul jurnalistic, mass-media românești, statutul social al jurnaliștilor*

Clasificarea JEL: Z

1. Media events. Definiție, tipologii, ipostaze, caracteristici

Pentru a putea pune bazele unei analize pertinente, va trebui într-o primă instanță să definim atât conceptul de „media event”, din mai multe perspective și conform mai multor accepțiuni, cât și cele două ipostaze în care acest fenomen se manifestă în spațiul public și cel mediatic.

Elihu Katz și Daniel Dayan au fost primii care au propus, în anul 1992, sintagma „media events”, în cartea *Media events: The Live Broadcasting of History*. Definierea conceptului a stat la baza unui studiu amplu realizat de cei doi cercetători. Aceștia au pornit de la ipoteza conform căreia, în mass-media, există două mari categorii de știri: cele de rutină și cele de non-rutină. Cele din prima categorie fac referire la evenimente obișnuite care nu au un impact mare asupra publicului, iar cele de non-rutină se raportează la știri de mare impact social, care întrerup activitățile obișnuite jurnalistice și care declanșează o acoperire mediatică extraordinară (*breaking news*).

Într-o accepțiune, *media event*-urile sunt definite ca „*acele evenimente publice care sunt amplu acoperite de mass media și care, datorită acestei mediatizări, declanșează procese de mobilizare socială și (uneori) de acțiune politică*” (Coman, 2003). Mai mult decât atât, într-o altă accepțiune, *media events* este considerat ca fiind o „*accelerare a cotidianului și a istoriei bulversând o stare a lumii, prin a-i introduce o stare de noutate, de neprevăzut, de turbulență. În general, se consideră că o revoluție, prin brutalitatea sa instantanee, sau asasinarea unei personalități constituie niște evenimente istorice.*” (Lardellier, 2003).

Privit prin prisma ipostazelor în care acest fenomen se manifestă în spațiul public și cel mediatic, se disting două direcții majore: *restorative events* și *transformative events*.

Restorative events reprezintă rezultatul unei mediatizări excesive a unor ceremonii publice comune, care sunt familiare unui public mai larg. De asemenea, o altă

---

¹Asist. univ. drd., Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, Facultatea de Științe Administrative și ale Comunicării Brăila, nicoleta_ciacu@yahoo.com.

²Asist. univ. drd., Universitatea „Andrei Șaguna” din Constanța, Facultatea de Științele Comunicării și Științe Politice, nicoleta_ciacu@yahoo.com.

caracteristică este dată de semnificațiile general acceptate, care confirmă structurile socio-politice deja existente, normele, valorile și simbolurile deja consacrate.

Transformative events se realizează prin contopirea unor segmente ceremoniale relativ disparate ce țin mai mult de atitudinile din întâlnirile politice sau diplomatice cu genuri mass-media.

Din perspectiva instituțiilor de presă, *media event*-urile sunt generatoare de:

a) Prezentări ale evenimentelor sau faptelor, la nivel de formă, într-un mod cu totul diferit față de obișnuitele reportaje. Evenimentul este pregătit prin numeroase anunțuri, este anticipat.

b) Schimbări ale tonului jurnalistic. Evenimentul este prezentat într-un mod ceremonios și mai mult subiectiv decât obiectiv.

c) Privilegieri ale structurilor narrative, spectacularizarea mesajului și a scenelor prezentate. Sunt sugerate unitatea atât dintre participanții la evenimente, cât și dintre cei care urmăresc scenele transmise.

d) Schimbări ale statutului social al jurnaliștilor. Jurnaliștii se substituie instanțelor și persoanelor oficiale care mediau în chip uzual în întreg procesul de transmitere a evenimentului. (Coman, 2011)

Prin prisma tipologizării conceptului de *media event*, D. Dayan și E. Katz consideră că există 3 diviziuni, văzute atât ca fapte ale istoriei reale, cât și ca genuri ale mass-media, după cum urmează: Confruntările, Cuceririle și Consacrările.

2. Metodologia

Au fost selectate cu ajutorul motorului de căutare Google articolele care au reflectat în presa scrisă și audiovizuală românească competiția muzicală Eurovision. Monitorizarea articolelor cu privire la Eurovision s-a realizat din luna ianuarie (adică perioada selecției candidaților care vor reprezenta România la Eurovision) până la sfârșitul lunii mai 2012 (26 mai 2012 a fost data la care s-a desfășurat finală Eurovision), iar, în acest sens, au fost selectate 8 articole.

Pentru a cuprinde în analiza noastră toate sursele mediatice care au abordat acest eveniment am selectat câte un articol din ziarele „Gândul”, „Ghimpele”, „Evenimentul Zilei”, „Jurnalul Național”, „Ziua Veche”, precum și de pe site-urile www.unica.ro, www.realitatea.net, www.protv.ro, www.b1tv.ro.

Criteriile de selecție a articolelor au vizat existența într-o formă accentuată a elementelor constitutive ale unui *media event*: schimbări ale tonului jurnalistic, prezentări ale evenimentelor sau faptelor la nivel de formă, într-un mod cu totul diferit față de reportajele obișnuite, privilegieri ale structurilor narrative, spectacularizarea mesajelor și a scenelor prezentate, respectiv schimbări ale statutului social al jurnaliștilor. De asemenea, s-a avut în vedere analiza articolelor prin prisma ipostazelor în care *media event*-urile se manifestă în spațiul public și cel mediatic: *restorative events* sau *transformative events*, prin prisma celor trei tipologii ale *media events* (*Confruntările*, *Cuceririle* și *Consacrările*), dar și prin prisma caracterului interuptiv și anticipat al *media event*-urilor.

3. Studiu de caz: Eurovision 2012

3.1. Descrierea evenimentului

Concursul muzical Eurovision reprezintă un festival de muzică pop europeană la care au aderat, pe lângă țări din Europa, și unele țări din Asia sau Africa de Nord. Prima ediție a festivalului s-a desfășurat în luna mai a anului 1956, în Lugano, Elveția, iar cea mai recentă ediție a avut loc în luna mai a anului 2012, în capitala statului Azerbaijan, Baku. Mai mult, Eurovision este considerat cel mai longeviv program din istoria televiziunii și are cele mai mari audiențe internaționale dintre transmisiunile ne-sportive.

European Broadcasting Union, organizație înființată în 1950 de 23 de reprezentanți ai televiziunilor europene, a venit cu ideea concursului Eurovision în 1955. „*Era un proiect extrem de ambițios pentru acele timpuri - televiziunea prin satelit nu fusese încă inventată, iar Europa nu mai avusese niciun astfel de eveniment care să-i reunească țările. Cu toate acestea, a fost un succes*” („Gândul”, miercuri, 11 ianuarie 2012).

Doar șapte țări au participat în primul an – Belgia, Franța, Germania, Italia, Olanda, Elveția și Luxemburg, însă concursul a fost urmărit de patru milioane de telespectatori din cele șapte țări - o cifră record pentru acea vreme. Televiziunea Română, membră a EBU, este organizatoarea selecției naționale și participă la competiția europeană din anul 1993.

3.2. Restorative event

Cea mai mare controversă care s-a creat în jurul acestui concurs a fost reprezentată de criteriile de vot, mai mult politice decât cele ce țin de calitatea muzicală. Spre exemplu, în anul 2008, dar și în alte ediții, multe dintre țări au votat pe considerente regionale, acordând punctaj maxim în special vecinilor geografici. De asemenea, țările din fostul bloc sovietic s-au votat reciproc, ca și statele foste iugoslave. Și în ediția din acest an, 2012, au existat destule controverse cu privire la criteriile politice de vot. Acesta reprezintă un argument în plus pentru alegerea acestui eveniment pe care îl vom supune analizei în această cercetare. Fără doar și poate, acest media event se poate încadra cu ușurință în categoria *restorative event*; și aceasta, deoarece evenimentul în sine, nu neapărat această ediție, reprezintă rezultatul unei hiper-mediatizări, atât precât și post eveniment, dar mai ales în timpul acestuia. Totodată, Eurovision este o manifestare ce adună mai multe culturi și publicul este familiarizat cu ea, iar evenimentul are semnificații general acceptate, care, fiind lipsite de surprize, confirmă structurile sociale și politice existente, normele, valorile și simbolurile deja consacrate.

Chiar înainte de startul manifestării au existat câteva probleme ce au ținut de securitate, atât de cea a manifestării, cât și de cea națională. Astfel, potrivit Realitatea TV, „*autoritățile din Azerbaidjan au anunțat, miercuri, că au dejucat o serie de atacuri teroriste ce urmau să aibă loc în timpul ediției din acest an a concursului Eurovision, organizat la Baku, și au arestat 40 de persoane, potrivit ministerului pentru Siguranța națională, citat de AFP. [...] Grupul urmărea să organizeze un atentat în sala de concerte unde a avut loc concursul, dar și alte patru atentate contra președintelui Ilham Aliiev, posturi de poliție, hoteluri în care erau cazați străini și contra unor lăcașuri de cult*”, a precizat ministerul azer”. (Realitatea TV, miercuri, 30 mai 2012).

3.3. Schimbări ale tonului jurnalistic și ale statutului social al jurnaliștilor

În perioada premergătoare finalei competiției, o altă controversă a ținut cap de afiș în presa scrisă din România. Astfel, ziarul „Adevărul” a titrat într-un articol: „*Final cu nepotism politic la Eurovisionul de la Baku. Ginerile președintelui Azerbaidjanului vrea să cucerească Europa*”. Chiar în *intro*-ul știrii putem observa schimbarea tonului jurnalistic, prin care evenimentul este prezentat într-un mod ceremonios și mai mult subiectiv decât obiectiv: „*Azerbaidjanul a pregătit celor peste 100 de milioane de telespectatori un spectacol care depășește nu numai imaginația multora, ci și bunul gust.*”

În continuarea articolului, se face referire la acea controversă despre care se pomenește în titlu: „*Ca act final, după evoluția celor 26 de finaliști, pe scenă va coborî, în adevăratul sens al cuvântului, „incredibilul Emin”. Acest „incredibil” nu este vreun manelist în variantă azeră, ci chiar „cel mai mare star al țării, cunoscut și peste hotare, în Rusia și în Marea Britanie*”. *Acestea sunt cuvintele cu care cântărețul Emin este prezentat marelui public și va fi făcut peste noapte un star internațional, grație bunăvoinței comitetului de organizare. Datorită talentului său muzical, incredibilul Emin ar fi ratat*

probabil orice calificare la o selecție națională pentru Eurovision. Această părere nu este doar a mea, ci o împărtășesc mulți reprezentanți ai presei europene. În ritmuri marțiale, cu tentă tradițională, în sală se aprind torțe în timp ce pe scenă se aprinde o coroană de lumini în jurul căreia se strânge o mulțime de umbre. Când toată lumea s-ar aștepta să apară Michael Jackson, din plafonul sălii este coborât un artist, al cărui nume nu spune mare lucru, decât azerilor, rușilor și unor britanici. Ajuns pe scenă, acesta intonează cu o voce absolut nesemnificativă o melodie care se vrea un hit, nici chiar pop, nici chiar rock, cu puține șanse să se claseze printre primele 20, dacă ar fi o melodie finalistă.” (Adevărul, sâmbătă, 26 mai 2012).

Prin acest exemplu, putem observa că tonul jurnalistic glisează foarte ușor de la unul obiectiv la unul subiectiv, iar implicarea jurnaliștilor este una profundă, substituind rolul unor instanțe sau persoane oficiale, cum ar fi juriul acestei competiții sau chiar opinia publică generală, care participă la votarea câștigătorului. Un alt exemplu, cu privire la schimbarea tonului jurnalistic dar și la substituirea jurnaliștilor în instanțe, poate fi observat și într-un articol publicat în ziarul „Ghimpele” (sâmbătă, 26 mai 2012), care citează agenția de presă britanică Associated Press. Jurnaliștii britanici cataloghează piesa României, Zaleilah, cântată de trupa Mandinga drept „*talmeș-balmeș*”, cu *trompete cubaneze, salsa și cimpoaie, semănând cu o „frenetrie țigănească”*.

De asemenea, într-un editorial publicat în ziarul *Jurnalul Național*, autorul, condus de un subiectivism dus la extrem și cu un limbaj mai puțin obișnuit, afirmă că „*îndrăznesc să susțin că e o performanță faptul că am ocupat locul 12 în clasamentul campionatului european muzical. Să o spunem p-ai-a dreaptă! Cu greu s-au strâns bani pentru a nu rata Baku [...] și foarte târziu s-a început promovarea prin Europa. De ceva vreme încoace, nu prea ne respectăm vecinii și, de fiecare dată, când începe Eurovisionul, ne așteptăm la declarații de prietenie care să se materializeze în puncte. Este banal să mai afirmi, în 2012, că voturile de la Eurovision reflectă un palmares geopolitic! Asta nu se întâmplă de ieri, de azi. S-a întâmplat la fel de bine și când România a luat medalia de argint cu Lumina Anghel și Sistem, în 2005, sau în 2010, cu Paula Seling și Ovi. Este bine, totuși, să precizăm că această rânduială nu este exclusivă. Contează și valoarea. Dacă am fi avut o piesă care chiar să transmită ceva, în afară de „Zaleilah”, și chiar să le placă vecinilor europeni, ar fi ieșit mai multe voturi la număr, chiar dacă România nu s-a învrednicit să întrețină relațiile diplomatice cu vecinii săi”*. („*Jurnalul Național*”, duminică, 27 mai 2012).

Pe de altă parte, Televiziunea Publică din România, nu numai că s-a substituit unei instanțe sau persoane oficiale, însă a muștrătat public și statele vecine care nu au achiesat criteriilor de vot geopolitice, confirmând încă o dată caracterul mai puțin obiectiv al jurnaliștilor pe care îl conferă un *media event*: „*TVR bate obrazul vecinilor din Bulgaria, Ungaria și Ucraina pentru că au sărit România la împărțirea punctelor*”. (ziarul „*Ziua Veche*”, duminică, 27 mai 2012).

3.4. Caracterul interuptiv și cel anticipat al evenimentului media

Alt aspect care conferă eticheta de „*media event*” Eurovision-ului este dat de caracterul interuptiv al evenimentului. Acesta este dat de mobilizări din partea publicului care și-a abandonat activitățile cotidiene și a participat, de la fața locului, din Baku, sau din fața televizoarelor la eveniment. Totodată, oficialități, vedete, chiar și premieri sau președinți de state au întrerupt activitățile obișnuite pentru a lua parte la această manifestare.

Caracterul anticipat al evenimentului se poate observa atât din frecvența cu care s-a desfășurat această manifestare – anual din 1956 – ca și din hiper-mediatizarea lui, fiind cel mai longeviv program din istoria televiziunii, cu cele mai mari audiențe internaționale

dintre transmisiunile ne-sportive (www.unica.ro, vineri, 25 mai 2012). Și în acest an, evenimentul a generat un *rating* record postului care l-a transmis în direct, TVR 1.

Transmisiunea finalei a fost precedată de o ediție specială, de la 21:20, prezentată de Gianina Corondan și Leonard Miron. În emisiunea „Drumul spre Baku”, aceștia au comunicat amănunte legate de pregătirea României pentru Eurovision și au prezentat în exclusivitate imagini din culisele Eurovision.

Aproximativ 2,3 milioane de români, din care aproape 1,5 milioane din mediul urban, au vizionat în direct, în ziua de sâmbătă, 26 mai 2012, evoluția reprezentanților din România. Mai mult decât atât, prestația trupei *Mandinga* a fost cel mai vizionat moment de pe TVR 1, însă postul public a fost pe primul loc pe toată durata transmisiei, între orele 22.00 și 1.24. Media audienței pe tot parcursul concursului a fost de 1,64 milioane de români, dintre care 1,13 milioane din mediul urban, generând 10,8 puncte de *rating* (www.paginamedia.ro, luni, 27 mai 2012).

3.5. Confruntările, Cucerile și Consacrările – tipologii ale media events

Dacă ne raportăm la cele 3 tipologii susținute de D. Dayan și E. Katz, cu privire la *media event*, *Confruntările*, *Cuceririle și Consacrările* putem afirma că Eurovision, reflectat în mass-media, se încadrează în toate cele trei secțiuni. Jurnaliștii subliniază caracterul competitiv al manifestării, folosind adesea termeni precum „confruntare” sau „luptă”: „*Mandinga intră în luptă. Cine sunt adversarii României în seara asta. Crezi că avem șanse?*” (Pro TV, sâmbătă, 26 mai 2012).

De asemenea, presa a scos în evidență și caracterul „cuceritor” al prestațiilor contracandidaților la acest concurs în raportul cu publicul: „*Pe cât părea de ambițioasă alegerea Rusiei pentru Eurovision 2012, pe atât de inspirată pare să fi fost. Formația desemnată de ruși să îi reprezinte la concursul din Baku a cucerit nu doar publicul slav, ci pe foarte mulți dintre europenii care au votat și au urcat-o până pe poziția a doua a clasamentului*”. (Evenimentul Zilei, duminică, 27 mai 2012).

Raportându-ne la ultimul tip de *media event*, cel al consacrarilor, putem observa că și această caracteristică este des întâlnită în mass-media națională. „*Pe plan muzical Loreen a lansat single-ul „The Snake”, dar, cu toate acestea, adevărata consacrare avea să fie în 2011. Anul trecut ea a participat la selecția națională a Eurovisionului în Suedia cu melodia „My Heart is Refusing Me”. Clasată pe locul al patrulea în semifinală, cântecul a ajuns pe locul al nouălea în topurile muzicale suedeze. Însă melodia cu care s-a impus anul acesta la Eurovision i-a purtat noroc încă de la început. „Euphoria” a ajutat-o pe Loreen să devină vedetă. Imediat după lansarea piesei, aceasta a ajuns pe primul loc în topurile naționale din Suedia și Finlanda, pe locul 3 în Estonia și pe locul 4 în Norvegia*”. (B1 TV, duminică, 27 mai 2012)

4. Concluzii

Concluzionând, prin amploarea și impactul său la nivel european și internațional, prin mobilizarea fără precedent a mass-media, dar mai ales a publicului (telespectator sau prezent la fața locului), prin capacitatea manifestării de a genera un sentiment colectiv de apartenență la un grup, prin tonul subiectiv al jurnaliștilor și schimbări ale statutului lor social, prin care aceștia se substituie instanțelor și persoanelor oficiale, prin exuberanța, prin caracterul anticipat și interuptiv al manifestării, putem afirma că *Eurovision* se încadrează în structurile unui *media event*.

Bibliografie

Cărți

1. Coman, M. (2008). *Media events - theoretical perspectives and case studies*. Bucharest: University of Bucharest Publishing House, pp. 18-19
2. Coman M., (2003). *Mass media, mit și ritual. O perspectivă antropologică*. Iași: Polirom, p 59
3. Dayan, D., Katz, E., (1992), *Media Events: the live broadcasting of history*. Cambridge: Harvard University Press.
4. Lardellier, P., (2003), *The connection ritual theory*, Bucharest: Tritonic, p 138

Internet (url)

1. Adevărul Newspaper, 2012. *Finals with political nepotism at Eurovision in Baku. The groom of the President of Azerbaijan wants to conquer Europe*. [online] Available at: <http://www.adevarul.ro/life/vedete/Final_cu_nepotism_politic_la_Eurovisionul_de_la_Baku_Ginerele_presedintelui_Azerbaijanului_vrea_sa_cucereasca_Europa_0_707329411.html> [Accessed 12th July, 2012]
2. B1 TV, (2012). *Eurovision Winner 2012, Swedish Loreen has Moroccan origins*. [online] Available at: <<http://www.b1.ro/stiri/monden/castigatoarea-finalei-eurovision-2012-suedeza-loreen-are-origini-marocane-29084.html>> [Accessed 12th July, 2012]
3. Evenimentul Zilei Newspaper, (2012), Alina, Dan, *Buranovskiye Babushka, grandmothers who charmed Eurovision*, [online] Available at: <http://www.evz.ro/detalii/stiri/eurovision-2012buranovskiye-babushki-bunicutele-care-au-fermecat-eurovisionul-983498.html>, [Accessed 12th July, 2012]
4. Gândul Newspaper, (2012), *TVR budget for Eurovision 2012: EUR 200,000* [online] Available at: <http://www.gandul.info/magazin/bugetul-tvr-pentru-eurovision-2012-200-000-de-euro-9141627>, [Accessed 10th July, 2012]
5. Ghimpele Newspaper, Ramona, Tomescu, *Eurovision 2012 The song sung by Mandinga described as gypsy frenzy*, [online] Available at: <http://www.ghimpele.ro/2012/05/finala-eurovision-2012-piesa-cantata-de-mandinga-descrisa-drept-frenezie-tiganeasca/> [Accessed 10th July, 2012]
6. Jurnalul Național Newspaper, Dana, Iordache, *Eurovision 2012, on the bright side*, [online] Available at: <http://m.jurnalul.ro/cultura/muzica/eurovision-2012-jumatatea-plina-a-paharului-613905.html>, [Accessed 15th July, 2012]
7. Paginademedi.ro, (2012), Petrișor, Obae, *Nearly 23 million have seen Romanian Eurovision Mandinga. TVR1, first with transmission* [online] Available at: <http://www.paginademedi.ro/2012/05/aproape-23-milioane-de-romani-au-vazut-o-pe-mandinga-la-eurovision-tvr-1-pe-primul-loc-cu-transmisia/>, [Accessed 12th July, 2012]
8. Realitatea, (2012), *Eurovision 2012: Mandinga was in danger, Azeris have thwarted an attack. 40 terrorists arrested* [online] Available at: http://www.realitatea.net/eurovision-2012-mandinga-a-fost-in-pericol-azerii-au-dejucat-un-atentat-40-de-teroristi-are_947539.html, [Accessed 12th July, 2012]
9. ProTV, (2012), *Eurovision 2012 - Final: Mandinga go into battle. Who are the opponents Romania tonight. Do you think our chances?* [online] Available at: <http://www.protv.ro/stiri/eurovision-2012-mandinga-in-marea-finala-cine-sunt-adversarii-romaniei-in-seara-asta-crezi-ca-avem-sanse.html>, [Accessed 12th July, 2012]
10. Unica, (2012), Erika, Chivu, *Eurovision 2012: the most interesting things in the history of the competition* [online] Available at: <http://www.unica.ro/detalii-articole/articole/eurovision-2012-lucruri-interesante-istoria-concursului-20220.html>, [Accessed 12th July, 2012]
11. Ziuaveche, (2012), *Eurovision 2012 Mandinga: TVR beat cheek neighbors Bulgaria, Hungary and Ukraine* [online] Available at: <http://www.ziuaveche.ro/magazin-2/life/eurovision-2012-mandinga-tvr-bate-obrazul-vecinilor-din-bulgaria-ungaria-si-ucraina-96792.html>, [Accessed 12th July, 2012]

FREE ZONES IN ROMANIA – SUCCESS OR FAILURE?

Elena, Enache¹

Abstract: *The unprecedented expansion of free zones is considered one of the most significant economic innovations of the end of the twentieth century which covered the entire global economy. This phenomenon has also occurred in Romania, where there are six free zones. The motivation for their creation is supported by the need and opportunity for investments at regional and national level, by the valorization of the domestic natural resources and the available labor force, as well as by the encouragement of transit on the our country's territory as a source of revenue to the state budget. 20 years after the implementation of Law. no. 84/1992 concerning the free zones regime and after a series of events related to our accession to the European Union especially regarding the rise of the specific facilities, the global economic crisis and so on, we conclude that the free zones have not disappeared, as people believed, once benefits disappeared, but they have not displayed any outstanding performance either. They are still present today as any other economic agent seeking solutions to survive!*

Key words: *free zone, tax advantages, customs regime, competition*

JEL Classification: *O24, M11*

On April 28 2005, the national press headlined: “in 2011, free zones in Romania will disappear” (www.hotnews.ro). This opinion is based on the following arguments:

- from 1 January 2005, the advantage of the entrepreneurs in the free zones of paying a profit tax of only 5% disappeared, being replaced with the current tax of 16%;
- until 1 January 2011, all tax facilities from the territories with a suspense customs regime, namely exemption from the payment of customs duties, excise duties and VAT were about to disappear, according to the agreement with the European Union during the accession negotiations.

We have tackled this subject one more time only to see if, in the summer of 2012, free zones in Romania are still there and how they work in the new economic conditions.

The predictions in the 2005 media did not come true, all the six free zones in Romania, established or reactivated in the ‘90s currently performing their activity, but well below their potential and, of course, under the circumstances of the economic crisis!

Introduction

“Free zones are like a heart helping many countries learn how to operate economically, technically and politically in the world” (www.tehnopress.ro).

For the first time, free zones were created in antiquity and they were undoubtedly closely related to water transport taking the form of free ports, located on the main trade routes.

The first such port was Carthage, mentioned in 1814 BC and it was followed by many others located on the Mediterranean Sea, Baltic Sea (where the role of the Hanseatic League should be noted) up to ancient China. In 1860 the concept of free zone was used for the first time. It was in Italy and it was used for the town of Haute - Savoie.

At the end of the nineteenth century, Genoa, the Italian port with an unmistakable international resonance was becoming a free zone, followed by the equally important Copenhagen in Denmark and Thessaloniki in Greece. The free zone concept is a generic one. At present the specialty literature and the international documents use over 20 different terms which are recognized and associated with the idea of processing or handling of products for export (Enache, 1998).

---

¹ Professor PhD, “Constantin Brâncoveanu” University from Pitești, Faculty of Management-Marketing in Economic Affairs Brăila, e_enache2005@yahoo.com.

The 20th century was marked by an unprecedented expansion of the free zones, especially in Europe. For example, in a very small country such as Switzerland there were 19 free zones and what is amazing is the fact that there was one free zone in eight cities, two in two cities (Zurich and St. Margerethen), three in Geneva and even four in Basel.

The Danube River has not remained outside the area of interest, so, successively, free zone were set up in Belgrade, Pancevo, Budapest, Vidin, Rousse.

In Romania, in 1870 Sulina was declared a free port by the Ottoman Empire within the European Commission of the Danube, due to its favorable geographic position, at the mouth of the Danube to the Black Sea.

What can justify the authorities' special interest for these areas? We can understand if we look at the specific characteristics of the free zones, which led to an unprecedented economic and social growth. These characteristics take into account the location, the legal status which completes the subject of work and its activity, the technology transfer and the free zone administration.

Location – The free zones represent areas of the customs territory of a national state, exempted from its customs regime, where there are no import customs duties and where a special fiscal policy is applied (Enache, 1998). According to Article no. 8 from the Order No. 7394/2007 of the Vice President of the National Agency for Fiscal Administration (NAFA), free zones are part of the Romanian territory having a relatively large area, defined as the customs destination for goods in compliance with article 166 of Council Regulation (EEC) no. 2913/1992, establishing the Community Customs Code, set up by Government Decision at the proposal of the interested central and local public administration authorities, with the customs authority notice.

The areas on which free zones are positioned are not very large in terms of size, they are limited by natural or artificial borders and they usually capitalize certain transportation routes (port, airport, railway or highway) in their immediate vicinity or within their territory. These areas are directly influenced by the amount of freight traffic and the physical and chemical properties that determine certain conditions of transport and storage. Likewise, the type of activities developed inside, the buildings or other economic constructions located there, the employed workforce or the infrastructure, the natural conditions and their resources, the local economic development etc. confer special dimensions to the respective area. The worldwide statistics show that the limits among the free zones areas range from 30 to 200 Ha. (in the zones where light industry is predominant) up to 900 to 1000 Ha. (in the zones where heavy industry prevails) (Quigley, 1974).

“So we can say that the location of a free zone must take into account the closeness to the international shipping routes and the opportunity to have an appropriate structure. Free zones that have a high amount of transactions and are regarded as successful experiences in the field are always located inside or close to the sea or river ports, airports or railway junctions. The necessary water resources, the energy and other natural advantages are present in these locations. They have their storage spaces, their own means of handling and transporting goods, buildings to be rented, banks, hotels, telephone lines, faxes etc. To all of the above, we can add the well prepared, available and relatively cheap workforce” (Enache, 1998).

The legal status – should be very well stipulated by the State on whose territory the respective free zone is located and should make clear its goal and activity as well as the transfer of technology and management.

In our country, the legislation governing these areas is represented by Law no. 84/1992 on the free zones regime, amended and supplemented by Law no. 244/2004 on free zones regime and the six government decisions which established the following free zones: Galați (GD 190/1994), Brăila (GD 330/1994, amended and supplemented by GD

478/1999 and 535/2000), Curtici-Arad (GD 449/1999, amended and supplemented by GD 824/1999), Giurgiu (GD 788/1996, amended and supplemented by GD 336/1998 and 1295/2000), Constanța South and Basarabi (GD 410/1993, 191/1997 and 788/1997, with a single administration) and Sulina (GD 156/1993).

Accession to the European Union required the harmonization of the legislation, especially since the free zone concept is not very well-liked, considering the fact that it would be to the advantage of the holding states.

Through its website (www.customs.ro), the National Customs Authority refers to current regulations: Council Regulation (EEC) no. 2913/1992 establishing the Community Customs Code, article 166-181; Commission Regulation (EEC) no. 2454/1993 laying down provisions for implementing the afore-mentioned Regulation, Law 84/1992, article 6-7, amended and supplemented by Law 244/2004 on free zones regime, published in the Official Gazette 534/17.06.2004, NAFA Vice President Order no. 7394/2007 for approval of technical rules for uniform application of customs regulations for free zones and free warehouses.

The technology transfer - is in fact the main goal pursued because the free zones are practically meant to use foreign investments to achieve industrial aims (in the textile industry, food industry, electronics, chemical industry, motor industry, metallurgy of iron and steel, etc.) to respond to the development strategy of the country.

The administration of the free zone - The body responsible for that is called The Free Zone Administration and its activity is clearly governed by specific legislation of the host country. If in a country there are several free zones, all The Administrations are coordinated by a national body, with role of “Authority” (in Romania, the National Customs Authority).

Instead of conclusions and at the same time as a response to the question of justifying the existence of free zones in our country, we have Article 1 of Law 84/1992: “In order to promote international trade and to attract foreign capital for the introduction of new technologies and in order to increase the possibilities of using the resources of the national economy a free zone regime could be set up in the maritime and river ports of Romania, along the Danube-Black Sea Channel, along other waterways and in the areas near the border crossing points”.

1. A Global Phenomenon

The interest in the free zones has global dimensions. Countries on all continents support their existence, because they have demonstrated their qualities of tools and levers of economic and social development and diversification, of labor valorization, of contribution to currency through exports.

Hence, territories known by the generic name of free zones have the ability to attract business and export activities, specifically because of the multiple benefits and exemptions granted to them! They represent a good indicator of globalization since we are witnessing the accelerated relocation of industrial activities and services to cheaper areas, the development of the emerging economies and the search for solutions for competitiveness and innovation.

The evidence appears in the spectacular “World Atlas of Free Zones”, published in 2010 by François Bost at “La Documentation française” Publishing House. This paper is the result of the efforts of a team of sixteen geographers and cartographers and provides a comprehensive and nuanced image of the “free zone phenomenon”, which although it had circled the world is still relatively little known and studied. On the whole, 1735 of very different status zones were identified in 133 countries, mainly in the developing countries and in Eastern Europe and they are presented in 130 maps.

The European Union takes a dim view of free zones. However, from Romania's accession to the EU up to now, their total number (74) has remained constant with changes in the sense of opening or closing some of them in the 27 Member States. In Table 1 one can notice the comparative evolution of these entities in 2012 and 2007.

Table 1. Numerical evolution of the free zones with control type I and II

Member state	Total number of free zones – 2007	Total number of free zones – 2012
Austria	-	-
Belgium	-	-
Bulgaria	6	6
The Czech Republic	8	10
Cyprus	3	2
Denmark	1	1
Estonia	3	4
Finland	4	4
France	2	3
Germany	8	5
Greece	3	4
Hungary	-	-
Ireland	2	2
Italy	2	3
Latvia	3	4
Luxembourg	-	-
Lithuania	-	2
Malta	1	1
Netherlands	1	1
Poland	7	8
Portugal	1	1
Romania	6	6
Slovakia	2	-
Slovenia	1	1
Spain	4	4
Sweden	-	-
United Kingdom	6	2
Total	74	74

Data processed by author copyright by:

www.customs.ro/UserFiles/File/free_zone_en_version%20010107.pdf;

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/procedural_aspects/imports/free_zones/index_en.htm

On 22 December 1999, the World Federation of Free Zones - FEMOZA was founded in Geneva, Switzerland. Its purpose is to gather together free zones around the world and to represent their interests, to provide legal, technical or economic support, with priority to those zones located in developing countries.

FEMOZA relates its activity to that of the UNIDO (United Nations Industrial Development Organization). In this context, FEMOZA provides technical and training consulting as well as the support schemes and the facilitation of the transfer of know-how required for the development of the free zones; it organizes educational programs among the member free zones, either directly or through agreements with other institutions; it consolidates the free zones by means of technology transfer; it assists the free zones in matters of investments, it promotes the best management practices; it provides free consultancy guiding the staff of the new and emerging areas and it provides ad hoc

assistance; it constantly updates its own database and provides access to other international databases; it periodically publishes newsletters; it promotes programs and internships for employees; it organizes conferences and workshops in order to reduce knowledge gaps regarding the free zones and spreads information concerning the benefits and opportunities offered by the free zones in terms of industrial, commercial, financial, logistical and service activities (www.unido.org).

Another organization active in the field is the World Association of Economic Processing Zones and Free Trade Zones – WEPZA. Founded in 1978 by the United Nations, this association is non-profit, independent and aims at developing and improving the efficiency of these entities through activities similar to those conducted by FEMOZA (www.wepza.org).

In terms of the existence of specialists and of the theoretical and methodological development after the '90s, Richard Bolin and Robert Haywood are worldwide known specialists. Both of them hold important positions in the WEPZA management. They say that free zones and export processing zones will not disappear, but they will change! Likewise, both of them consider that globalization means poverty and low wages for the weak, because the rich will move their businesses from one country to another, as soon as they try to make a claim over the labor standards of their citizens. Mankind discusses several assumptions that lead to the reduction of poverty. One of these would be the development of the free zones. Even if some studies distort the image of the free zones, because they offer low-tech jobs with low added value, with low profit, with uncertainty and volatile and insecure investment environment, the two afore-mentioned experts still say exactly the contrary. Their examples are taken from Europe, where even if there are high rates of unemployment under no circumstances do they reach 30-40% as in Africa, or Taiwan, which is well connected to the world market and has higher salaries than in the European countries. In addition, they argue that today, in poor countries there are more noxious and unfair practices: the children are working, there are very poor living conditions, managers are foreigners, which means that the local people have reduced chances to professional development. A weighty argument of the two specialists is the Chinese model of the free zones. Here, beyond the developed industries and businesses, the housing conditions, the health care conditions of the personnel etc. were all created for an adequate standard of living.

2. Free Zones in Romania

Their history begins in 1829 with the Treaty of Adrianople. Since then and until now, in various forms and conditions, the towns of Brăila, Galați, Tulcea, Constanța and Sulina have contributed to the economic and social development of the country. Under various foreign dominations, under better or worse regimes, the life of these ports has contributed to the development of the national economy and was marked, in its turn, by people and events.

Without going into historical details, we present the situation in 2012, respectively, the six existing free zones created or revived after 1990, due to the enthusiasm and the huge hopes of the local and central authorities. In chronological order, these are: Sulina Free Zone - April 1993, Constanța – South Free Zone - August 1993, extended with Basarabi Free Zone in 1997, Galați Free Zone - April 1994, Brăila Free Zone- June 1994, Giurgiu Free Zone - 1996 and Curtici - Arad Free Zone - 1999.

The setting up free zones decisions in the listed areas was not accidental. On the contrary, they have been supported by a series of economic and social factors which local governments have emphasized in their motivation requests. Generally speaking these factors are:

- the existence of vast lands (even if claimed among various authorities) on which free zones could be placed; they have, either directly or in their immediate vicinity they have dense and well represented transport and communication networks, which create links with other territories;

- networks of economic agents who can develop businesses and can exploit existing transport and communication networks; thus, they count on attracting foreign capital and on the infrastructure development;

- a significant potential of labor force;

- the advantages, respectively customs, fiscal and commercial facilities offered through legislation (at the date of incorporation); they would have had to return to the Romanian state budget, but the contrary turned out true.

Sulina Free Zone. In 1978 it became a free port again. At present it has seven perimeters which consist of 100.89 Ha., with concrete port platforms equipped with everything needed for a seaport. Over time it was involved in all sorts of scandals related to smuggling activities. During 2005-2009, it became the target of wind power developers, and lately it has been claimed by Tulcea County Council to be turned into a tourist park. Specialized information is on www.azlsulina.3x.ro.

Constanța – South Free Zone. It is located in the south of the Constanța port, on 134.6 Ha. divided into three platforms. In 1997 Basarabi Free Zone was created and it functioned as a branch of the former, equipped with full range transport infrastructures, less the air one. It is located in the Basarabi port complex, on the Danube - Black Sea Channel and covers an area of 10.7 Ha. of land (of which 7.6 Ha. are port territories) and 0.7 Ha. of acvatorium. The area is especially intended for industrial processing activities. Administration of both areas is cumulated and represents in fact a subsidiary of the Constanța Seaport National Company Administration. Details can be found on www.ccina.ro, www.freezcta.ro, www.portofconstantza.com.

Galați Free Zone. It is situated on the left side of the Danube at mile 80, in the Bădălan dam area, in the eastern part of the city. It is very close to the border with Moldova and Ukraine with direct access to them and therefore it has contact with other former Soviet republics. Out of the 136.98 Ha., 6.98 Ha. represent the port area, equipped with all the necessary facilities. Information on www.zlgalati.ro shows it as dynamic, despite the economic crisis. It is the only one which provides information on income and expenditure, it is profitable even if the facilities were canceled by law, and even if it is in direct competition with Constanța and Brăila.

Brăila Free Zone. The last seaport or the first if you go on the water flow of the Danube, Brăila ensures the connection with the Black Sea and the maritime routes of the world. The 110.6 Ha. are grouped into three minizones and four perimeters located along the Danube, from the port zone to Vărsătura. Location on minizones is not unique in Romania, Sulina, Constanța and Galați are located in the same way.

There are adequate facilities for port operation. Details can be found on www.zonaliberabraila.ro. With “Balta Mică a Brăilei” Natural Park nearby, the Administration offers touristic routes by boat on the Danube, as a way of diversifying activities.

Giurgiu Free Zone. It covers an area of 160 Ha. As it is revealed on www.zlg.ro, what distinguishes it from the other free zones in Romania is that it has a predominantly industrial profile, operating since the founding of its production units. In addition, it has an advantageous position on the border with Bulgaria and benefits from the existence of the only bridge over the Danube, which establishes the connection with the southern continent. It is the most profitable but nevertheless, the media reported that it has been and it is affected by the crisis, the most visible indicator being the technical unemployment of the personnel in the area.

Curtici – Arad Free Zone. It is the most recently established, in 1999. Its 90 Ha. are near the rail corridor no. 4 (Berlin - Istanbul/Thessaloniki) and, even more, perimeter no. 2 is located in the Arad International Airport. Besides the legal businesses illegal ones developed as well. For example, only after an unmasking operation performed simultaneously on 5 July 2012, at Curtici and at Agigea 60 million cigarettes, respectively 3 million packets (www.aradon.ro) were confiscated. Unfortunately, such operations are meant to avoid the payment of taxes to the state budget by hiding the taxable source. References are available on www.zla.ro.

3. SWOT Analysis on the Free Zones in Romania – An Image of Performance

The SWOT analysis is a very simple and easy to apply method, providing a deep understanding of the potential and critical issues that may affect an entity. Its powerful qualitative character allows the formulation of a diagnosis on the past and present condition of an organization or its functional areas (management, marketing, sales and distribution, research and development, production, finance, human resources). Based on the answers to the problems above, it outlines its medium and long term development perspectives.

From a theoretical perspective, everybody knows that the word SWOT is the acronym for Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats, the first two characterizing the internal situation of the analyzed entity and the other two reflecting the impact of the external environment upon that entity. “Diagnosis by means of the SWOT analysis can be defined as a complex research of economic, technical, sociological, legal and managerial activities that characterize a company that identifies strengths, weaknesses, opportunities, threats and the causes which generate and/or will generate them and make recommendations to eliminate or minimize the negative aspects and/or recover the positive ones. By means of the SWOT analysis, changes can be anticipated and the optimal strategy can be developed and implemented in order to ensure the prosperity of the company” (www.humanistica.ro).

Exploiting public information about the free zones in our country and their activity we can shape an image, an organizational diagnosis (albeit partial) of the level of development reached after about 20 years since the establishment of the first free zone.

3.1. Strengths

- a strategic geographical location of the six free zones, on important trade routes, on shipping, rail and road lanes which connect Europe and other continents;
- their setting up initiative has received a strong support from local and national authorities, which perceived them as some development poles of the areas where they operate;
- diversified economic activities which do not generate competition; for example, in Galați there is a technological park and in Brăila there is a logistics and production center;
- the existence of distinct skills for management, organization or personnel training;
- appropriate infrastructure;
- a favorable overall image, although there were some illegal activities with the purpose of avoiding payments to the state budget;
- reduced costs, especially of the labor force;
- the development of alternative activities (tourism in Brăila and wind energy in Sulina);

3.2. Weaknesses

- insufficiently valued human and material potential and resources, which drew a lack of financial resources and record losses;

- the record of attempts to use the advantages offered by these areas for fraud and tax evasion;
- the lack of reaction or the low speed response of management and authorities to the changes in the internal and external environment, which resulted in the fact that some operators left the areas;
- the public information is not always updated, the sites contain information that seems old and sometimes contradictory; the activities of the operators in the area are not well highlighted, which can create confusion about their intensity and timeliness;
- the attention to current problems due to the crisis; the public information about the medium and long term strategies cannot be found;

3.3. Opportunities

- the success of those countries which provided real economic development opportunities can be a model to follow;
- the interest shown by companies outside the European community;
- looking for solutions to overcome the crisis of the economy and organizations;
- lower costs offered by our country in comparison with other countries;
- the possibility of vertical integration and exploitation of natural resources and local raw materials as well as local infrastructure;
- although competitors, they can make advantageous partnership and collaboration contracts;
- the exchange rate which is favorable to exporters;

3.4. Threats

- the competition of the free zones of non-EU countries (Moldovia, Ukraine, Turkey, all with access to the Black Sea); the most recent threat comes from Moldovia, where in the first half of 2012, the sales of products in the economic zones with special status increased by 9.4%. According to a Ministry of Economy report, the investment in FEZ in the last six months reached about 9 million \$, the highest level of the last five years. (www.adevarul.ro);
- the direct competition among the different zones (eg. Brăila and Galați, with similar conditions are located about 20 kilometers of each other);
- the global and national crisis;
- the legal regulations which do not offer any tax advantages and other privileges and damage the competitive position;
- tax and customs advantages offered by the administrations returned to the budget only in a small proportion;
- the European Union legislation which does not encourage their operation;
- the unfavorable demographic exchange and the labor migration to better paid jobs;
- the insufficient international promotion;
- the political instability.

Conclusions

The national economic and social context has changed very much in the last 20 years in Romania. From progress to regression, from growth to decrease, from years with profit to years with losses, they have all been present.

Like the economy in general, free zones have been subjected to strong influences and fluctuations of the main indicators. Therefore, it would be hasty and unfounded to draw conclusions or to state categorically that the evolution of free zones can be assigned to any known model. But the answer to the question regarding their existence after 2011 can be given: not even one of the six free zones in Romania has disappeared and they seek

solutions to survive. However, they have not a well-established strategy and the state seems to have forgotten them.

Free zones are another example of half-measure to which the national and local administration has accustomed us. From its own initiative or sometimes forced, the national and local administration created the conditions for the numerous necessary and binding activities, but on the way to their evolution and development, the administration left them to handle by themselves!

References:

1. Bost, F. (2010), Atlas mondial des zones franches, ed. La Documentation française
2. Enache, E. (1998), Managementul zonelor libere contemporane, Editura Independența Economică, Brăila
3. Quigley, P. (1974), Physical planning of industrial free zones, ONUDI
4. www.adevarul.ro/moldova/economie/Economia-duduie-zonele-libere_0_760124017.html, 22 august 2012
5. www.aradon.ro/zona-libera-curtici-raiul-contrabandiștilor/1135029
6. www.customs.ro
7. www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1230368-211-zonele-libere-din-romania-vor-disparea.htm
8. www.humanistica.ro/anuare/2011/Continut/Art%2020.pdf
9. www.tehnopress.ro/webfiles/books_documents/pdf_extras/23_interior_doncean.pdf, Robert Haywood – director World Export Processing Zones Association - WEPZA
10. www.unido.org/fileadmin/import/12333_idb27_18e.pdf
11. www.wepza.org

ZONELE LIBERE DIN ROMANIA – SUCCES SAU ESEC?

Elena, Enache¹

Abstract: *Extinderea fără precedent a zonelor libere este considerată una dintre cele mai semnificative inovații economice a sfârșitului de secol XX, care a cuprins întreaga economie mondială. Acest fenomen s-a înregistrat și în România, unde au fost constituite șase zone libere. Motivația înființării lor este susținută de necesitatea și oportunitatea investițiilor la nivel regional și național, de punerea în valoare a resurselor naturale interne și de forța de muncă disponibile, precum și de încurajarea tranzitului pe teritoriul țării ca o sursă de încasări la bugetul de stat. La 20 de ani de la apariția Legii nr. 84 din 1992 privind regimul zonelor libere și după o serie de evenimente legate de aderarea țării noastre la Uniunea Europeană referitoare mai ales la ridicarea facilităților specifice, de criza economică mondială etc., constatăm că zonele libere nu au dispărut, așa cum se credea, odată cu dispariția avantajelor oferite, dar nici nu au înregistrat performanțe deosebite. Ele există astăzi ca oricare alt agent economic care caută soluții de supraviețuire.*

Key words: *zonă liberă, avantaje fiscale, regim vamal, concurență*

JEL Classification: *O24, M11*

Pe 28 aprilie 2005, în presa națională se titra: „în 2011, zonele libere din România vor dispărea!” (www.hotnews.ro). La baza acestei afirmații au stat următoarele argumente:

- începând cu 1 ianuarie 2005, avantajul de a plăti un impozit pe profit de doar 5% al întreprinzătorilor din zonele libere dispărea, acesta fiind înlocuit cu cel actual, de 16%;

- până la 1 ianuarie 2011, toate facilitățile fiscale din teritoriile cu regim vamal suspensiv, mai precis scutiri de la plata taxelor vamale, accizelor și TVA-ului aveau să dispară, conform aspectelor convenite cu Uniunea Europeană în cadrul negocierilor de aderare

Am revenit asupra acestui subiect, pentru a vedea dacă, în vara anului 2012, zonele libere din România mai există și cum funcționează acestea în noile condiții economice. Predicția din presa anului 2005 nu s-a adevărit, toate cele șase zone libere din România, înființate sau reactivate în anii '90 desfășurându-și în prezent activitatea, dar mult sub potențialul lor și, bineînțeles, în condiții de criză.

Introducere

„Zonele libere sunt ca o inimă care ajută multe țări să învețe cum să funcționeze economic, tehnic și politic în lume” (www.tehnopress.ro).

Au apărut în antichitate, fără îndoială în strânsă legătură cu transportul pe ape, sub forma porturilor libere, amplasate pe cele mai importante trasee comerciale. Primul astfel de port a fost Carthagina, menționat în anul 1814 î.e.n., și a fost urmat de multe altele poziționate de la Marea Mediterană, Marea Baltică (unde se cuvine menționat rolul Ligii Hanseatice) până în China antică.

În anul 1860 a fost utilizată pentru prima dată noțiunea de *zonă liberă*. Se întâmpla în Italia, pentru localitatea Haute – Savoie. La sfârșitul secolului al XIX-lea, orașul Genova, portul italian cu o inconfundabilă rezonanță internațională, devenea zonă liberă, urmat de Copenhaga în Danemarca și Salonic în Grecia, la fel de importante. Conceptul de zonă liberă este unul generic. În prezent în literatura de specialitate și în documentele internaționale sunt utilizați peste 20 de termeni diferiți, care sunt recunoscuți și asociați cu ideea de prelucrare sau de manipulare a unor produse destinate exportului (Enache, 1998).

Secolul XX a fost marcat de o amploare fără precedent a constituirii de zone libere, mai ales în Europa. De exemplu, în Elveția, o țară cu o suprafață foarte mică, existau 19 de

---

¹ Profesor universitar doctor, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, Facultatea Management-Marketing în Afaceri Economice Brăila, e_enache2005@yahoo.com.

zone libere, iar uimitor este faptul că se întâlneau câte una în opt orașe, câte două în alte două orașe (la Zurich și St. Margerethen), trei la Geneva și chiar patru la Basel.

Fluviul Dunărea nu a rămas în afara ariei de interes, astfel că, rând pe rând, s-au înființat zone libere la Belgrad, Pancevo, Budapesta, Vidin, Ruse. În România, în 1870, Sulina era declarat porto franco de către Imperiul Otoman în cadrul Comisiei Europene a Dunării, datorită poziției sale geografice favorabile, la vărsarea Dunării în Marea Neagră.

Ce poate justifica interesul deosebit venit din partea autorităților pentru aceste teritorii? Ne putem da seama din identificarea unor caracteristici specifice zonelor libere, care au dus la o dezvoltare economico – socială fără precedent. Aceste caracteristici țin cont de amplasamentul, statutul juridic prin care se definitivează obiectul de lucru și activitatea sa, transferul de tehnologie și administrarea zonei libere.

Amplasamentul - Zonele libere reprezintă suprafețe din teritoriul vamal al unui stat național, exceptate de la regimul său vamal, unde nu se percep taxe vamale de import și unde se aplică o politică fiscală specială (Enache, 1998). Conform art. 8 din Ordinul vicepreședintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) nr 7394/2007, zonele libere sunt părți ale teritoriului României având o suprafață relativ vastă, definite ca destinație vamală pentru mărfuri, în conformitate cu art. 166 din Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2913/1992 de instituire Codului Vamal Comunitar, înființate prin Hotărâre a Guvernului la propunerea autorităților administrației publice centrale și locale interesate, cu avizul autorității vamale.

Suprafețele pe care sunt poziționate zonele libere nu sunt foarte mari ca dimensiuni, sunt limitate de frontiere naturale sau artificiale și, de regulă, valorifică anumite căi de transport (port, aeroport, cale ferată, șosea) aflate în imediata apropiere sau în interiorul lor. Suprafețele sunt direct influențate de volumul traficului de mărfuri și de caracteristicile fizico-chimice ale acestora care determină anumite condiții de transport și depozitare. De asemenea, tipul activităților desfășurate în incintă, clădirile ori alte construcții economice amplasate acolo, forța de muncă angajată sau infrastructura zonei, condițiile naturale și resursele acestora, dezvoltarea economiei locale etc. conferă anumite dimensiuni ale suprafeței dedicate zonei. Statisticile realizate la nivel mondial arată că limitele între care sunt cuprinse suprafețele zonelor libere variază de la 30 – 200 ha, unde cu predilecție este dezvoltată industria ușoară, până la 900 – 1000 ha, unde predomină industria grea (Quigley, 1974).

„Deci se poate spune că amplasamentul unei zone libere trebuie să țină cont de situarea în apropierea rutelor internaționale de transport și posibilitatea de a fi asigurată o structură corespunzătoare. Zonele libere care au un volum mare al operațiunilor și sunt apreciate ca experiențe reușite în domeniu, sunt amplasate întotdeauna în incinta sau în imediata apropiere a porturilor maritime sau fluviale, a aeroporturilor sau a nodurilor de cale ferată. Aici se află resurse corespunzătoare de apă, energie, avantaje naturale. Ele dispun de spații de depozitare, mijloace proprii de manipulare și transport, clădiri spațiate, astfel încât să poată fi închiriate, bănci, hoteluri, linii telefonice, faxuri etc. La acestea adăugăm forța de muncă disponibilă bine pregătită și relativ ieftină” (Enache, 1998).

Statutul juridic - Este necesar și obligatoriu ca acesta să fie foarte bine pus la punct de către statul pe teritoriul căruia se află zona liberă în cauză și să precizeze clar obiectul de lucru și activitatea acesteia, transferul de tehnologie și administrarea.

În țara noastră legislația care reglementează aceste teritorii este reprezentată de Legea nr. 84 din 1992 privind regimul zonelor libere, modificată și completată prin Legea 244/2004 privind regimul zonelor libere și cele șase Hotărâri de Guvern prin care se înființează zonele libere: Galați (HG 190/1994), Brăila (HG 330/1994, modificată și completată HG 478/1999 și 535/2000), Curtici – Arad (HG 449/1999, modificată și completată prin HG 824/1999), Giurgiu (HG 788/1996, modificată și completată prin

HG 336/1998 și 1295/2000), Constanța Sud și Basarabi (HG 410/1993, 191/1997 și 788/1997, cu o administrație unică) și Sulina (HG 156/1993).

Aderarea la Uniunea Europeană a necesitat armonizarea cu legislația acesteia, cu atât mai mult cu cât conceptul de zonă liberă nu este foarte agreat, considerându-se că ar avantaja statele deținătoare.

Autoritatea Națională a Vămirilor, prin site-ul propriu (www.customs.ro), trimite la reglementările actuale: Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2913/1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar, art. 166 – 181; Regulamentul Comisiei (CEE) nr. 2454/1993 privind dispozițiile de aplicare a Regulamentului de mai sus; Legea 84/1992, art. 6-7, modificată și completată prin Legea 244/2004 privind regimul zonelor libere, publicată în Monitorul oficial 534/17.06.2004; Ordinul vicepreședintelui ANAF nr. 7394/2007 pentru aprobarea Normelor tehnice privind aplicarea uniformă a reglementărilor vamale în zonele libere și antrepozitele libere.

Transferul de tehnologie - Acesta este în fapt principalul scop urmărit, deoarece, în mod practic, în zonele libere se caută implantarea prin investiții străine a unor obiective industriale (de industrie textilă, alimentară, electronică, chimică, constructoare de mașini, siderurgică ș.a.) care să răspundă strategiei de dezvoltare a țării.

Administrarea zonei libere - Organismul abilitat pentru aceasta se numește Administrația zonei libere, iar activitatea sa este clar reglementată prin legislația specifică a țării gazdă. Dacă într-o țară funcționează mai multe zone libere, atunci toate Administrațiile sunt coordonate de un organism național, cu rol de „Autoritate” (în România, Autoritatea Națională a Vămirilor).

În loc de concluzii și totodată ca un răspuns la întrebarea referitoare la justificarea existenței zonelor libere în țara noastră, avem art. 1 din Legea 84/1992: „În scopul promovării schimburilor internaționale și al atragerii de capital străin pentru introducerea tehnologiilor noi, precum și pentru sporirea posibilităților de folosire a resurselor economiei naționale, în porturile maritime și în cele fluviale ale României, în lungul Canalului Dunăre-Marea Neagră, al altor canale navigabile și în teritoriile din apropierea punctelor de trecere a frontierei se poate institui regimul de zonă liberă”.

1. Un fenomen global

Interesul față de zonele libere are dimensiuni mondiale. State de pe toate continentele susțin existența lor, deoarece și-au demonstrat calitățile de instrumente și pârghii de dezvoltare și diversificare economică și socială, de valorificare a forței de muncă, de aport în valută prin exporturi.

Teritoriile cunoscute cu denumirea generică de zone libere au, deci, capacitatea de a atrage întreprinderi și activități de export, tocmai datorită beneficiilor multiple și derogărilor acordate acestora! Ele reprezintă un bun indicator al globalizării, în care asistăm la mutarea accelerată a activităților industriale și a serviciilor către teritorii ieftine, la creșterea economiilor emergente, la căutarea de soluții pentru competitivitate și inovare.

Dovada este prezentată în spectaculosul „Atlas mondial al zonelor libere”, publicat de François Bost în anul 2010 la Editura „La Documentation française”. Lucrarea este rodul eforturilor unei echipe de șaisprezece geografi și cartografi și oferă o imagine cuprinzătoare și nuanțată a „fenomenului zonă liberă”, care, deși a făcut înconjurul lumii este încă relativ puțin cunoscut și studiat. În total, 1735 de zone foarte diferite ca statut au fost identificate în 133 de țări, în principal în cele în curs de dezvoltare și din Europa de Est și sunt prezentate în 130 de hărți.

Uniunea Europeană nu vede cu ochi buni existența zonelor libere. Totuși, de la momentul aderării României și până în prezent, numărul lor total a rămas constant, 74, cu modificări în sensul deschiderii sau închiderii unora dintre acestea, în cele 27 de state

membre. În tabelul nr.1 se poate observa evoluția comparativă a acestor entități în anul 2012 față de 2007.

Tabel nr. 1. Evoluția numerică a zonelor libere cu control de tip I și II

Stat membru	Număr total de zone libere – anul 2007	Număr total de zone libere – anul 2012
Austria	-	-
Belgia	-	-
Bulgaria	6	6
Cehia	8	10
Cipru	3	2
Danemarca	1	1
Estonia	3	4
Finlanda	4	4
Franța	2	3
Germania	8	5
Grecia	3	4
Ungaria	-	-
Irlanda	2	2
Italia	2	3
Letonia	3	4
Luxemburg	-	-
Lituania	-	2
Malta	1	1
Olanda	1	1
Polonia	7	8
Portugalia	1	1
România	6	6
Slovacia	2	-
Slovenia	1	1
Spania	4	4
Suedia	-	-
Regatul Unit al Marii Britanii	6	2
Total	74	74

Date prelucrate de autor după:

www.customs.ro/UserFiles/File/free_zone_en_version%20010107.pdf;

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/procedural_aspects/imports/free_zones/index_en.htm

Pe 22 decembrie 1999 a fost fondată la Geneva, în Elveția, Federația Mondială a zonelor libere – World Federation of Free Zones – FEMOZA. Scopul acesteia este de a strânge împreună zonele libere din întreaga lume și de a le reprezenta interesele, de a le oferi suport juridic, tehnic sau economic, cu prioritate celor aflate în țările emergente.

FEMOZA își leagă activitatea de cea a ONU (UNIDO – United Nations Industrial Development Organization). În acest context, FEMOZA oferă consultanță tehnică și de formare profesională, precum și schemele de ajutor și facilitarea transferului de know-how necesare pentru dezvoltarea zonelor libere; organizează programe educaționale în rândul zonelor libere membre, fie direct, fie prin acorduri cu alte instituții; consolidează zonele libere, prin transfer de tehnologii; asistă zonele libere în domeniul investițiilor,

promovează cele mai bune practici de management; asigură gratuit consultanță, ghidează personalul zonelor noi și emergente și oferă asistență ad-hoc; menține actuală baza de date proprie și oferă acces la alte baze de date internaționale; publică periodic buletine de informare; promovează programe și stagii de schimb pentru angajați; organizează conferințe și ateliere de lucru, cu scopul de a diminua decalajele de cunoștințe cu privire la zonele libere și răspândirea de informații privind avantajele și posibilitățile oferite de zonele libere din punct de vedere industrial, comercial, financiar, logistic și al activităților de servicii (www.unido.org).

Un alt organism cu activitate în domeniu este Asociația Mondială a Zonelor economice de procesare și a Zonelor libere de comerț - World Association of Economic Processing Zones and Free Trade Zones – WEPZA. Fondată în 1978 de către Organizația Națiunilor Unite, aceasta este non-profit, independentă și are drept scop dezvoltarea și eficientizarea activității acestor entități prin activități asemănătoare cu cele derulate de FEMOZA (www.wepza.org).

Din punct de vedere al existenței unor specialiști în domeniu și, totodată, al dezvoltării teoretice și metodologice, după anii '90, la nivel mondial se remarcă Richard Bolin și Robert Haywood. Ambii ocupă poziții importante în managementul WEPZA. Despre zonele libere și zonele de prelucrare pentru export, aceștia spun că nu vor să dispară, dar se schimbă! De asemenea, ambii consideră că globalizarea înseamnă sărăcie și salarii mici pentru cei slabi, deoarece bogații vor își vor muta afacerile dintr-o țară în alta, de îndată ce acestea vor încerca să emită pretenții asupra standardelor de muncă ale cetățenilor lor. Omenirea discută mai multe ipoteze care să ducă la eradicarea sărăciei. Una dintre acestea ar fi dezvoltarea zonelor libere. Chiar dacă unele studii prezintă zonele libere într-o ipostază nefavorabilă, deoarece oferă locuri de muncă low-tech, cu valoare adăugată scăzută, cu profit redus, cu incertitudine și mediu de investiții volatil și nesigur, totuși, cei doi specialiști anterior menționați susțin exact contrariul. Exemplele lor sunt din Europa, unde, deși se înregistrează rate mari ale șomajului, acestea nu ajung în niciun caz la 30-40% ca în Africa sau în Taiwan, care este bine legată de piața mondială și are salarii mai mari decât în țările europene. În plus, ei argumentează că astăzi, în țările sărace există multe practici nocive și incorecte: muncesc copiii, condițiile de viață sunt foarte precare, conducătorii sunt străini, ceea ce înseamnă șanse reduse ale localnicilor de a evolua profesional. Un argument cu greutate al celor doi specialiști este modelul chinezesc al zonelor libere. Aici, dincolo de industriile și afacerile dezvoltate, au fost create locuințe, condiții de îngrijire a sănătății personalului etc., toate pentru un nivel de trai corespunzător.

2. Zonele libere din România

Istoria lor începe în anul 1829, cu Tratatul de la Adrianopole. De atunci și până în prezent, în diverse forme și condiții specifice, orașele Brăila, Galați, Tulcea, Constanța și Sulina au contribuit la dezvoltarea economică și socială a țării. Sub diferite dominații străine, sub regimuri mai bune sau mai rele, viața acestor orașe-porturi a contribuit la evoluția economiei naționale și a fost marcată, la rândul ei, de oameni și evenimente.

Fără a mai intra în detalii de natură istorică, vom prezenta situația existentă în anul 2012, respectiv, cele șase zone libere actuale, create sau reînviolate după anii 1990, datorită entuziasmului autorităților locale și centrale și speranțelor uriașe puse în ele. În ordine cronologică, acestea sunt: zona liberă Sulina – aprilie 1993, zona liberă Constanța - Sud – august 1993, extinsă cu zona liberă Basarabi în 1997, zona liberă Galați – aprilie 1994, zona liberă Brăila – iunie 1994, zona liberă Giurgiu – 1996, zona liberă Curtici - Arad – 1999.

Deciziile de înființare a zonelor libere în localitățile enumerate nu au fost întâmplătoare. Dimpotrivă, ele au fost susținute de o serie de factori economici și sociali, pe care administrațiile locale i-au accentuat în solicitările lor de motivare. În linii generale, acești factori sunt:

- existența de terenuri vaste, disputate, este adevărat între diverse autorități, pe care puteau fi amplasate zonele libere; acestea dispun, fie direct, fie în imediata vecinătate de rețele de transport și comunicații dense și bine reprezentate, care creează legături cu alte teritorii;

- rețele de agenții economice care pot dezvolta afaceri și pot valorifica rețelele de transport și comunicații existente; astfel, se miza pe atragerea de capital străin și pe dezvoltarea infrastructurii;

- potențial semnificativ de forță de muncă pregătită;

- avantajele, respectiv facilitățile vamale, fiscale și comerciale oferite (la data înființării) prin legislație; acestea ar fi trebuit să se întoarcă spre bugetul statului român, dar s-a demonstrat contrariul.

Zona liberă Sulina. În 1978 a redevenit port liber. În prezent are șapte perimetre ce însumează 100,89 Ha, cu platforme portuare betonate, dotate cu tot ce era necesar unui port maritim. În timp a fost implicată în tot felul de scandaluri de proporții legate de activități de contrabandă. În perioada 2005 – 2009, a devenit ținta dezvoltatorilor de centrale eoliene, iar în ultima perioadă a fost revendicată de Consiliul Județean Tulcea pentru a fi transformată în parc turistic. Informații specializate sunt pe www.azlsulina.3x.ro.

Zona liberă Constanța – Sud. Este poziționată în partea de Sud a portului Constanța, pe 134,6 Ha care se împart în trei platforme. În 1997 a apărut zona liberă Basarabi, funcționând ca o sucursală a primeia, dotată cu toată gama infrastructurilor de transport, mai puțin cel aerian. Aceasta este situată în Complexul Portuar Basarabi, pe Canalul Dunăre - Marea Neagră și cuprinde o suprafață de 10,7 ha teren (din care 7,6 ha teritorii portuare) și 0,7 ha acvatoriu. Zona este destinată îndeosebi activităților industriale de procesare. Administrația ambelor zone este cumulată și reprezintă de fapt o sucursală a Companiei Naționale a Administrației Portului Maritim Constanța. Detalii se pot afla pe www.ccina.ro, www.freezcta.ro, www.portofconstantza.com.

Zona liberă Galați. Este așezată pe malul stâng al Dunării, la mila 80 în zona digului Bădălan, în partea estică a municipiului. Este foarte aproape de frontiera cu Moldova și Ucraina și având acces direct la acestea, are deci contact și cu celelalte republici foste sovietice. Din cele 136,98 ha, 6,98 ha reprezintă suprafață portuară dotată cu toate instalațiile necesare. Informațiile de pe www.zlgalati.ro o arată ca fiind dinamică în ciuda crizei economice. Este singura care oferă informații referitoare la venituri și cheltuieli, este profitabilă chiar dacă facilitățile au fost anulate prin lege și chiar dacă este în concurență directă cu Constanța și cu Brăila.

Zona liberă Brăila. Ultimul port maritim, sau primul dacă mergem pe cursul fluviului Dunărea, Brăila asigură legătura cu Marea Neagră și cu rutele maritime ale planetei. Cele 110,6 ha sunt grupate în trei minizone și patru perimetre amplasate de-a lungul Dunării, din zona portuară până în localitatea Vărsătura. Amplasamentul pe minizone nu este unic în România, la fel sunt poziționate și Sulina, Constanța și Galați. Există dotări pentru operare portuară corespunzătoare. Detalii prezintă www.zonaliberabraila.ro. Beneficiind de apropierea de Parcul Natural Balta Mică a Brăilei, Administrația Zonei oferă trasee turistice cu șalupa pe Dunăre, ca o modalitate de diversificare a activităților.

Zona liberă Giurgiu. Se întinde pe o suprafață de 160 ha. Ceea ce o distinge de zonele libere din România, se arată pe www.zlg.ro, este faptul că are un profil preponderent industrial, aici funcționând încă de la înființarea sa unități de producție. În plus, o avantajează poziționarea la granița cu Bulgaria și existența unicului pod peste Dunăre, care face legătura cu sudul continentului. Este cea mai profitabilă și cu toate acesta

presa a relatat că a fost și este afectată de criză, cel mai vizibil indicator fiind șomajul tehnic pentru personalul din zonă.

Zona liberă Curtici – Arad. Este cea mai recent înființată, în anul 1999. Cele 90 ha ale sale, se află în apropiere de Culoarul feroviar 4 (Berlin – Istanbul/Salonic) și, mai mult, perimetrul 2 este situat în Aeroportul Internațional Arad. Pe lângă afacerile derulate legal, s-au dezvoltat și cele ilegale. De exemplu, doar în urma unei operațiuni de demascare desfășurată concomitent, pe 5 iulie 2012, la Curtici și la Agigea au fost confiscate 60 de milioane de țigări, adică 3 milioane de pachete (www.aradon.ro). Din nefericire, astfel de operațiuni reprezintă sustragerea de la plata taxelor și impozitelor către bugetul de stat prin ascunderea sursei impozabile. Referințe se găsesc pe www.zla.ro.

3. Analiza SWOT asupra zonelor libere din România – imagine a performanței

Analiza SWOT este o metodă foarte simplă, ușor de aplicat, care oferă o înțelegere profundă a problemelor potențiale și critice care pot afecta o entitate. Pronunțatul său caracter calitativ permite formularea unui diagnostic asupra condiției trecute și actuale a unei organizații sau a domeniilor ei funcționale (management, marketing, vânzări și distribuție, cercetare-dezvoltare, producție, finanțe, resurse umane). Pe baza răspunsurilor la problemele menționate anterior, se conturează perspectivele sale de evoluție pe termen mediu și lung.

Este binecunoscut faptul că SWOT este acronimul cuvintelor Strengths, Weaknesses, Opportunities și Threats, primele două caracterizând situația internă a entității analizate, iar celelalte două reflectând impactul mediului extern asupra acesteia.

„Diagnosticarea în urma utilizării analizei SWOT poate fi definită ca o cercetare complexă a aspectelor economice, tehnice, sociologice, juridice și manageriale ce caracterizează activitatea unei firme, prin care se identifică punctele forte, punctele slabe, oportunitățile, amenințările și cauzele care le generează și/sau le va genera, se formulează recomandări de eliminare sau diminuare a aspectelor negative și/sau de valorificare a celor pozitive. Prin intermediul său, se pot anticipa schimbările și elabora și implementa strategia optimă pentru a asigura prosperitatea firmei.” (www.humanistica.ro).

Valorificând informațiile publice despre zonele libere din țara noastră și activitatea lor se poate contura o imagine, o diagnoză organizațională, fie ea și parțială, asupra nivelului de dezvoltare la care s-a ajuns după circa 20 de ani de la înființarea celei dintâi.

3.1. Puncte forte

- o amplasare geografică strategică a celor șase zone libere, pe trasee comerciale importante, pe culoare de transport naval, fluvial, feroviar și rutier ce leagă Europa și celelalte continente;

- inițiativa înființării lor a beneficiat de o puternică dorință și susținere din partea autorităților locale și naționale, care le-au perceput ca pe niște poli de dezvoltare a zonelor în care funcționează;

- activități economice diversificate, care să nu genereze concurență între ele; de exemplu, la Galați există un parc tehnologic, la Brăila un centru logistic și de producție;

- existența unor competențe distincte pe plan managerial, organizatoric, pregătirea personalului;

- infrastructură corespunzătoare;

- imagine favorabilă pe ansamblu, cu toate că s-au înregistrat activități ilicite, cu scopul sustragerii de la plățile către bugetul statului;

- costuri reduse, mai ales ale forței de muncă;

- dezvoltarea unor activități alternative (turism la Brăila, energie eoliană la Sulina);

3.2. Puncte slabe

- potențial și resurse materiale și umane insuficient valorificate, ceea ce a atras o lipsă a resurselor financiare și înregistrarea de pierderi;
- înregistrarea unor încercări de a folosi avantajele oferite de aceste teritorii pentru fraudă și evaziune;
- lipsa de reacție sau viteza scăzută de reacție a autorităților și managementului la modificări produse în mediul intern sau extern, ceea ce a condus la părăsirea zonelor de către unii dintre operatori;
- informația publică nu este întotdeauna actualizată, site-urile conțin informații ce par vechi și uneori chiar contradictorii; activitățile din zonă ale operatorilor nu sunt bine puse în evidență, ceea ce poate crea confuzii despre intensitatea și actualitatea lor;
- atenție acordată problemelor curente, datorită crizei; nu se pot găsi public strategiile pe termen mediu și lung;

3.3. Oportunități

- succesul din alte state, care au oferit șansa dezvoltării economice reale, poate fi un model de urmat;
- interesul manifestat din partea unor companii din afara spațiului comunitar;
- căutarea unor soluții pentru ieșirea din criză a economiei și organizațiilor;
- costurile mai reduse oferite de țara noastră comparativ cu alte țări;
- posibilități de integrare verticală și de valorificare a resurselor naturale și a materiilor prime locale, precum și a infrastructurii locale;
- deși sunt concurente, pot încheia acorduri de parteneriat și colaborare avantajoase;
- curs valutar favorabil exportatorilor.

3.4. Amenințări

- concurența zonelor libere din țări nemembre ale Uniunii Europene (Moldova, Ucraina, Turcia, toate cu deschidere la Marea Neagră); cea mai recentă amenințare vine dinspre Moldova, unde, în prima jumătate a anului 2012, vânzările de produse din zonele economice cu statut special au crescut cu 9,4%. Potrivit unui raport al Ministerului Economiei, valoarea investițiilor în ZEL a constituit, în șase luni, 9 milioane de dolari, fiind cel mai înalt nivel din ultimii cinci ani. (www.adevarul.ro);
- concurența directă între ele (de exemplu, Brăila și Galați, cu condiții asemănătoare se află la cca 20 de kilometri una de cealaltă);
- criza la nivel global și național;
- reglementări legislative care nu mai oferă niciun fel de avantaje fiscale sau alte privilegii, ceea ce duce la deteriorarea poziției competitive;
- avantajele fiscale sau vamale oferite de administrații nu s-au întors decât într-o proporție redusă către buget;
- legislația Uniunii Europene, care nu încurajează funcționarea lor, ci dimpotrivă;
- schimbul demografic nefavorabil, migrația forței de muncă spre locuri de muncă mai bine plătite;
- insuficiența promovare internațională;
- instabilitatea politică;

Concluzii

Contextul economic și social național s-a modificat mult în România ultimilor 20 de ani. De la progres la regres, de la creștere la descreștere, de la ani cu profit la ani cu pierderi, despre toate acestea putem spune că au existat. Asemenea economiei în general, și zonele libere au fost supuse unor influențe puternice și au înregistrat fluctuații ale

principalilor indicatori. De aceea ar fi priplit și nefondat să tragem concluzii categorice sau să afirmăm că evoluția zonelor libere poate fi încadrată în vreun model cunoscut.

Dar răspunsul la întrebarea privitoare la existența lor după anul 2011, poate fi dat: zonele libere din România nu au dispărut, nici măcar una dintre cele șase, și caută soluții să supraviețuiască. Nu au însă o strategie bine pusă la punct, iar statul pare că le-a uitat. Zonele libere sunt încă un exemplu de jumătate de măsură cu care ne-a obișnuit administrația locală și națională, care, din proprie inițiativă sau obligată la un moment dat, a creat condițiile pentru numeroase activități necesare și obligatorii, dar, pe drumul evoluției și dezvoltării acestora, le-a lăsat să se descurce singure.

Bibliografie:

1. Bost, F. (2010), Atlas mondial des zones franches, ed. La Documentation française
2. Enache, E. (1998), Managementul zonelor libere contemporane, Editura Independența Economică, Brăila
3. Quigley, P. (1974), Physical planning of industrial free zones, ONUDI
4. www.adevarul.ro/moldova/economie/Economia-duduie-zonele-libere_0_760124017.html, 22 august 2012
5. www.aradon.ro/zona-libera-curtici-raiul-contrabandiștilor/1135029
6. www.customs.ro
7. www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1230368-211-zonele-libere-din-romania-vor-disparea.htm
8. www.humanistica.ro/anuare/2011/Continut/Art%2020.pdf
9. www.tehnopress.ro/webfiles/books_documents/pdf_extras/23_interior_doncean.pdf, Robert Haywood – director World Export Processing Zones Association - WEPZA
10. www.unido.org/fileadmin/import/12333_idb27_18e.pdf
11. www.wepza.org

HUMAN RIGHTS – A CONCEPT WITH UNIVERSAL MEANINGS

Isabela, Stancea¹

Abstract: *The concept of human rights has evolved in its essence as the physical force was gradually replaced by reason and as legal principles took shape in society, principles that would become fundamental: the principle of freedom, equality, solidarity, etc..*

The fundamental human rights are a set of rights, freedoms and duties recognized worldwide covering essential issues for the development, welfare and progress of the human being.

Over time, the human rights institution has evolved and undergone important corrective measures from one historical system to another and within the same system, from one stage to another.

Keywords: *human rights, fundamental freedoms, human rights protection, international documents, human rights guarantee.*

JEL classification: *K0, K3*

1. Human rights. Conceptual boundaries

Ever since its beginning, the human community was seen as a big family in which all members had equal rights, at least theoretically. Related to the rights of human beings, we cannot say that there is a certain moment of occurrence, but history shows that they date back since antiquity, together with the implementation of certain traditions and the appearance of the first inter-human conflicts.

According to some opinions, the history of human rights concepts originated in the seventeenth century BC, with the advent of the Code of Hammurabi in which it is specified that people cannot be tortured, enslaved and have their wealth confiscated without a fair judgment (Otovescu-Frăsie, 2009).

Thus, in the relationships of human beings with the society in which they live, ancient thinkers have shown that human rights emerged first, springing from the nature of things and later on the law that established them occurred as a necessity of “disciplining” human behavior.

The first signs of social inequality are to be found in Aristotle’s philosophy, in the so-called natural inequality, when people were divided into slaves and free people.

A first legal document meant to discipline human behavior and also to protect the individual from the abuses committed by his/her peers is the Law of the Twelve Tables; within it there were listed for the first time citizens’ rights such as: the right to property, the right to be free, the right to choose their own leaders and even the right to happiness.

Over time, the scientific approach to human rights was seen differently: on the one hand, starting from finding the natural sociability of the human person, as a prerequisite of their existence, and on the other hand, starting from the finding that power is inherent in any social form, even though the type of organization is different (Popa, Vâtcă, 2005).

Man, with his imprescriptible rights, represents the first value of society and his rights were stated, proclaimed, established and guaranteed by legal, institutional and material means so that the person is protected and defended from the harmful effects of war and other acts of barbarism, from the manifestations of ethnic, religious, philosophical and political intolerance (Popa, Vâtcă, 2005).

The idea that man has, by nature, a series of rights, just as a consequence of being born a human being, therefore comes from ancient times. For example, Plato said that “You all, who are present here, I consider you all as parents, relatives, citizens by nature, if not by law (physis/nomos). By nature, a fellow is the fellow’s parent, but the people’s

---

¹ Professor’s Assistant PhD candidate, „Constantin Brâncoveanu” University - Pitești, Faculty of Legal, Administrative and Communication Sciences, Pitești.

tyrant law is in opposite contrast to nature”, seeming to distinguish between legally acquired rights and the ones acquired due to the fact that we were born human beings.

According to one author, human rights are the individual subjective rights, essential for the existence, dignity, freedom, equality, happiness and free development of the human being enshrined and guaranteed by the legal rules (Popescu, 2000).

In another author’s opinion, the concept of human rights designates, first, subjective human rights, of a particular type, which define his/her position in relationship with the public power, but he/she becomes a genuine legal institution, a set of legal rules aiming to promote and guarantee human rights and freedoms, his/her defense against abuses and threats of any kind (Scăunaș, 2003).

Human rights have also been defined as those prerogatives conferred by domestic law and acknowledged by international law to each individual in his/her relations with the community and the state, that give expression to fundamental social values aimed at meeting basic human needs and some legitimate aspirations in the economic and social, political, cultural and historical context of a certain society (Năstase, 1992).

From another point of view, human rights are an expression equivalent to the fundamental human rights acknowledged internationally, indicating a set of prerogatives based on human dignity and whose observance is understood to be promoted for the benefit of all people (Conforti, 1987).

We can say that “the development of the concept of human rights was the result of some juridical acts with a rich moral and political content, of grounding them in the form of documents drafted by lawyers of high reputation, of political organization principles, founded in theoretical works with universal value that have withstood time. The concept itself of human rights was therefore a synthesis of everything that humankind thought was best, raising the humanist principles on new heights, incorporating elements of religious thought and from the general aspirations of freedom which had been known with great force in the seventeenth and eighteenth centuries” (Conforti, 1987).

Therefore, the concept of human rights has evolved in its essence as the physical force was gradually replaced by reason and as principles of law took shape in society, principles that were to become fundamental: principles of freedom, equality, solidarity etc.

Capitalizing the constant elements in defining human rights, we consider they are those rights that man possesses by the mere fact of his birth; by being born a human being, man has certain needs in relation to which he acquires and can claim certain rights.

We notice that in the specialized literature the terms of law and freedom are frequently used. For example, the Romanian Constitution in Chapter II – Fundamental rights and freedoms uses the term of law when governing the right to life, to physical and mental integrity, the right to defense, to intimate and private life, and the concept of freedom to regulate individual freedom, freedom of conscience, freedom of expression, etc., these terms designating only one legal category, fundamental law. Therefore, law is a freedom, and freedom is conferred by a right.

Thus, fundamental human rights and freedoms are a leading concern of communities of all times. They must be understood as subjective rights of citizens, essential to their life, liberty and dignity, essential to the free development of the human personality, rights established and guaranteed by the constitutions of the states and by the national legislation (Muraru, Tanasescu, 2002).

Related to the concept of freedom, Mircea Djuvara said that “a person’s freedom extends to the other’s limits of freedom.” There are therefore two main angles from which we can approach the notion of freedom, a philosophical one, which mainly sees man in himself, which wants to understand the intimate relationships, thus, one that regards freedom wondering whether a man really has it, whether the feeling of freedom is not

altered by the internal struggles of each individual, whether he is not subjected to an inexorable determinism, whether another person does not need the other to be free, and a legal one, which implies from the beginning that man exists only as a social person, that his/her freedom can only be a relative freedom and which can only be seen in material terms, as the maximum of facilities and opportunities left to the individuals to choose (Dogaru, Danilet, 2001).

Montesquieu believed that “freedom is a person’s right to do what the laws allow, and if a person could do what they forbid, he/she would not have freedom because the others could do the same.”

Thus, for an optimal use it requires a deep understanding of these two concepts. For example, freedom of conscience, of thought, freedom of expression, religious freedom is unlimited and does not imply the obligation to think, the obligation of expression or, to choose one’s religion. Therefore, we believe that to speak about the right to think, the right to conscience, to religion is an improper and inappropriate expression.

Therefore, we consider that in the internal regulations and in the international legal documents it is correct to distinctly speaking about fundamental rights and freedoms.

2. The distinction between basic human rights and fundamental rights of the citizen

Fundamental human rights are a set of rights, freedoms and duties recognized worldwide and the use of the concept of fundamental rights requires that these rights should include key aspects for the human development, for the life, progress and welfare of the individual. Thus, we must understand that not all human rights are fundamental, but only the ones indispensable to the human being, those without which human existence could not be conceived.

The fundamental rights and freedoms of a person and of citizens are an objective reality on which the whole human activity is based; and therefore required special attention from ancient times up to the modern world.

The concepts of fundamental human rights and citizens’ fundamental rights must be analyzed carefully because they cannot be confused. Thus, the concept of human rights has a much broader meaning than that of civil rights because human rights are universally valid rights, applicable to all human beings, while civil rights are, according to their own name, specific to a particular group of people, namely the citizens of a particular state (Purdă, 2001).

According to Tudor Drăganu the notion of citizens’ fundamental rights designates those rights of citizens, which by being essential for the physical existence, for their material and intellectual development, as well as to ensure their active participation in the management of the state, are guaranteed by the Constitution itself (Drăganu, 1998).

Therefore, the citizens’ rights and freedoms are those rights provided by the constitution of every democratic state and individually recognized by international documents acknowledged at this level as human rights, rights that cause effects in the relationship of a person with the community in which he/she lives and with the state which grants them to him/her. These rights represent the synthesis of some fundamental social values, such as: good, truth, beauty, freedom, etc. within any society, and they have gradually evolved.

We should not draw the conclusion that citizens’ rights are more limited than human rights, but that their exercise involves certain limits. Thus, for example, the Romanian state guarantees its citizens the right to vote and to be elected in public offices, but this right is not guaranteed in Romania for foreign citizens or for other states’ citizens or for stateless citizens.

3. Human rights legally established in national legal documents

During the regime of communist dictatorship, human rights have suffered major amputations and limitations, being subordinated to the new concept of organizing the state, based on the dominance of a single party and the banning of the other parties, on the prohibition of any actions or political attitudes that would have contravened the communist ideology (Popa, Vâtcă, 2005).

The revolution of 1989 removed the communist dictatorship and led to the adoption of a new Constitution in 1991, a document that grounded the citizens' rights, freedoms and duties in a whole title and in which the Ombudsman is regulated for the first time in Romania, an institution later on founded by Law no. 35/1997 and which was to make an important contribution to the promotion and protection of the citizens' rights.

Later on, in 2003, this Constitution is also amended, resulting in a Constitution with ample provisions, based on European regulations. As human rights have evolved and have been legally established, the doctrine has divided them into three generations:

- civil and political rights;
- economic, social and cultural rights;
- third-generation human rights.

A very important provision found in Article 20 refers to the international treaties on human rights: "The constitutional provisions the citizens' rights and freedoms shall be interpreted and enforced in accordance with the Universal Declaration of Human Rights, with the covenants and other treaties to which Romania participates. If there is discrepancy between the covenants and treaties on the fundamental human rights to which Romania is part, and the internal laws, the international regulations shall take precedence" (Duculescu, 1994).

In terms of civil and political rights the following rights are set forth: the right to life and to physical and mental integrity (Article 22), individual freedom (Article 23), the right to defense (Article 24), freedom of movement (Article 25), the right to privacy (article 26), inviolability of home (Article 27), secrecy of correspondence (Article 28), freedom of conscience (Article 29), freedom of speech (Article 30), the right to information (Article 31), the right to vote (Article 34), the right to be elected (Article 35), freedom of assembly (article 36), freedom of association (Article 37), prohibition of forced labor (art39), the right to petition (47), the right of a person aggrieved by a public authority through an administrative act or by not solving within the legal terms of an application to the acknowledgement of the right claimed, cancellation of the act and damages (Article 48) (Duculescu, 1994).

Article 49 of the revised Constitution establishes a common rule for all categories of rights, namely the one regarding the restriction of some rights or freedoms. This can only be done by law, in special situations, such as defense of national security, public order, preventing a disaster, a catastrophe, etc. One must report provision according to which the "restriction must be proportionate to the situation that caused it, being unable to affect the very existence of the right or freedom in question" (Duculescu, 1994).

So this is how, based on the coordinates of history, the citizens' fundamental rights and freedoms were extended or limited, depending on the political interests of the moment.

4. Promotion and protection of the human rights by means of international documents

We see therefore that the human rights institution has evolved over time, the conceptions on human rights undergoing major corrective measures, currently being a particularly complex institution. We can speak today of a process of developing human rights internationally, given the substantial aspects of its development, caused mainly by the adoption of many regional and international documents (Popa, Vâtcă, 2005).

The first significant documents which crystallize concepts on human rights are:

- Magna Carta Libertatum (the Great Charter of the Liberties) in 1215, a document signed by John Lackland, under the pressure of the nobility, and which seeks to defend human rights against abuses of royal power;

- Bill of Rights (1689), a document signed in England and which contained provisions similar to the Great Charter of the Liberties;

- the U.S. Declaration of Independence (1776) emphasizes the equal rights of all people, bestowed by God through the act of Creation: “We hold these truths to be obvious, that all men are created equal; that they were endowed by their Creator with certain unalienable rights, that among these there are life, liberty and the pursuit of happiness”;

- Declaration of the human and citizen’s rights (France, 1789): “People are born and remain free and equal in rights. Social distinctions may be based only on common equality”.

All these documents mainly acknowledged the existence of certain civil and political rights incumbent, first of all, on the human being, the individual, and then on the citizen.

As a consequence of the events that took place during the Second World War, the states were encouraged to create a strategy to apply worldwide the principles mentioned on human rights. A series of documents appeared that were actually acts preparing the setting up of the UN, but which already covered the human rights issues. The following ought to be mentioned: President Roosevelt’s Declaration of 1941 on freedom of opinion and speech, freedom of religion, right to social protection, the 1941 Atlantic Charter signed by Churchill and Roosevelt which mainly promoted the same freedoms to which the need for economic advancement and social security were added. They were used later on, in 1942, in the United Nations Declaration, in which they were considered international rights.

All these documents have resulted in the establishment of the United Nations. By the fact that all states joined this organization, human rights became an issue for the states’ international community. The contract concluded between the Member States, the so-called United Nations Charter was adopted in June 26, 1945 (Otovescu-Frăsie, 2009).

The establishment of the United Nations allowed the creation and development of a new era in the field of the cooperation between states on human rights; over 50 treaties, agreements, and a number of declarations and resolutions of international bodies and organizations which had a important role in promoting and respecting human rights were developed.

Thus the idea of international protection of human rights emerged, a moment that was marked by the adoption on 10 December 1948, in Paris, by the United Nations General Assembly, by resolution, of the Universal Declaration of Human Rights, the first international document of general and universal jurisdiction in human rights.

The stipulations of the Declaration were taken and legally established by treaties of universal jurisdiction, such as the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights adopted in 1966 and the two Optional Protocols to the International Covenant on the civil and political rights. The First Optional Protocol was signed in 1966 and entered into force in 1976 and it empowers the Committee of Human Rights to receive and consider requests from individuals. The Second Optional Protocol refers to the death penalty.

All these international legal documents – the Universal Declaration of Human Rights, the covenants and the two protocols – represented what today is known as the International Bill of Human Rights.

Based on these documents, the United Nations has grown significantly and its continuous concerns to develop mechanisms to safeguard and promote human rights have led to the adoption of various conventions, protocols and other documents of the General

Assembly and of the UN specialized agencies, in specific areas to the protection of human rights (Scăunaș, 2003).

5. Promotion and protection of human rights by means of European documents and bodies

The entire set of factors that led the UNO to the special concern for the protection of human rights has had a similar effect on Europe (Robertson, Merrills, 1994).

As an example we will briefly review several European institutions and bodies that have a fundamental role in promoting and protecting human rights.

Thus, it has become a need to create an organized system that can apply throughout this set of principles. This is how the Council of Europe was created.

The Council of Europe is the main regional European international organization based in Strasbourg, established in May 5, 1949 when the representatives of ten European countries – Belgium, Denmark, France, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, UK, Norway and Sweden – signed in London the Statute of the Council of Europe, which provided in its first article that “maintaining and achieving human rights is one of the means of accomplishing the Board’s objective, namely a greater unity between its members for protecting and achieving the ideals and principles that form their common spiritual heritage and facilitate the economic and social progress.”

We notice that this way the Council of Europe materializes the earlier concerns of achieving a united Europe. This idea encountered during the interwar period as a project of the United States of Europe emerged after the Second World War as institutionalizing by creating more European organizations, by economic integration, but also by political integration (Scăunaș, 2003).

One of the sources that represented the foundation of the protection system of the human rights and man’s fundamental freedoms created by the Council of Europe was the Convention for the Protection of Human Rights and fundamental freedoms. It was adopted in the Universal Declaration of Human Rights, long before the adoption of international pacts from the United Nations system of human rights protection, which entitles us to say that the pioneer in this field is represented by the European system (Scăunaș, 2003).

What is characteristic is the Convention is the fact that it does not enshrine economic, social and cultural rights, which are covered by other treaties adopted by the European Council as well as by the European Social Charter.

Furthermore, the States which were parties to the Convention are obliged to ensure that the rights and freedoms are set forth, without distinction based on race, gender, color, national or social origin, language, religion, political opinion, wealth or membership to a national minority (Scăunaș, 2003).

Therefore, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms was and still is one of the most important and effective international instruments for the protection and promotion of human rights.

In order to comply with the commitments made by the Member States, the Convention established an European Commission of Human Rights and an European Court of Human Rights.

Protocol no. 11, adopted in 1994 in Strasbourg, reforms the control mechanism originally set up by the Convention, by replacing the Commission and the Court with a unique permanent body – the European Court of Human Rights.

The European Court of Human Rights (the Strasbourg Court) is the first international court specialized in human rights that was established. Today, after a continuous development of its status, it is compulsory jurisdiction of the States Parties to the European Convention on Human Rights (which, currently, are all members of the Council of Europe)

and individuals have direct access to inform the court with a complaint against the State which is believed to be the author of a violation of human rights (Popescu, 2000).

The European Court of Human Rights acts as a mechanism with real power in ensuring protection of human rights and fundamental freedoms enshrined in the European Convention on Human Rights and its additional protocols.

Furthermore, the Charter of Fundamental Rights of the European Union, drawn up by a body set up by the European Council and adopted by the European Council at the Summit in Nice on 7 December 2000 underlines the importance of respecting and promoting the rights already enshrined in international and regional documents, but others such as banning human cloning, the rights of elder people, but others such as the prohibition of discrimination based on grounds of disability or sexual orientation, has the merit to be established.

In the summer of 1975, the representatives of 33 European countries, except Albania, but including the Republic of Vatican, met together with the United States and Canada at a conference. The result of this conference was to formulate a Declaration, adopted on 1 August 1975, and which was named the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe. It has become a legally binding instrument, as well as a framework for cooperation, which allowed a number of principles to be stated (Otovescu-Fräsie, 2009).

The turning of the Conference on Security and Cooperation in Europe into a European regional international organization, the Organization for Security and Cooperation in Europe, began, more precisely, during a meeting in Paris, in 1990, when the Charter of Paris was adopted for a New Europe, the latter being generated by the great changes in the international society, the collapse of communism and the establishment of democracy throughout Europe, by the need to respect the human being and the rule of law.

The scope of the O.S.C.E. is extremely large, the cooperation and security in Europe, include an important dimension of human rights. Nevertheless, human rights emphasize the positive dimension, the establishment of human rights and not the dimension of ensuring and actual protection of human rights, although this second dimension is totally absent (Popescu, 2000).

Conclusions

Despite the progress made in the field of human rights internationally, there are currently countries in the world where certain fundamental rights such as the right to life and freedom of speech cannot be guaranteed because of the maintenance of certain insecurity factors nationally.

For example, if over time the right to life appears as a fundamental right and as a precondition for the existence of other rights, being established over time in all the documents governing human rights, it is not, event today, protected evenly worldwide. In the 21st century there are still countries in the world that have not abolished the death penalty, stipulating in the international and regional documents that the death penalty may be imposed only for the most serious crimes and only according to the law.

Neither the Universal Declaration of Human Rights, as international fundamental document in the field of human rights, nor the European Convention on Human Rights, as European document, establish for the word “life” a coherent and complete definition and provide details on the moment this right is acknowledged.

We consider that a more explicit analysis of the fundamental right to life is necessary, a clearer delineation of the moment when this right becomes a freedom, as well as an internationally uniform regulation on this right.

We have also showed that ownership – one of the first rights assigned to the human being – has been violated or limited over time, according to the political interests of the moment that existed in the respective society.

We appreciate that the prerogatives of the private property rights are not, even today, fully acknowledged; the proofs are the many causes in which the European Court of Human Rights is vested on this matter.

As it is well known, although we are in the twenty-first century, in many poor countries of Asia, Africa and other continents much of the population lives in the worst poverty, without any possibility of improving the situation; in these cases education is a concept completely unknown to them. And in the rich countries there are large discrepancies between the rich and the poor, the rich becoming richer, while the poor barely survive. People living in poverty have limited access to the information and power they need to influence policies on improving living standards, being thus deprived of their rights by being excluded from the decisions that concern them and affect their lives, these decisions are taken by other people without taking into account the needs and views of the poor.

We appreciate that increasing the living standards of citizens – beyond the fact that constitutional rules insert it as an obligation of each state – would contribute significantly to avoiding human rights violations. To do this, each state should integrate in its internal policy certain improvement mechanisms of the living standards, of creating jobs or increasing the efficiency of the existing ones, of investment in education, culture and research.

We therefore showed that although human rights issues are considered to be an institution concerning the international community of the states, it finds concrete solution in the internal laws of the states that are required to adopt national policies and measures to solve them. Today almost all of the world's provide by their constitutions the legal means to respect their citizens' rights, while guaranteeing the right of victims to address the court.

In front of certain borderless issues, such as globalization, organized crime, terrorism, climate change, etc., no state, no matter how developed it is, has the power to deal with them alone, requiring harmonization of efforts of all members of the international community, a universal consensus.

Even if currently, worldwide, a relative peace prevails, as a result of certain political interests, regional conflicts continue, however, to affect the planet and to threaten the fundamental principles underlying human rights. Hence the conclusion that human rights, which are above all a social problem, cannot be conceived separately from the political actions.

We appreciate that only through concerted efforts of all social and political factors at national and international level can we reach the highest degree of respect of human rights and fundamental freedoms, in accordance with the standards set out in the international documents. Human rights should not remain at the stage of simple goals, but, because of their social importance, they should become essential elements of the social, political and legal life in every state.

Bibliography

1. Conforti, Benedetto (1987), *Diritto internazionale, ed. a 3-a*, Napoli, Editoriale scientifica
2. Dogaru, Ioan, Cercel, S., Dănilău Cristi (2001), *Maintenance in the context of fundamental rights*, Ed. Themis, Craiova
3. Drăganu, Tudor (1998), *Constitutional Law and Political Institutions*, Editura Lumina Lex, București, Volumul 1
4. Duculescu, Victor (1994), *Legal protection of human rights* Editura Lumina Lex, București

5. Moroianu Zlătescu, Irina (2007), *Human rights - a bet on evolution*, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București
6. Muraru, Ioan, Tănăsescu, Simona (2002), *Constitutional Law and Political Institutions*, Ediția a X-a, Ed. Lumina Lex, București
7. Năstase, Adrian (1992), *Human rights, the religion of the end of the century*, I.R.D.O., București
8. Otovescu-Frăsie, Cristina (2009), *Human rights in contemporary society*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova
9. Popescu, Corneliu-Liviu (2000), *International protection of human rights*, Ed. All Beck, București
10. Purdă, Nicolae (2001), *Protection of human rights* Editura Lumina Lex, București
11. Robertson, A., Merrills, J.G.(1994), *Human Rights in the World*, Oxford, Clarendon Press
12. Scăunaș, Stelian (2003), *International law of human rights*, Ed. All Beck, București
13. Selejan-Guțan, Bianca (2011), *European Human Rights Protection, 4th Edition*, Ed. C.H.Beck, București
14. Val Popa, Vasile, Vâtcă, Liviu (2005), *Human rights*, Editura All Beck, București

Normative acts

1. Universal Declaration of Human Rights adopted by UN General Assembly Resolution no. 217 A (III) of 10 December 1948;
2. European Convention on Human Rights;
3. Document of the Copenhagen Meeting of the Conference on the Human Dimension of the CSCE, adopted on 29 June 1990;
4. Charter of Paris for a New Europe, adopted on November 21, 1990

DREPTURILE OMULUI – UN CONCEPT CU VALENTE UNIVERSALE

Isabela, Stancea¹

Abstract: *Conceptul de drepturi ale omului a evoluat în esența sa, pe măsură ce forța fizică a fost înlocuită treptat cu rațiunea și pe măsură ce în societate au căpătat contur principii de drept ce aveau să devină fundamentale: principiul libertății, egalității, solidarității, etc.*

Drepturile fundamentale ale omului reprezintă un ansamblu de drepturi, libertăți și îndatoriri recunoscute la nivel mondial care cuprind aspecte esențiale pentru dezvoltarea ființei umane, pentru bunăstarea și progresul acesteia.

În timp, instituția drepturilor omului a evoluat și a suferit importante corective de la o orânduire istorică la alta, iar în cadrul aceleiași orânduiri, de la o etapă la alta.

Keywords: *drepturile omului, libertăți fundamentale, protecția drepturilor omului, documente internaționale, garantarea drepturilor omului.*

Clasificarea JEL: *K0, K3*

1. Drepturile omului. Delimitări conceptuale

Încă de la începuturile sale, comunitatea umană era privită ca o mare familie în care toți membrii, cel puțin teoretic, aveau drepturi egale. Cu privire la drepturile ființei umane, nu se poate spune că ar exista un anumit moment al apariției acestora, istoria ne arată însă că ele izvorăsc din antichitate, odată cu implementarea anumitor tradiții și cu apariția primelor conflicte inter-umane.

În conformitate cu unele opinii, istoria concepțiilor cu privire la drepturile omului își are originea în secolul XVII î. Hr., odată cu apariția Codului lui Hammurabi în care se specifică faptul că oamenii nu pot fi torturați, înrobiți și nu li se poate confisca averea fără o dreaptă judecată (Otovescu-Frăsie, 2009).

Așadar, în raporturile ființei umane cu societatea în care conviețuiește, gânditorii antici au arătat că drepturile omului au apărut mai întâi, ele izvorând din natura lucrurilor și, mai târziu, a apărut legea care le consfințește, ca o necesitate a „disciplinării” comportamentului uman.

Primele semne de inegalitate socială le găsim în filozofia lui Aristotel, sub așa numita inegalitate naturală, când oamenii erau împărțiți în sclavi și oameni liberi.

Un prim document juridic menit să disciplineze comportamentul uman și, totodată, să-l protejeze pe individ de abuzurile comise de semenii săi îl reprezintă Legea celor XII Table; în cadrul acesteia au fost enumerate pentru prima dată drepturi ale cetățeanului, precum: dreptul la proprietate, dreptul de a fi liber, dreptul de a-și alege conducătorii și chiar dreptul la fericire.

De-a lungul timpului însă, abordarea științifică a drepturilor omului a fost privită diferit: pe de o parte, pornind de la constatarea sociabilității naturale a persoanei umane, ca o condiție necesară a existenței sale, iar, pe de altă parte, pornind de la constatarea că puterea este inerentă oricărei formațiuni sociale, chiar dacă tipul de organizare este diferit (Popa, Vâtcă, 2005).

Omul, cu drepturile sale imprescriptibile, reprezintă prima valoare a societății, iar drepturile sale au fost afirmate, proclamate, consacrate și garantate prin mijloace juridice, materiale și instituționale, astfel ca persoana să fie protejată și apărată de efectele nocive

---

¹ Prep. univ. drd., Universitatea „Constantin Brâncoveanu” Pitești, Facultatea de Științe Juridice, Administrative și ale Comunicării Pitești.

ale războaielor și ale altor acte de barbarie, de manifestările de intoleranță etnică, religioasă, filozofică și politică (Popa, Vâtcă, 2005).

Ideea că omul are, prin natura sa, o serie de drepturi, doar ca o consecință a faptului că s-a născut ființă umană, provine, deci, din timpuri străvechi. De pildă, Platon spunea că „Voi toți care sunteți aici prezenți vă consider pe toți ca fiind părinți, apropiați, cetățeni după natură, dacă nu chiar după lege (*physis/nomos*). După natură, semenul este părintele semenului, dar legea tirană a oamenilor opune naturii contrastul său”¹, părăd să facă distincție între drepturile dobândite prin lege și cele dobândite ca urmare a faptului că ne-am născut ființe umane.

În opinia unui autor, *drepturile omului* reprezintă drepturile subiective individuale esențiale pentru existența, demnitatea, libertatea, egalitatea, fericirea și libera dezvoltare a ființei umane, consacrate și garantate prin norme juridice (Popescu, 2000).

În viziunea altui autor, conceptul de *drepturi ale omului* desemnează, mai întâi, drepturi subiective ale omului, de o anumită factură, care definesc poziția acestuia în raport cu puterea publică, dar el devine o veritabilă instituție juridică, un ansamblu de norme juridice care au ca obiect promovarea și garantarea drepturilor și libertăților omului, apărarea acestuia împotriva abuzurilor și a pericolelor de orice natură (Scăunaș, 2003).

Drepturile omului au mai fost definite ca acele prerogative conferite de dreptul intern și recunoscute de dreptul internațional fiecărui individ, în raporturile sale cu colectivitatea și cu statul, ce dau expresie unor valori sociale fundamentale și care au drept scop satisfacerea unor nevoi umane esențiale și a unor aspirații legitime, în contextul economico-social, politic, cultural și istoric, ale unei anumite societăți (Năstase, 1992).

Într-o altă opinie, drepturile omului reprezintă o expresie care echivalează cu drepturile fundamentale ale omului, recunoscute pe plan internațional, indicând un ansamblu de prerogative bazate pe demnitatea persoanei umane și a căror respectare se înțelege a fi promovată pentru folosul tuturor oamenilor (Conforti, 1987).

Se poate aprecia că „elaborarea conceptului de *drepturi ale omului* a fost rezultanta unor acte juridice cu un bogat conținut moral și politic, a consacrării sub forma unor documente redactate de juriști de mare prestigiu, a unor principii de organizare politică, fundamentate în opere teoretice de valoare universală, care au rezistat timpului. Conceptul în sine de drepturi ale omului a reprezentat prin urmare, o sinteză a tot ceea ce gândirea umană a avut mai bun, ridicând pe trepte noi principiile umaniste, reluând elemente din gândirea religioasă și din năzuințele generale de libertate care se făcuseră cunoscute cu atâta vigoare în secolele XVII și XVIII” (Conforti, 1987).

Prin urmare, conceptul de drepturi ale omului a evoluat în esența sa, pe măsură ce forța fizică a fost înlocuită treptat cu rațiunea și pe măsură ce în societate au căpătat contur principii de drept ce aveau să devină fundamentale: principiul libertății, egalității, solidarității etc.

Valorificând elementele de constantă în definirea *drepturilor omului*, considerăm că sunt acele drepturi pe care omul le posedă prin simplul fapt al nașterii sale; prin faptul că s-a născut ființă umană, omul are anumite trebuințe în raport cu care dobândește și își poate revendica anumite drepturi.

Observăm că în literatura de specialitate se folosesc frecvent termenii de *drept* și *libertate*. Spre exemplu, Constituția României în capitolul II – Drepturi și libertăți fundamentale folosește termenul *drept* atunci când reglementează dreptul la viață, la integritate fizică și psihică, dreptul la apărare, la viața intimă și privată, iar noțiunea de *libertate* pentru a reglementa libertatea individuală, libertatea conștiinței, libertatea de exprimare etc., acești

---

1 Citat din dialogul „Protagoras” (cuvintele îi sunt atribuite lui Hippias).

termeni desemnând doar o singură categorie juridică-dreptul fundamental. Prin urmare, dreptul constituie o libertate, iar libertatea este conferită de un drept.

Așadar, drepturile și libertățile fundamentale ale omului constituie o preocupare de prim rang a comunităților din toate timpurile. Ele trebuie înțelese ca drepturi subiective ale cetățenilor, esențiale pentru viața, libertatea și demnitatea lor, indispensabile pentru libera dezvoltare a personalității umane, drepturi stabilite și garantate prin constituțiile statelor și prin legislația internă (Muraru, Tănăsescu, 2002).

Cu privire la noțiunea de libertate, Mircea Djuvara spunea că „libertatea unui om se întinde până la limitele libertății celuilalt”. Există, așadar, două unghiuri principale din care poate fi privită noțiunea de libertate, unul filozofic, care vede omul cu preponderență în el însuși, care vrea să înțeleagă raporturile intime, deci, care privește libertatea întrebându-se dacă omul dispune cu adevărat de ea, dacă sentimentul de libertate nu este alterat de luptele interne ale fiecărui individ, dacă acesta nu este supus unui determinism inexorabil, dacă omul nu are nevoie de celălalt pentru a fi liber, și unul juridic care presupune dintru început că omul nu există decât ca om social, că libertatea sa nu poate fi decât o libertate relație și care nu o poate privi decât din punct de vedere material, ca pe maximum de facilități și de posibilități de a alege lăsate indivizilor (Dogaru, Cercel, Dănilă, 2001).

Montesquieu considera că „libertatea este dreptul omului de a face ce îngăduie legile și dacă un om ar putea să facă ceea ce ele interzic, el nu ar mai avea libertate pentru că și ceilalți ar putea să facă la fel”.

Astfel, pentru o utilizare optimă este necesară o înțelegere profundă a acestor două noțiuni. De pildă, libertatea conștiinței, a gândirii, libertatea de exprimare, libertatea religioasă este nelimitată și nu presupune obligația de a gândi, obligația de exprimare ori obligația de a alege religia. De aceea, considerăm că a vorbi de dreptul de a gândi, dreptul la conștiință, la religie este o exprimare improprie și nepotrivită.

Așadar, apreciem că în reglementări interne și în documente juridice internaționale se vorbește corect în mod distinct despre drepturi și libertăți fundamentale.

2. Distincția între drepturile fundamentale ale omului și drepturile fundamentale ale cetățeanului

Drepturile fundamentale ale omului reprezintă un ansamblu de drepturi, libertăți și îndatoriri recunoscute la nivel mondial, iar folosirea noțiunii de drepturi fundamentale presupune că aceste drepturi trebuie să cuprindă aspecte esențiale pentru dezvoltarea umană, pentru viața, progresul și bunăstarea individului. Trebuie să înțelegem, deci, că nu toate drepturile omului sunt fundamentale, ci numai cele indispensabile ființei umane, cele fără de care existența omului nu ar putea fi concepută.

Drepturile și libertățile fundamentale ale omului și ale cetățeanului constituie o realitate obiectivă ce stă la baza întregii activități umane; de aceea, a necesitat o atenție sporită din vremurile străvechi și până în lumea contemporană.

Conceptele de *drepturile fundamentale ale omului* și *drepturile fundamentale ale cetățeanului* trebuie analizate atent, deoarece ele nu se pot confunda. Astfel, conceptul drepturilor omului are o semnificație mult mai largă decât acela al drepturilor cetățenești, deoarece drepturile omului sunt drepturi universal valabile, aplicabile tuturor ființelor umane, în timp ce drepturile cetățenești sunt, potrivit însăși denumirii lor, specifice unui anumit grup de oameni și anume cetățenii unui anumit stat (Purdă, 2001).

În opinia lui Tudor Drăganu, prin noțiunea de drepturi fundamentale cetățenești se desemnează acele drepturi ale cetățenilor care, fiind esențiale pentru existența fizică, pentru dezvoltarea materială și intelectuală a acestora, precum și pentru asigurarea participării lor active la conducerea statului, sunt garantate de însăși Constituție (Drăganu, 1998).

Așadar, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățeanului sunt acele drepturi conferite de constituția fiecărui stat democratic și recunoscute fiecărui individ prin documente internaționale, consacrate la acest nivel sub denumirea de drepturi ale omului, drepturi care produc efecte în raporturile omului cu colectivitatea în care conviețuiește și cu statul ce i le conferă. Aceste drepturi reprezintă sinteza unor valori sociale fundamentale, precum: binele, adevărul, frumosul, libertatea etc. în cadrul oricărei societăți și au evoluat etapizat.

Nu trebuie înțeles din aceasta că, drepturile cetățenilor sunt mai restrânse decât drepturile omului, ci că exercitarea lor presupune anumite limite. Astfel, spre exemplu, statul român garantează pentru cetățenii săi dreptul de a alege și de a fi aleși în funcții publice, însă acest drept nu este garantat în România și pentru cetățenii altor state ori pentru apatrizi.

3. Drepturile omului consacrate juridic în documente juridice naționale

În timpul regimului de dictatură comunistă, drepturile omului au suferit importante amputări și limitări, ele fiind subordonate noii concepții cu privire la organizarea statului, bazată pe dominația unui singur partid și interzicerea celorlalte partide, pe prohibirea oricăror acțiuni sau atitudini politice care ar fi contravenit ideologiei comuniste (Popa, Vâtcă, 2005).

Revoluția din 1989 a înlăturat dictatura comunistă și a determinat adoptarea unei noi Constituții, în 1991, document care consacră drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenești un întreg titlu și în care este reglementează prima dată instituția Avocatului Poporului în România, instituție care va fi înființată mai târziu prin Legea nr. 35/1997 și care avea să-și aducă o importantă contribuție la promovarea și protejarea drepturile cetățenilor.

Mai târziu, în 2003, și această Constituție suferă modificări, rezultând o Constituție cu dispoziții mai ample, având la bază reglementările europene. Pe măsură ce drepturile omului au evoluat și au fost consacrate juridic, doctrina le-a împărțit în trei generații:

- drepturi civile și politice;
- drepturi economice, sociale și culturale;
- drepturile omului din generația a treia.

O prevedere deosebit de importantă care se găsește în articolul 20 se referă la tratatele internaționale privind drepturile omului: „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățeanului vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. Dacă există neconcordanță între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale” (Duculescu, 1994).

În ceea ce privește drepturile civile și politice sunt enunțate: dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică (art. 22), libertatea individuală (art. 23), dreptul la apărare (art. 24), libera circulație (art. 25), dreptul la viață intimă (art. 26), inviolabilitatea domiciliului (art. 27), secretul corespondenței (art. 28), libertatea conștiinței (art. 29), libertatea de exprimare (art. 30), dreptul la informație (art. 31), dreptul la vot (art. 34), dreptul de a fi ales (art. 35), libertatea întrunirilor (art. 36), dreptul la asociere (art. 37), interzicerea muncii forțate (art. 39), dreptul de petiționare (art. 47), dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri la recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei (art. 48) (Duculescu, 1994).

Articolul 49 din Constituția revizuită instituie o regulă comună tuturor categoriilor de drepturi și anume cea referitoare la restrângerea unor drepturi sau libertăți. Aceasta nu

poate fi efectuată decât prin lege, în situații deosebite, cum ar fi apărarea siguranței naționale, a ordinii, prevenirea unei calamități, a unui sinistru etc. Trebuie semnalată și dispoziția potrivit căreia „restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, neputându-se aduce atingere însăși existenței dreptului sau a libertății în cauză” (Duculescu, 1994).

Iată deci cum, pe coordonatele istoriei, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor au fost extinse ori limitate în funcție de interesele politice ale momentului.

4. Promovarea și protecția drepturilor omului prin documente internaționale

Observăm, așadar, că instituția drepturilor omului a evoluat în timp, concepțiile cu privire la drepturile omului suferind importante corective, în prezent instituția fiind deosebit de complexă. Se poate vorbi astăzi de un proces al elaborării drepturilor omului pe plan internațional, date fiind substanțialele dezvoltări ale acestuia, determinate, în principal, de adoptarea a numeroase documente regionale și internaționale (Popa, Vâtcă, 2005).

Primele documente semnificative în care se cristalizează concepții privitoare la drepturile omului sunt:

-*Magna Charta Libertatum* (Marea Carte a Libertăților) din 1215, document semnat de Ioan fără de Țară la presiunea nobilimii și care căuta să apere drepturile oamenilor împotriva abuzurilor comise de puterea regală;

-*Bill of Rights* (1689), document semnat în Anglia și care conținea dispoziții similare cu Marea Carte a Libertății;

-*Declarația de independență* a S.U.A (1776) pune în valoare drepturile egale ale tuturor oamenilor, datorite de Dumnezeu prin actul Creației: „Noi considerăm aceste adevăruri a fi evidente, că toți oamenii au fost creați egali; că au fost înzestrați de către Creatorul lor cu anumite drepturi inalienabile, că printre acestea se numără viața, libertatea și căutarea fericirii;”

-*Declarația drepturilor omului și cetățeanului* (Franța, 1789): „oamenii se nasc și rămân liberi și egali în drepturi. Deosebirile sociale nu pot fi fondate decât pe egalitatea comună”.

Toate aceste documente recunoșteau, în principal, existența unor drepturi civile și politice ce reveneau, în primul rând, omului, individului și, mai apoi, cetățeanului.

Consecința a evenimentelor petrecute în timpul celui de-al doilea război mondial, statele au fost determinate să creeze o strategie pentru a putea aplica, pe mapamond, principiile enunțate cu referire la drepturile omului. Au apărut astfel o serie de documente care erau de fapt, acte pregătitoare ale constituirii O.N.U., dar care tratau deja problematica drepturilor omului. Aici se cuvin a fi menționate: Declarația președintelui Roosevelt din 1941 privind libertatea de opinie și de exprimare, libertatea credinței, dreptul la protecție socială, Carta Atlanticului din 1941 semnată de Churchill și Roosevelt care promova, în principiu, aceleași libertăți, la care se mai adăugau necesitatea progresului economic și a securității sociale. Acestea au fost preluate mai târziu, în 1942, în Declarația Națiunilor Unite, unde au fost considerate drepturi internaționale.

Toate aceste documente au determinat înființarea Organizației Națiunilor Unite. Prin aderarea tuturor statelor la această organizație, drepturile omului deveneau o problemă a comunității internaționale a statelor. Contractul încheiat între țările membre, așa numita Cartă a Națiunilor Unite, a fost adoptată la data de 26 iunie 1945 (Otovescu-Frăsie, 2009).

Înființarea Organizației Națiunilor Unite a permis crearea și dezvoltarea unei ere noi în materia cooperării dintre state cu privire la drepturile omului; au fost elaborate peste 50 de tratate, acorduri, și un număr important de declarații și rezoluții ale organelor și organismelor internaționale care au avut un rol important în domeniul promovării și respectării drepturilor omului.

Astfel, s-a conturat ideea de protecție internațională a drepturilor omului, moment ce a fost marcat de adoptarea, la 10 decembrie 1948, la Paris, de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, printr-o rezoluție, a *Declarației Universale a Drepturilor Omului*, primul document internațional cu caracter general și vocație universală în materia drepturilor omului.

Prevederile Declarației au fost preluate și consacrate juridic prin tratate cu vocație universală, precum: *Pactul internațional referitor la drepturile economice, sociale și culturale* și *Pactul internațional referitor la drepturile civile și politice* adoptate în anul 1966 și cele două protocoale facultative la *Pactul internațional referitor la drepturile civile și politice*. Primul protocol facultativ a fost semnat în anul 1966 și a intrat în vigoare în anul 1976 și împuternicește Comitetul drepturilor omului să primească și să examineze cereri venite de la persoane fizice. Al doilea protocol facultativ se referă la abolirea pedepsei cu moartea.

Toate aceste documente juridice internaționale – Declarația Universală a Drepturilor Omului, pactele și cele două protocoale – au constituit ceea ce astăzi poartă denumirea de Carta Internațională a Drepturilor Omului.

Pe baza acestor documente Organizația Națiunilor Unite s-a dezvoltat considerabil, iar preocupările sale continue de dezvoltare a mecanismelor de garantare și promovare a drepturilor omului au dus la adoptarea a numeroase convenții, protocoale și alte documente ale Adunării Generale și ale instituțiilor specializate ale ONU, pe domenii particulare ale protecției drepturilor omului (Scăunaș, 2003).

5. Promovarea și protecția drepturilor omului prin documente și organisme europene

Întreg complexul de factori care a condus O.N.U. la preocuparea deosebită pentru protecția drepturilor omului a avut un efect similar în Europa (Robertson, Merrills, 1994).

Cu titlu de exemplu vom aduce analiza succint câteva instituții și organisme europene care au un rol fundamental în promovarea și protecția drepturilor omului.

S-a impus, astfel, necesitatea creării unui sistem organizat care să poată aplica tot acest ansamblu de principii. Așa, a luat naștere, astfel, Consiliul Europei.

Consiliul Europei reprezintă principala organizație internațională, regională europeană cu sediul la Strasbourg, înființată la data de 5 mai 1949 când reprezentanții a zece state europene – Belgia, Danemarca, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Marea Britanie, Norvegia și Suedia – au semnat la Londra *Statutul Consiliului Europei*, care prevedea în primul său articol că „menținerea și relaizarea drepturilor omului este unul dintre mijloacele pentru a îndeplini scopul consiliului, și anume o mai mare unitate între membrii săi pentru protecția și realizarea idealurilor și principiilor care formează patrimoniul lor spiritual comun și pentru facilitarea progresului economic și social”.

Observăm că, astfel, Consiliul Europei materializează preocupările mai vechi de realizare a unei Europe unite. Această idee, întâlnită în perioada interbelică sub forma unui proiect al Statelor Unite ale Europei, a prins contur după cel de-al doilea război mondial sub forma instituționalizării prin crearea mai multor organizații europene, prin integrare economică, dar și prin integrare politică (Scăunaș, 2003).

Unul dintre izvoarele care au stat la baza sistemului de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului creat de Consiliul Europei l-a reprezentat *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților sale fundamentale*. Aceasta a fost adoptată în baza Declarației Universale a Drepturilor Omului, cu mult timp înainte de adoptarea pactelor internaționale din sistemul Națiunilor Unite de protecție a drepturilor omului, ceea ce ne îndreptățește să afirmăm că pionieratul în acest domeniu aparține sistemului european (Scăunaș, 2003).

Ceea ce este caracteristic Convenției este faptul că aceasta nu consacră drepturi economice, sociale și culturale, acestea fiind reglementate de alte tratate adoptate de Consiliul European, precum și de Carta socială europeană.

De asemenea, statele părți la Convenție sunt obligate să asigure exercitarea drepturilor și a libertăților recunoscute, fără nicio deosebire bazată pe rasă, sex, culoare, origine națională sau socială, limbă, religii, opinii politice, avere sau apartenență la o minoritate națională (Scăunaș, 2003).

Prin urmare, *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților sale fundamentale* a reprezentat și reprezintă unul dintre cele mai importante și mai eficiente instrumente internaționale de protecție și promovare a drepturilor omului.

Pentru respectarea angajamentelor asumate de către statele membre, Convenția a creat o *Comisie Europeană a Drepturilor Omului* și o *Curte Europeană a Drepturilor Omului*.

Protocolul nr. 11, adoptat în 1994 la Strasbourg, reformează mecanismul de control instituit inițial de Convenție, prin înlocuirea *Comisiei* și a *Curții* cu un organ permanent unic – *Curtea Europeană a Drepturilor Omului*.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Curtea de la Strasbourg) este primul tribunal internațional specializat în materia drepturilor omului care a fost înființat. În prezent, în urma unei evoluții continue a statutului său, ea are jurisdicție obligatorie asupra statelor părți la Convenția Europeană a Drepturilor Omului (care, în prezent, sunt toate statele membre ale Consiliului European), iar particularii au acces direct pentru a sesiza instanța cu o plângere împotriva statului despre care pretind că este autor al unei violări a drepturilor omului (Popescu, 2000).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului funcționează ca un mecanism cu adevărate competențe în garantarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului consacrate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului și protocoalele sale adiționale.

De asemenea, **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene**, elaborată de un organism creat de Consiliul European și adoptată de Consiliul European la Summit-ul de la Nisa de la data de 7 decembrie 2000, reiterează importanța respectării și promovării unor drepturi consacrate deja în documente internaționale și regionale, însă pe altele, precum: interzicerea clonării umane, drepturile persoanelor în vârstă, interzicerea discriminării pe criterii de handicap sau orientare sexuală, are meritul de a le fi consacrat.

În vara anului 1975, reprezentanți a 33 de state ale Europei, cu excepția Albaniei, dar incluzând și Republica Vatican, s-au întâlnit împreună cu Statele Unite ale Americii și Canada în cadrul unei conferințe. Rezultatul acestei conferințe a fost formularea unei Declarații, adoptată la 1 august 1975, și care se numea Actul final al Conferinței asupra Securității și Cooperării în Europa. Acesta a devenit un instrument obligatoriu din punct de vedere juridic, precum și un cadru de cooperare, care a permis afirmarea unui număr de principii (Otovescu-Frăsie, 2009).

Transformarea Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa într-o organizație internațională regională europeană – Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa – a început mai exact, cu prilejul reuniunii de la Paris, în anul 1990, când a fost adoptată Carta de la Paris pentru o nouă Europă, aceasta din urmă generată de marile transformări din societatea internațională, de căderea comunismului și instaurarea democrației în întreaga Europă, de necesitatea respectării ființei umane și a statului de drept.

Domeniul de acțiune al O.S.C.E. este extrem de larg, cooperarea și securitatea în Europa, care includ o importantă dimensiune privind drepturile omului. În materia drepturilor omului, însă, accentul este pus pe dimensiunea afirmativă, de consacrare a drepturilor omului, iar nu pe dimensiunea de garantare și apărare concretă a drepturilor omului, deși această a doua dimensiune nu este total absentă (Popescu, 2000).

Concluzii

În ciuda progreselor realizate în materia drepturilor omului la nivel internațional, mai există în prezent state în lume unde anumite drepturi fundamentale, precum dreptul la viață sau libertatea de exprimare, nu pot fi garantate, din cauza menținerii unor factori de insecuritate la nivel național.

De pildă, dacă de-a lungul timpului *dreptul la viață* ne apare ca un drept fundamental și o condiție *sine qua non* pentru existența celorlalte drepturi, fiind consacrat de-a lungul timpului în toate documentele ce reglementau drepturile omului, acesta nu este nici astăzi protejat uniform în întreaga lume. În secolul al XXI-lea există încă state în lume care nu au abolit pedeapsa cu moartea, stipulându-se prin documente internaționale și regionale că, pedeapsa prin condamnarea la moarte poate fi pronunțată numai pentru crime extrem de grave și numai în concordanță cu prevederile legii.

Nici Declarația Universală a Drepturilor Omului, ca document fundamental internațional în materia drepturilor omului și nici Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ca document european nu consacră cuvântului „viață” o definiție coerentă și completă și nu face precizări cu privire la momentul în care acest drept este recunoscut.

Apreciem că este necesară o analiză mai explicită a dreptului fundamental la viață, o delimitare mai clară a momentului în care acest drept devine o libertate, precum și o reglementare unitară la nivel internațional cu privire la acest drept.

De asemenea, am arătat că *dreptul de proprietate* – unul dintre primele drepturi atribuite ființei umane – a fost de-a lungul timpului încălcat sau limitat, în funcție de interesele politice ale momentului care existau în societatea respectivă.

Apreciem că dreptului de proprietate privată nu îi sunt nici astăzi pe deplin recunoscute prerogativele; dovadă stau numeroasele cauze cu care este investită Curtea Europeană a Drepturilor Omului în această materie.

Așa cum se știe, deși ne aflăm în secolul al XXI-lea, în multe din țările sărace din Asia, Africa și de pe alte continente o mare parte a populației trăiește în cea mai cumplită sărăcie, fără nicio posibilitate de îmbunătățire a situației ei; în aceste cazuri, educația este un concept complet necunoscut ei. Și în țările bogate există mari discrepanțe între bogați și săraci, bogații devenind tot mai bogați, în timp ce săracii de-abia supraviețuiesc. Oamenii care trăiesc în sărăcie au acces limitat la informație, la puterea de care au nevoie pentru a influența politicile privind îmbunătățirea nivelului de trai, fiind astfel privați de drepturile lor prin faptul că sunt excluși din deciziile care-i privesc și care le influențează viața, aceste decizii fiind luate de alte persoane fără să țină cont de nevoile și părerea celor săraci.

Apreciem că o creștere a nivelului de trai al cetățenilor – dincolo de faptul că reglementările constituționale o inserează ca fiind o obligație a fiecărui stat – ar contribui semnificativ la evitarea încălcării drepturilor omului. Pentru aceasta, fiecare stat ar trebui să integreze în politica sa internă mecanisme de îmbunătățire a nivelului de trai, de creare a noi locuri de muncă sau de eficientizare a celor existente, de investiție în educație, cultură, cercetare.

Am arătat, așadar, că problematica drepturilor omului, deși este apreciată ca fiind o instituție ce privește comunitatea internațională a statelor, își găsește rezolvarea concretă în cadrul legislației interne a statelor care au obligația de a adopta măsuri și politici naționale pentru soluționarea ei. Astăzi aproape toate statele lumii asigură prin constituțiile lor mijloacele juridice de respectare a drepturilor cetățenilor lor, garantând, totodată, dreptul persoanelor prejudiciate de a se adresa justiției.

În fața unor probleme fără frontiere, precum: globalizarea, crima organizată, terorismul, schimbarea climatică etc., niciun stat, oricât de dezvoltat ar fi, nu are puterea de a le face față singur, fiind necesară o armonizare a eforturilor tuturor membrilor comunității internaționale, un consens universal.

Chiar dacă în prezent, la nivel mondial, domnește o pace relativă, consecință a unor interese politice, conflicte regionale continuă, totuși, să afecteze planeta și să amenințe principiile fundamentale care stau la baza respectării drepturilor omului. De aici desprindem concluzia că drepturile omului – care reprezintă înaintea de toate o problemă socială – nu pot fi concepute separat de acțiunile politice.

Apreciem că numai printr-o conjugare a eforturilor tuturor factorilor sociali și politici de la nivel național și internațional se poate ajunge la gradul cel mai înalt de respectare a drepturilor omului și a libertăților sale fundamentale, potrivit standardelor prevăzute în documentele internaționale. Drepturile omului nu trebuie să rămână în stadiul de simple deziderate, ci, datorită importanței lor sociale, trebuie să devină elemente esențiale ale vieții sociale, politice și juridice din fiecare stat.

Bibliografie

1. Conforti, Benedetto (1987), *Diritto internazionale, ed. a 3-a*, Napoli, Editoriale scientifica
2. Dogaru, Ioan, Cercel, S., Dănilăș Cristi (2001), *Întreținerea în contextual drepturilor fundamentale*, Ed. Themis, Craiova
3. Drăganu, Tudor (1998), *Drept constituțional și institutii politice*, Editura Lumina Lex, București, Volumul 1
4. Duculescu, Victor (1994), *Protecția juridică a drepturilor omului*, Editura Lumina Lex, București
5. Moroianu Zlătescu, Irina (2007), *Drepturile omului – un sistem în evoluție*, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București
6. Muraru, Ioan, Tănăsescu, Simona (2002), *Drept constitutional și instituții politice*, Ediția a X-a, Ed. Lumina Lex, București
7. Năstase, Adrian (1992), *Drepturile omului, religie a sfârșitului de secol*, I.R.D.O., București
8. Otovescu-Frăsie, Cristina (2009), *Drepturile omului în societatea contemporană*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova
9. Popescu, Corneliu-Liviu (2000), *Protecția internațională a drepturilor omului*, Ed. All Beck, București
10. Purdă, Nicolae (2001), *Protecția drepturilor omului*, Editura Lumina Lex, București
11. Robertson, A., Merrills, J.G.(1994), *Human Rights in the World*, Oxford, Clarendon Press
12. Scăunaș, Stelian (2003), *Dreptul internațional al drepturilor omului*, Ed. All Beck, București
13. Selejan-Guțan, Bianca (2011), *Protecția europeană a drepturilor omului, ediția a 4-a*, Ed. C.H. Beck, București
14. Val Popa, Vasile, Vâtcă, Liviu (2005), *Drepturile omului*, Editura All Beck, București

Acte normative

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a O.N.U. nr. 217 A (III) din 10 decembrie 1948
2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului
3. Documentul Reuniunii de la Copenhaga a Conferinței pentru Dimensiunea umană a CSCE, adoptat la 29 iunie 1990
4. Carta de la Paris pentru o nouă Europă, adoptată la 21 noiembrie 1990